

CUPRINS

Introducere	4
Expunere de motive	5
TITLUL I Dispoziții generale: Norme și definiții	9
TITLUL II Educația nonuniversitară	22
CAPITOLUL I. Structura sistemului național de educație nonuniversitară	22
<i>Secțiunea I Educația antepreșcolară și preșcolară</i>	24
<i>Secțiunea a II-a Educația primară</i>	25
<i>Secțiunea a III-a Educația de nivel secundar inferior (gimnazială)</i>	28
<i>Secțiunea a IV-a Educația de nivel secundar superior</i>	30
<i>Secțiunea a V-a Educația profesională</i>	32
<i>Secțiunea a VI-a Învățământul tehnologic și vocațional</i>	33
<i>Secțiunea a VII-a Învățământul militar</i>	33
<i>Secțiunea a VIII-a Învățământul de artă și învățământul sportiv</i>	35
<i>Secțiunea a IX-a Conducerea sistemului și a unităților de învățământ nonuniversitar</i>	37
<i>Secțiunea X-a Unitățile conexe ale învățământului nonuniversitar</i>	45
<i>Secțiunea a XI-a Evaluarea</i>	47
<i>Secțiunea a XII-a Structura și caracteristicile evaluărilor</i>	48
<i>Secțiunea a XIII-a Învățământ special și special integrat</i>	53
<i>Secțiunea a XIV Contractul educațional</i>	57
<i>Secțiunea a XV-a Programul „Școală după școală”</i>	57
<i>Secțiunea a XVI-a Învățământul particular</i>	59
<i>Secțiunea a XVII-a Învățământul în familie</i>	63
CAPITOLUL II. Instituții și servicii auxiliare	64
<i>Secțiunea I Obligatorietatea școlară</i>	67
TITLUL III. Educația universitară și post universitară	73
CAPITOLUL I. Scopul, structura, organizarea și administrarea educației universitare și post-universitare	73
<i>Secțiunea I Viziune, misiune, comunitate universitară</i>	73
<i>Secțiunea a II-a Conducerea instituțiilor de învățământ superior</i>	85
<i>Secțiunea a III-a Atribuțiile senatului universitar, ale președintelui universității, rectorului, consiliului de administrație, decanului, consiliului facultății, directorului de departament și consiliului departamentului</i>	90
<i>Secțiunea a IV-a Tutela administrativă. Controlul administrativ ierarhic și de specialitate</i>	100
CAPITOLUL II. Structura organizatorică a instituțiilor de învățământ superior	103

CAPITOLUL III. Organizarea studiilor universitate	107
<i>Secțiunea I Structura anului universitar</i>	107
<i>Secțiunea a II-a Programul de studii universitare</i>	108
<i>Secțiunea a III-a Forme de organizare</i>	110
<i>Secțiunea a IV-a Contracte de studii</i>	111
<i>Secțiunea a V-a Admiterea în programe de studii</i>	112
<i>Secțiunea a VI-a Examenе de finalizarea studiilor</i>	113
<i>Secțiunea a VII-a Examenеle de evaluare pe parcurs a studenților</i>	114
<i>Secțiunea a VIII-a Diplome și certificate de studii</i>	115
<i>Secțiunea a IX-a Credite de studii</i>	116
<i>Secțiunea a X-a Studii universitare de licență – Ciclul I</i>	117
A. Organizarea	117
B. Admiterea	119
C. Diploma	119
<i>Secțiunea a XI-a Studii universitare de master – Ciclul II</i>	120
A. Organizarea	120
B. Admiterea	121
C. Diploma	121
<i>Secțiunea a XII-a Studii universitare de doctorat – Ciclul III</i>	121
CAPITOLUL IV. Educația postuniversitară. Organizarea învățământului postuniversitar	130
<i>Secțiunea I Programe postdoctorale</i>	130
<i>Secțiunea a II-a Programele postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă</i>	131
CAPITOLUL V. Învățământul superior medical	132
<i>Secțiunea I Organizarea și funcționarea învățământului superior medical. Învățământul superior din domeniile sănătate și medicină veterinară</i>	132
CAPITOLUL VI. Învățământul superior militar și învățământul de informații, de ordine publică și de securitate națională	134
<i>Secțiunea I Organizare și funcționare</i>	134
<i>Secțiunea a II-a Managementul și finanțarea instituțiilor</i>	135
<i>Secțiunea a III-a Resurse umane</i>	136
<i>Secțiunea a IV-a Viața universitară</i>	136
CAPITOLUL VII. Învățământul superior artistic și sportiv	137
CAPITOLUL VIII. Activitatea de cercetare și creație universitară	138
CAPITOLUL IX. Calitatea. Promovarea calității în învățământul superior și în cercetarea științifică	139
<i>Secțiunea I Sprijinirea excelenței individuale</i>	144
CAPITOLUL X. Promovarea universității centrate pe student	144
<i>Secțiunea I Studenții – membri ai comunității universitare</i>	144
<i>Secțiunea a II-a Înmatricularea studenților. Registrul matricol unic al</i>	

<i>universităților din România</i>	145
CAPITOLUL XI. Organizarea și funcționarea învățământului superior particular și confesional particular	149
CAPITOLUL XII. Resursa umană în învățământul superior	151
<i>Secțiunea I Categorii</i>	151
<i>Secțiunea a II-a Societățile studențești</i>	152
<i>Secțiunea a III-a Calitatea resursei umane</i>	153
CAPITOLUL XIII. Finanțarea și patrimoniul instituțiilor publice de învățământ superior	154
<i>Secțiunea I Finanțarea</i>	154
<i>Secțiunea a II-a Patrimoniul</i>	159
TITLUL IV. Învățarea pe tot parcursul vieții	160
CAPITOLUL I. Norme și definiții	160
CAPITOLUL II. Responsabilități privitoare la învățarea pe tot parcursul vieții	163
TITLUL V. Dispoziții finale și tranzitorii	174

Introducere

Elaborarea unui proiect de lege este prin sine o întreprindere dificilă. Cu atât mai dificilă devine munca organizată în echipă în vederea elaborării proiectului *Legii educației naționale*.

Universitatea “Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu și-a asumat un rol de maximă importanță într-un context socio-cultural complex, dominat de incertitudini și controverse: rolul de a se situa în avangarda promovării ideilor novatoare în educație, construind o arhitectură legislativă necesară redobândirii identității învățământului românesc în era globalizării. O arhitectură care valorifică tradiția care a susținut strălucirea școlii românești și încurajează, totodată, participarea noastră la circuitul de valori universale.

Demersul nostru este întemeiat în seria de acțiuni întreprinse anterior, valorificând chestionarele aplicate în unitățile școlare pe parcursul anului școlar 2014-2015, precum și întreaga experiență legislativă în domeniu (de la 1864 până azi). Unele articole din Legea 1/2011, care prin conținutul lor răspundeau arhitecturii noii legi, au fost preluate – cu sau fără modificări – și integrate în structura proiectului.

Echipa a fost coordonată de prof.univ.dr. Adrian Gorun și are următoarea componență: prof.univ.dr.ing. Luminița Georgeta Popescu, prof.univ.dr.ing. Mihai Cruceru, prof.univ.dr. Gheorghe Gămănesci, prof.univ.dr.ing. Liviu Marius Cîrțină, prof.univ.dr.ing. Cristinel Racoceanu, prof.univ.dr. Ion Lucian Medar, prof.univ.dr.ing. Ștefan Sorinel Ghimiși, prof.univ.dr. Sorin Purec, prof.univ.dr. Amelia Boncea, prof.univ.dr. Monica Bîcă, prof. univ. dr. George Niculescu, conf.univ.dr. Viorica Ungureanu, prof.univ.dr. Horațiu Gorun, conf.univ.dr. Daniela Cîrțină, conf.univ.dr. Cristi Rujan, conf.univ.dr. Mirabela Rely Odette Curelar, conf.univ.dr. Amalia Todoruț, conf.univ.dr. Ana Maria Dudău, conf.univ.dr. Roxana Gabriela Popa, lect.univ.dr. Carmen Bărbăcioru, lect.univ.dr. Sorin Vârtop, șl.dr.ing. Florin Ciofu, prof. Valentin Popa, prof. Marinela Pîrvulescu, prof. Melania Popescu, prof. Adriana Loga, prof. Titi Bălăceanu, prof. Carmen Coica, prof. Nicu Baiu, prof. Vasile Mija, prof. Petre Ciungu, filolog Gabriela Loga, prof. Vasile Gogonea.

Echipa va elabora și proiectul privind Statutul Personalului Didactic.

**Coordonator proiect,
Prof. univ. dr. Adrian Gorun**

Expunere de motive

Educația este o investiție rentabilă pe termen lung, o investiție certă de care depinde direct viitorul oricărei națiuni. Statele care au atins stadiul modernității reprezintă repere pentru cele în curs de dezvoltare, ceea ce face ca, în multe situații, să se impună – prin politici de guvernare – o rată înaltă a modernizării. Dar, odată cu trecerea la societatea informatizată, în condițiile globalizării, actorii tradiționali ai educației și-au pierdut treptat pozițiile de actori principali, însăși școala pierzând monopolul deținut în formarea zecilor de generații. Începând cu anii '60 ai secolului trecut, s-au produs transformări profunde în mediul și modul de viață, ceea ce a condus la o decredibilizare a educației instituționalizate de tipul celei realizate în școli și universități. S-a profilat astfel, proiectul unei *deșcolarizări*, în stare să dea societății *responsabilitatea educativă directă*. Fenomenul *Marii Rupturi* (Fukuyama) a generat efecte resorbite și la noi (mai lent înainte de 1989, rapid după 1990), efecte ce se manifestă prin falii producătoare de discontinuități, „ruptura” cu trecutul fiind aproape iremediabilă și prezentă în planuri multiple. Viața însăși se restructurează, concurența și competiția devenind vectorii determinanți funcție de care se construiește o arhitectură total diferită a mediului de viață, mai întâi în statele dezvoltate, apoi, prin contaminarea – atât de acută în era globalizării – mai pretutindeni. Ritmurile au devenit infernale atât în planul destructurării, cât și în cel al reconstrucției, ceea ce a condus în scurt timp la o serie de fenomene precum: deprofesionalizarea unor largi eșantioane ale populației, escaladarea șomajului, inadaptarea, amplificarea sărăciei și a abandonului școlar, decredibilizarea instituțiilor tradiționale, devalorizarea capitalului social, proliferarea infracționalității juvenile ș.a.m.d. Practic, sistemul de valori al societății de tip industrial a fost bulversat, creându-se chiar un hiatus axiologic. În spațiul axiologic destructurat își fac loc treptat opțiunile circumscrise utilității imediate, în condiții de concurență acerbă. Spiritul mercantil, fetișul capitalului speculativ, tarele societății de consum, relativizarea valorilor tradiționale etc. sunt unele dintre coordonatele societății post – industriale, ele completând tabloul general în care nu sunt de neglijat nici coordonatele pozitive ale societății informaționale.

Acest tablou general – prezentat în chintesența sa – solicită răspunsuri la problemele cu care se confruntă educația azi în lume. Indică, de asemenea, ce s-a

întâmpat cu educația în România după 1990, țară în care capitalul social a fost supus unor devalorizări succesive și care, după căderea „Cortinei de fier,” a intrat în aria contaminării, deopotrivă pozitivă și negativă. Izolării prelungite și păguboase i s-a contrapus imitația nelimitată, irațională, la fel de păguboasă. Firul natural al producerii și întemeierii valorilor a fost înlocuit printr-un proces artificial în care formele fără fond s-au multiplicat nepermis.

În această ecuație în care intră concomitent cele două planuri – internaționalul și naționalul – rezolvarea corectă incumbă reconsiderarea echilibrului dinamic dintre aceste planuri. Un echilibru dinamic în care accentul se distribuie prioritar când pe un plan, când pe celălalt, dând semnificație ambelor. Un echilibru care împiedică sufocarea planului național prin extensia imitațiilor, dar și sufocarea planului internațional prin suprasolicitarea valorilor proprii.

Cum a fost rezolvată această ecuație prin politicile legislative în domeniu la noi, poate fi ușor constatat, echilibrul de care facem vorbire fiind succesiv dereglat, dereglare care a culminat cu Legea 1/2011. Ceea ce a condus la o cronicizare a crizei educației românești și la amplificarea dezorganizării generale a unui domeniu atât de complex precum este cel al educației.

Tot mai mulți specialiști ridică problema confuziilor valorilor care conturează societatea românească de azi, confuzie izvorâtă din sărăcia și incultura în care este afundată mai bine de jumătate din populația țării, dintr-o răsturnare socioculturală care a amplificat amestecul elitelor, dintr-o criză rurală devenită endemică, dintr-o perpetuare a tranziției și demontarea principiilor, dintr-o delegitimare a autorității și decredibilizare a instituțiilor. Chiar și imperativele legislative sunt relativizate și decredibilizate.

Ce resorturi susțin orizontul de așteptare pentru o (nouă) lege a educației azi?

Este știut că schimbările legislative frecvente, pe intervale scurte de timp, creează instabilitate, incertitudini, neîncredere, chiar dezorganizare. O lege „bună” a educației nu poate fi adoptată spre a fi aplicată doar în câteva luni sau câțiva ani. Din varii motive, o lege a educației trebuie aplicată cel puțin 15-20 de ani. Dar o lege apreciată aproape unanim ca fiind „proastă”, așa cum este Legea 1/2011?

O asemenea lege, cu cât continuă să fie aplicată, cu atât mai rău pentru educația din România. Iar retușurile succesive prin ordonanțe de urgență nu rezolvă problema, întrucât arhitectura legii, în esența sa, este prost proiectată.

Noua lege a educației trebuie să elimine carențele Legii 1/2011, realizând estimări consistente ale consecințelor juridice, dar mai ales sociale produse prin aplicarea ei. În acest mod pot fi evitate situațiile prin care, introducând numeroase discriminări pozitive, se amplifică inegalitățile dar și situațiile care amplifică tutela administrativă și golesc de conținut autonomia unităților și instituțiilor de învățământ.

Noua lege a educației trebuie să recredibilizeze școala românească și să genereze capitalul educațional și social care să relanseze identitatea educației noastre în contextul globalizării.

Legea educației naționale trebuie să ofere cadrul juridic prin care piața educațională incertă, cu o cerere slab identificabilă, o ofertă prea puțin flexibilă și o concurență inegală, chiar neloială, devine o piață cu concurență imperfectă. Astfel, legea repune școala, universitatea în poziția de actori principali și legitimi ai educației, asigurând flexibilizarea ofertei și stimularea cererii de educație. Ea trebuie să reglementeze obligații, responsabilități în sarcina angajatorilor publici și privați, să ia în calcul globalizarea, internaționalizarea pieței muncii, dar și nevoile și posibilitățile societății românești în schimbare.

Astfel:

1. Legea consacră caracterul eminent public al educației, în condițiile existenței celor două categorii de agenți instituționalizați: publici și privați de interes public;

2. Legea recunoaște criza acută a educației în întreaga lume, criză generată de devalorizarea capitalului educațional și – drept consecință – a capitalului social. Această criză se caracterizează, îndeosebi, prin impunerea *valorilor mijloc* în detrimentul *valorilor scop* și centrarea educației *exclusiv pe competențe*, în locul fundamentării sale prioritar axiologice („centrare” pe valori). Să recunoască faptul că nu competențele prin ele însele, ci valorile susțin idealul educațional; să recunoască caracterul acut al crizei morale și amplitudinea ei;

3. Legea trebuie să promoveze deopotrivă relațiile *de contact* și relațiile *de contract*, asigurând refacerea relației funcționale dintre educație și societate, dintre școală și comunitate.

4. Legea trebuie să ofere cadrul juridic necesar compatibilizării cu sine a învățământului românesc, abandonând imitațiile sterile prin care se perpetuează formele fără fond, valorificând atât tradițiile ce s-au dovedit competitive, cât și valorile universale;

5. Legea atenuază clivajul (epistemic și instituțional – funcțional) dintre învățământul secundar și învățământul superior, propunând introducerea *creditelor recognoscibile ponderate*, precum și a unor forme de echivalență profesională. Oferă cadrul juridic pentru fluidizarea procesului educațional între ciclurile educației naționale și permite constituirea unor consorții în care universitățile, școlile, liceele, agenții publici și privați, autoritățile publice cercetează și însumează în comun/spații geografice medii (poli de excelență în educație care asigură desfășurarea în comun a activităților de cercetare, predare, evaluare, practica pedagogică, practică profesională).

6. Oferă cadrul juridic necesar integrării reale a unităților și instituțiilor de învățământ în viața comunității, asigurându-se astfel suportul științific legitimat pentru dezvoltarea socială durabilă.

7. Legea introduce standarde calitative superioare pentru pregătirea resursei umane și selecția ei, recredibilizând examenele și celelalte forme de evaluare.

8. Legea redefinește calitatea – componentă imanentă a întregii activități din învățământ și educație, atribut fundamental al resursei umane.

9. Legea definește educația, viziunea asupra educației, misiunea educației, idealul educațional, scopul și finalitățile educației, spațiul școlar/universitar, comunitatea școlară/universitară etc.

10. Legea conține dispoziții ferme privitoare la învățământul obligatoriu și frecventarea lui, curriculum, structura anului școlar/universitar, limba oficială, promovarea elevilor/studentilor, partajarea responsabilităților în plan central, local, instituțional etc.

**Lege nr:
Privind educația națională**

Titlul I

Dispoziții generale: Norme definiții

Art. 1 Prezenta lege stabilește cadrul juridic al exercitării dreptului fundamental la educație pe tot parcursul vieții a tuturor persoanelor ce domiciliază legal în România: cetățeni români, persoane cu dublă cetățenie, cetățeni ai altor state, apatrizi.

Legea reglementează structura, funcțiile, organizarea și funcționarea sistemului național de educație, stabilește principiile educației în societatea cunoașterii și definește idealul educațional și finalitățile educației în era informației.

Art. 2 (1) Sistemul național de învățământ face parte integrantă din sistemul național de educație, întemeindu-se în valorile universale și având ca scop formarea personalității individuale, prin integrare socială și transmitere culturală în conformitate cu idealul educațional, în vederea integrării în activități utile.

(2) Sistemul național de învățământ consacră educația drept bun public.

Pe cale de consecință, educația realizată în unitățile și instituțiile de învățământ este activitate publică sau după caz, de interes public.

(3) Funcție de statutul juridic al persoanei fizice sau juridice care înființează și organizează unități și instituții de învățământ, învățământul este: public, particular și confesional.

(4) În baza scopului eminent public al educației, unitățile și instituțiile de învățământ se clasifică în:

- publice;
- particulare, de interes public;
- confesionale, de interes public.

(5) Funcție de cadrul în care se organizează și realizează, educația este formală și informală.

Art. 3 Educația reprezintă ansamblul activităților și relațiilor dinamice dintre actorii cu competență în formarea individului, precum și dintre aceștia și persoanele implicate în propria formare prin mecanisme și acțiuni ordonate și

orientate de finalități prestabilite, întemeiate în valori și norme ce se circumscriu idealului educațional promovată de o societate/comunitate.

Art. 4 (1) Idealul educațional exprimă, în chintesență, cerințele pe care societatea le pretinde de la membrii săi. Ca proiecție ideală a tipului de om dezirabil, idealul educațional presupune:

- un set de valori împărtășite de majoritatea indivizilor;
- un set complex de cerințe izvorâte din năzuințele generale privind prototipul de om dezirabil;
- un set de criterii în baza cărora se înfăptuiește alegerea rațională.

(2) Idealul educațional reflectă concepția unei societăți/comunități cu privire la rolul și funcțiile educației, semnificațiile și obiectivele formării indivizilor, valorile educației, capitalul educațional, ca specie a capitalului social.

(3) Transpunerea în realitate a idealului educațional se realizează prin *finalitățile educației*.

Acestea se exprimă în termeni operaționali, indicând standardele de atins/pe grade de performanță în formarea inițială și integrarea socială.

Prin standarde se fixează competențe și capacități obligatoriu de dobândit într-un perimetru circumscriș idealului educațional.

Art. 5 Viziunea societății românești asupra educației se întemeiază pe imperativele societății cunoașterii, coordonatele erei informației și impactul globalizării, valorificând totodată tradițiile performante, garanție a relansării identității, creșterii prestigiului și competitivității în condiții de concurență.

Viziunea exprimă, în chintesență, concepția societății asupra educației în sincronia și diacronia ei.

Art. 6 Misiunea exprimă, în chintesență, ansamblul responsabilităților asumate în vederea realizării scopului fundamental al educației. Viziunea și misiunea se desprind din idealul educațional, întemeiat în raționalitatea alegerii și selecției valorilor producătoare de capital educațional. Misiunea educației se circumscrie setului de valori pe care se întemeiază idealul social: valori ce țin nemijlocit de cunoaștere, înțelegere ca proces de ascensiune spre informații temeinice, cu valoare de adevăr, de formare a deprinderilor și transferul acestora, dar și de valori circumscrișe moralei și civismului.

Misiunea educației este dată de scopul ei: formarea personalității individuale, prin integrare socială și transmitere culturală, în conformitate cu idealul educațional.

Art. 7 Statul asigură drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de educație, fără nici o formă de discriminare, cetățenilor României, cetățenilor celorlalte state membre ale UE, cetățenilor altor state, apatrizilor care domiciliază legal pe teritoriul țării.

Art. 8 (1) Învățământul constituie prioritate națională în România, reprezentând – prin funcțiile și finalitățile lui – o activitate de prim rang, un domeniu strategic și o coordonată de bază a dezvoltării durabile. Ca investiție cu grad ridicat de rentabilitate pe termen lung, educația se bucură de politici guvernamentale sustenabile, subordonate principiului subsidiarității, care să-i asigure funcționarea în condițiile finanțării optime.

(2) Educația reprezintă principala pârghie în diminuarea și eradicarea sărăciei, în întărirea coeziunii sociale și realizarea convergenței. Statul este obligat ca, prin politicile publice aplicate, să dezvolte și să întărească educația. Unitățile și instituțiile de învățământ reprezintă entități fundamentale ale societății/comunității.

Art. 9 Principiile în baza cărora se organizează și realizează educația în România sunt :

- a) principiul echității și egalității de șanse;
- b) principiul diminuării caracterului eminentemente unitar al învățământului preprimar, primar și secundar, punând în valoare diversitățile regionale și diminuând tutela administrativă, asigurându-se o diversificare a curriculum-ului în toate componentele lui;
- c) principiul subsidiarității în educația de toate gradele;
- d) principiul autonomiei universitare și, pe grade diverse, a autonomiei școlare (grade de autonomie în creștere de jos în sus, de la grădinițe la licee);
- e) principiul răspunderii publice generalizate pentru atingerea standardelor de performanță de către toți actorii implicați;
- f) principiul asigurării dezvoltării durabile a educației;
- g) principiul optimului educațional, urmărindu-se obținerea de rezultate educaționale maxime, prin utilizarea eficientă a resurselor;
- h) principiul asigurării calității în educație, în vederea satisfacerii cerințelor pieței naționale și internaționale a muncii, a creșterii performanțelor și asigurării prestigiului educației românești;
- i) principiul descentralizării deciziei și limitării intervenției statului prin reconsiderarea funcțiilor ministerului și inspectoratelor școlare;

- j) principiul coerenței și asigurării unei educații complete și flexibile;
- k) principiul libertății academice și răspunderii individuale;
- l) principiul revalorizării capitalului educațional;
- m) principiul transparenței;
- n) principiul dezvoltării parteneriatelor în educație;
- o) principiul adecvării conținuturilor la viața reală, în devenire;
- p) principiul stimulării personalului didactic, studenților și elevilor;
- q) principiul dezvoltării identității prin asigurarea identității culturale a tuturor cetățenilor români și dialogului intercultural în condițiile internaționalizării.

Art. 10 Educația se realizează prin forme instituționalizate și neinstituționalizate. Educația instituționalizată se realizează pe nivelurile: educația timpurie, educația pre-primară, educația primară, educația secundară, educația terțiară (terțiar nonuniversitară și superior universitară, educația post-universitară).

Art. 11 (1) Formarea profesională inițială și continuă este o componentă de bază a educației.

(2) Unitățile și instituțiile în care se realizează educația instituționalizată sunt: creșele, grădinițele, școlile primare, școlile gimnaziale, liceele, școlile de arte și meserii, școlile post – liceale, universitățile, institutele de învățământ superior, academiile, conservatoarele, consorțiile pentru educația continuă.

(3) Familia, biserica și comunitatea au rol activ în educație.

Art. 12 Educația și formarea profesională se subordonează valorilor universale, învățământul fiind bazat pe aceste valori. Circumscrise idealului educațional, finalitățile educației presupun formarea competențelor, înțelese ca ansamblu multifuncțional și transferabil de cunoștințe, deprinderi, abilități și aptitudini necesare pentru:

- a) dezvoltarea personală, prin atingerea propriilor obiective în viață, în condițiile armonizării aspirațiilor individuale cu solicitările societății în schimbare.
- b) dezvoltarea structurilor cognitive care să asigure acumularea selectivă de cunoștințe și operarea cu acestea în contexte diferite, rezolvarea de probleme, gândirea critică, precum și exersarea unor operații ale gândirii logice: comparația, analiza, concretizarea, abstractizarea, generalizarea, modelarea teoretică, axiomatizarea, inducția, deducția etc.

- c) dezvoltarea capacităților specifice raționalității alegerilor pentru a opera cu distincții, a surprinde gradualități, a manifesta spirit critic, a recunoaște propriile limite, etc.
- d) dezvoltarea de capacități și deprinderi acțional – practice pentru a valorifica aptitudini, a efectua operații specifice și a întreprinde acțiuni, a dezvolta spiritul de observație, atenția distributivă, capacitatea de concentrare, a exersa transferul de deprinderi etc.
- e) dezvoltarea de capacități și deprinderi comportamental-civice pentru a forma spiritul corectitudinii, cinstei, solidarizării și solidarității, dreptății, demnității, echității, armoniei, întreținerii dialogului, intransigenței, respectării valorilor, respectului reciproc, toleranței, responsabilității, a dezvolta capacități de apreciere și autoapreciere, etc.

Art. 13 Finalitățile educației se ating prin standarde și obiective specifice fiecărui nivel de educație.

Finalitățile educației se validează prin:

- a) integrare socială și implicare cetățenească activă în comunitate/societate;
- b) exercitarea profesiei pentru care s-a realizat formarea;
- c) conturarea și sedimentarea unei concepții de viață bazată pe valorile umaniste și științifice, pe cultura națională și universală și stimularea dialogului intercultural;
- d) adoptarea unei conduite orientate spre sensibilitate față de problematica umană, respect pentru valorile moral-civice, pentru natură și mediul înconjurător;
- e) automotivare în perfecționarea continuă.

Art. 14 În spațiile destinate educației și formării profesionale sunt interzise activitățile care încalcă normele morale și orice activități care pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a copiilor și tinerilor, respectiv a personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic, activitățile politic-partinice, precum și prozelitismul religios.

Art. 15 Spațiile școlare și cele ale instituțiilor de învățământ superior sunt, prin excelență, spații eminent cultural-educaționale, fiind inviolabile.

Ele presupun:

- a) o coordonată fizico-materială: terenuri, clădiri, infrastructură didactică și de cercetare: bunuri mobile și imobile indiferent de titlul juridic sub care se utilizează;

b) o coordonată axiologică: valori împărtășite de membrii comunității școlare/academice, cultura organizațională;

c) comunitatea școlară/academică.

Art. 16 (1) Cultura organizațională exprimă conștiința de sine a apartenenței fiecărei persoane din spațiul școlar/academic – ca mediu specific și mod special de viață – la acest spațiu.

(2) Comunitatea școlară/academică este un mediu de viață elevat, întemeiat într-o ordine specială (ordinea școlară/academică), instituită și aplicată într-un spațiu specific (spațiul școlar/universitar) în care conviețuiesc indivizi uniți prin încrederea în setul de valori și norme formale și informale și încrederea unul în altul, acționând fiecare (și împreună) pentru realizarea idealului educațional.

(3) Aparțin comunității școlare/universitare: elevii, studenții, personalul didactic, personalul didactic auxiliar, personalități ale vieții științifice și culturale care aderă la sistemul de valori și cultura organizațională și sunt acceptate ca membri prin hotărâri ale organismelor colegiale.

Art. 17 (1) Prevederile prezentei legi prevalează asupra oricăror prevederi din alte acte normative în domeniul educației.

În caz de conflict între dispoziții, se aplică prevederile prezentei.

(2) Orice modificare sau completare a prezentei legi intră în vigoare începând cu prima zi a anului școlar/universitar următor.

(3) Prorogările de la dispoziția alin.2 se înscriu obligatoriu în textul legii.

Art. 18 (1) În România sunt valabile numai diplomele recunoscute de statul roman, în condițiile prezentei legi.

(2) Regimul juridic al actelor de studii emise de unitățile și instituțiile de învățământ, se stabilește prin ordin de ministru, în condițiile prezentei legi.

(3) Conținutul și formatul actelor de studii sunt stabilite prin hotărâre de guvern, inițiată de ministerul educației.

Art. 19 (1) Privatizarea unităților și a instituțiilor de învățământ public este interzisă.

(2) În condiții excepționale, la propunerea comunității locale, cu acordul consiliului profesoral/Senatului universitar și cu avizul conform al ministerului, Parlamentul poate aproba, prin lege specială, privatizarea unei/unor unități școlare/instituții de învățământ superior. Condițiile excepționale vor fi fixate printr-o hotărâre de guvern, adoptată anterior declanșării procedurii de privatizare.

Art. 20 (1) În temeiul art.7, pentru finanțarea educației naționale se alocă anual din bugetul de stat minimum 6% din produsul intern brut al anului respectiv. Neîndeplinirea acestei obligații, atrage după sine răspunderea penală pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu împotriva interesului public.

(2) Pentru activitatea de cercetare științifică se alocă anual, de la bugetul de stat, minimum 1% din produsul intern brut, al anului respectiv. Prevederea de la alin.(1) se aplică și în acest caz.

(3) Consiliile județene și consiliile municipale, orașenești și comunale alocă anual un procent din veniturile proprii unităților și instituțiilor de învățământ public ce funcționează în raza lor de competență teritorială.

Procentul alocat se stabilește prin consultarea inspectoratului școlar și conducerii instituțiilor de învățământ superior respective.

(4) Suplimentar, unitățile și instituțiile de învățământ pot obține și utiliza autonom venituri proprii.

(5) De prevederile alin.(3) pot beneficia și unitățile și instituțiile de învățământ particular și confesional.

Art. 21 (1) Principiile finanțării educației sunt următoarele:

- a) transparența fundamentării și alocării fondurilor în baza algoritmilor prin hotărâre de guvern;
- b) echitatea distribuirii fondurilor pentru o educație de calitate;
- c) principiul subsidiarității, acordându-se sprijin la nevoie unităților/instituțiilor de învățământ public;
- d) alocarea resurselor funcție de obiectivele proiectate în condiții de oportunitate;
- e) predictibilitatea, prin utilizarea unor mecanisme financiare coerente și stabile;
- f) eficiența și eficacitatea utilizării resurselor;
- g) asumarea răspunderii pentru utilizarea resurselor în condiții de legalitate și oportunitate.

(2) Statul asigură finanțarea de bază pentru toți preșcolarii și elevii din învățământul general obligatoriu public, particular și confesional acreditat. De asemenea, statul asigură finanțarea de bază pentru învățământul profesional liceal și postliceal acreditat, public, particular și confesional.

(3) În condiții de oportunitate, statul asigură un procent de până la 50% din finanțarea de bază, pentru unitățile și instituțiile de învățământ autorizate să funcționeze provizoriu, în baza unei metodologii aprobate de guvern.

(4) Învățământul public este gratuit pentru nivelurile învățământului nonuniversitar. Sunt interzise perceperea de taxe și solicitarea de sume sau bunuri în învățământul non-universitar public, sub sancțiunea răspunderii disciplinare sau, după caz, penale.

(5) În învățământul superior public pot fi percepute taxe de studii, precum și alte taxe fundamentate și aprobate de senatul universitar.

(6) În învățământul particular și confesional se percep taxe de studii, precum și alte taxe, în baza hotărârii organismelor de conducere.

(7) Activitățile circumscrise educației pot fi finanțate și direct de către agenți economici, precum și de alte persoane fizice sau juridice, în condițiile legii.

(8) Educația poate fi susținută prin burse, credite de studii, taxe, donații, sponsorizări, surse proprii și alte surse legale.

Art. 22 (1) Activitățile și serviciile din educație sunt scutite de TVA.

(2) În România, învățământul este serviciu de interes public și se desfășoară, în condițiile prezentei legi, în limba română, precum și în limbile minorităților naționale și în limbi de circulație internațională.

Art. 23 (1) În fiecare localitate se organizează și funcționează unități de învățământ sau formațiuni de studiu cu limba de predare română și/sau, după caz, cu predarea în limbile minorităților naționale ori se asigură școlarizarea fiecărui elev în limba sa maternă în cea mai apropiată localitate în care este posibil.

(2) Învățarea în școală a limbii române, ca limbă oficială de stat, este obligatorie pentru toți cetățenii români. Planurile de învățământ trebuie să cuprindă numărul de ore necesar și suficient învățării limbii române. Autoritățile administrației publice asigură condițiile materiale și resursele umane care să permită însușirea limbii române.

(3) În sistemul național de învățământ, documentele școlare și universitare oficiale, nominalizate prin ordin al ministrului educației, se întocmesc numai în limba română. Celelalte înscrisuri școlare și universitare pot fi redactate în limba de predare.

(4) Unitățile și instituțiile de învățământ pot efectua și emite, la cerere, contra cost, traduceri oficiale ale documentelor și ale altor înscrisuri școlare și universitare proprii, cu respectarea prevederilor legale.

Art. 24 (1) Statul susține antepreșcolarii, preșcolarii, elevii și studenții cu probleme și nevoi sociale, precum și pe aceia cu cerințe educaționale speciale.

(2) Statul acordă burse sociale de studii elevilor și studenților proveniți din familii defavorizate, precum și celor instituționalizați, în condițiile legii.

(3) Statul acordă premii, burse, locuri în tabere și alte asemenea stimulente elevilor și studenților cu performanțe școlare și universitare, precum și cu rezultate remarcabile în educația și formarea lor profesională sau în activități culturale și sportive.

(4) Elevii și studenții care beneficiază de burse sociale de studii pot primi și burse pentru performanțe școlare și universitare.

(5) Statul și alți agenți interesați susțin financiar activitățile de performanță, de nivel național și internațional, ale elevilor și studenților.

(6) Statul garantează dreptul la educație al tuturor persoanelor cu cerințe educaționale speciale. Învățământul special și special integrat sunt parte componentă a sistemului național de învățământ preuniversitar.

(7) Învățământul special și special integrat reprezintă o formă de instruire școlară diferențiată, adaptată, precum și o formă de asistență educațională, socială și medicală complexă, destinată persoanelor cu cerințe educaționale speciale.

(8) Elevii care în localitatea de domiciliu nu au posibilitatea de a învăța într-o unitate de învățământ vor fi sprijiniți prin decontarea cheltuielilor de transport la cea mai apropiată unitate de învățământ sau vor primi cazare și masă gratuite în internatele școlare, cu excepția celor înscriși în învățământul postliceal.

Art. 25 (1) Învățarea pe tot parcursul vieții este un drept garantat de lege.

(2) Învățarea pe tot parcursul vieții include totalitatea activităților de învățare realizate de fiecare persoană, începând cu educația timpurie, în scopul dobândirii de cunoștințe, formării de deprinderi/abilități și dezvoltării de aptitudini semnificative din perspectivă personală, civică, socială și/sau ocupațională.

Art. 26 (1) Ministerul educației proiectează, fundamentează și aplică strategiile naționale în domeniul educației, cu consultarea asociațiilor reprezentative ale profesorilor, structurilor asociative reprezentative ale părinților, Consiliului Permanent al Educației, structurilor asociative ale universităților și școlilor publice, particulare și confesionale, Consiliului Minorităților Naționale, sindicatelor reprezentative din învățământ, asociațiilor reprezentative ale elevilor, asociațiilor reprezentative ale studenților, autorităților administrației publice, mediului de

afaceri și organizațiilor neguvernamentale finanțatoare care susțin programe educative/federații ale furnizorilor de servicii sociale.

(2) Statul încurajează dezvoltarea parteneriatului public-particular.

Art. 27 (1) Culele recunoscute oficial de stat pot solicita ministerului Educației organizarea unui învățământ teologic specific în cadrul învățământului public în universitățile publice existente, ca facultăți cu dublă subordonare, destinat pregătirii personalului de cult și activității social-misionare a cultelor, numai pentru absolvenții învățământului liceal, proporțional cu ponderea numerică a fiecărui cult în configurația religioasă a țării, potrivit recensământului oficial. Înființarea, organizarea și funcționarea acestui învățământ se realizează potrivit legii.

(2) Culele recunoscute de stat au dreptul de a organiza învățământ confesional prin înființarea și administrarea propriilor unități și instituții de învățământ particular, conform prevederilor prezentei legi.

Art. 28 (1) Învățământul general obligatoriu este de 10 clase și cuprinde învățământul primar și cel gimnazial. Învățământul preșcolar devine obligatoriu până cel mai târziu în anul 2020.

(2) Obligația de a frecventa învățământul de 10 clase, la forma cu frecvență, încetează la vârsta de 18 ani.

(3) În scopul realizării finalităților educației și a formării profesionale prin sistemul național de învățământ, învățământul liceal public este gratuit.

Art. 29 Pe durata școlarizării în învățământul nonuniversitar cu excepția învățământului postliceal, copiii beneficiază de alocația de stat pentru copii, în condițiile legii.

Art. 30 (1) Planurile-cadru ale învățământului primar, gimnazial, liceal și profesional includ religia ca disciplină școlară opțională. Elevilor aparținând cultelor recunoscute de stat, indiferent de numărul lor, li se asigură dreptul constituțional de a participa la ora de religie, conform confesiunii proprii.

(2) Disciplina Religie poate fi predată numai de personalul didactic calificat conform prevederilor legii privind Statutul personalului didactic și abilitat în baza protocoalelor încheiate între ministerul educației și culele religioase recunoscute oficial de stat.

(3) Elevii care nu frecventează orele de religie vor opta pentru alte ore din Curriculumul la decizia școlii.

Art. 31 (1) În sistemul național de învățământ, unitățile de învățământ public au personalitate juridică dacă se organizează și funcționează, după caz, astfel:

a) cu minimum 300 de elevi;

b) cu minimum 300 de elevi, preșcolari și antepreșcolari;

c) cu minimum 150 de preșcolari și antepreșcolari;

d) cu minimum 100 de elevi și/sau preșcolari, în cazul unităților de învățământ special.

(2) Prin excepție de la prevederile alin.(1), în unitățile administrativ-teritoriale în care numărul total al elevilor, preșcolarilor și antepreșcolarilor nu se încadrează în prevederile alin.(1), se organizează o singură unitate de învățământ cu personalitate juridică.

(3) Prin excepție de la prevederile alin.(1), în funcție de necesitățile locale, se organizează, la cererea părinților sau tutorilor legali și în condițiile legii, grupe, clase sau unități de învățământ nonuniversitar cu personalitate juridică, cu predare în limba română.

(4) Pentru asigurarea accesului egal la educație și formare profesională, autoritățile administrației publice locale, în baza avizului conform al inspectoratelor școlare, aprobă organizarea, funcționarea și, după caz, dizolvarea unor structuri de învățământ, fără personalitate juridică – ca părți ale unei unități de învățământ cu personalitate juridică – și subordonate aceluiași ordonator principal de credite, în condițiile legii.

(5) În cazul unităților de învățământ confesional nonuniversitar public existente la data intrării în vigoare a prezentei legi, cultele respective și ministerul educației au obligația ca, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi să elaboreze o metodologie de funcționare aprobată prin hotărâre a Guvernului, care stabilește relația juridică, patrimonială, financiară și administrativă.

Art. 32 (1) Autoritățile administrației publice locale asigură, în condițiile legii, buna desfășurare a învățământului nonuniversitar în localitățile în care acestea își exercită autoritatea.

(2) Neîndeplinirea de către autoritățile administrației publice locale a obligațiilor ce le revin în organizarea și funcționarea învățământului nonuniversitar se sancționează conform legii.

Art. 33 (1) Sistemul de învățământ nonuniversitar are caracter deschis. În învățământul nonuniversitar, trecerea elevilor de la o unitate școlară la alta, de la o

clasă la alta, de la un profil la altul și de la o filieră la alta este posibilă în condițiile stabilite prin metodologia elaborată de către ministerul educației.

(2) Elevii din învățământul nonuniversitar public și particular se pot transfera la alte unități de învățământ public sau particular, cu acordul unității primitoare.

(3) Statul garantează dreptul la educație diferențiată, pe baza pluralismului educațional, în acord cu particularitățile de vârstă și individuale.

(4) Elevii cu performanțe școlare excepționale pot promova 2 ani de studii într-un an școlar la decizia unității de învățământ, în baza unei metodologii naționale aprobate prin ordin al ministrului educației;

(5) Pe lângă Guvern se înființează și funcționează Consiliul Național al Educației și Cercetării, organism colegial consultativ, format din personalități de prim rang ale educației și cercetării științifice din țară.

Art. 34 (1) Ministerul reprezintă autoritatea publică cu competență generală asupra educației.

(2) Ministrul, în exercitarea atribuțiilor sale, se sprijină pe Consiliul Permanent al Educației și Consiliul General al Educației, organisme colegiale consultative.

Art. 35 (1) Consiliul Permanent este format din 11 membri: un membru de drept-ministrul, care are și calitatea de președinte și 10 membri (dintre care unul este vicepreședinte), numiți prin decizie de primul ministru, la recomandarea ministrului, desemnați dintre cadrele didactice din învățământul nonuniversitar și universitar.

(2) Membrii Consiliului Permanent se desemnează pe o perioadă de 5 ani. Întreruperea mandatului înainte de expirarea perioadei intervine în situații de:

- demisie;
- incompatibilitate, conflict de interese;
- deces;
- pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive prin care persoana este condamnată penal.

(3) Ministerul își exercită autoritatea prin mijlocirea Consiliului Permanent al Educației. Termenul *mijlocire* semnifică obligativitatea consultării Consiliului Permanent de către minister în problemele esențiale ale educației care intră în sfera de activitate a Consiliului, însă ministrul are drept de veto.

(4) Deciziile ministrului trecute anterior prin Consiliul Permanent poartă formula: „audiind Consiliul Permanent al Educației”.

(5) Consiliul Permanent are competențe în domenii precum:

a) conținuturile educației: planuri de învățământ, programe școlare, manuale, auxiliare;

b) organizarea și funcționarea unităților și instituțiilor de învățământ;

c) disciplina școlară și universitară;

d) etica școlară, universitară și a cercetării științifice.

(6) Consiliul Permanent adoptă hotărâri cu majoritatea voturilor membrilor și întrunește condiția de cvorum dacă participă 2/3 din membrii săi.

(7) La sfârșitul fiecărui an școlar/universitar, Consiliul Permanent elaborează un raport asupra stării și nevoilor educației, pe care-l înaintează ministrului. Ministrul comunică raportul Consiliului General.

Art. 36 (1) Consiliul General al Educației este organism consultativ, format din:

- un președinte – reprezentant al guvernului;
- trei delegați ai învățământului pre-primar;
- trei delegați ai învățământului primar;
- șase delegați ai învățământului secundar, din care, obligatoriu, un elev;
- șase delegați ai învățământului superior, din care, obligatoriu, un student;
- un delegat al Academiei Române;
- doi delegați ai învățământului profesional;
- doi delegați ai patronatului;
- doi delegați ai asociațiilor de părinți;
- cinci delegați ai federațiilor sindicale din educație, reprezentative la nivel național.

(2) Numirea membrilor se face prin decizia primului-ministru, la propunerea ministrului, prin consultarea candidaturilor depuse de structurile care promovează delegarea. Numirea se face pentru cinci ani. Întreruperea mandatului se face în condițiile art.35(2). Organizarea și funcționarea se realizează conform art.35(6).

Art. 37 (1) Consiliul General se întrunește o dată pe an, în București, în intervalul 1-14 septembrie; la fiecare sesiune ministrul delegă trei membri din Consiliul Permanent care asistă la lucrările Consiliului General. Aceștia pot participa la dezbateri, fără drept de vot.

(2) Ședințele Consiliului General sunt publice. Consiliul trebuie consultat asupra tuturor problemelor referitoare la dimensiunile și îmbunătățirea educației.

(3) Ministrul este obligat să comunice, cu 30 zile înainte de începutul fiecărei sesiuni Consiliului General toate problemele referitoare la educație care au fost anterior analizate și pregătite de Consiliul Permanent.

(4) La sfârșitul fiecărei sesiuni, Consiliul General va înainta ministrului un raport-sinteză asupra rezultatelor deliberărilor. Raportul, însoțit de procesele-verbale încheiate pentru fiecare ședință se publică în Monitorul Oficial și Buletinul Educației.

Art. 38 (1) Frecventarea școlii este obligatorie pentru toți elevii incluși în învățământul obligatoriu.

(2) Părinții sau tutorii legali își asumă responsabilitatea frecventării școlii de către elevi.

Art. 39 Elevii care urmează alte forme ale educației, conform prezentei legi, sunt scutiți de la frecventarea obligatorie a școlii.

Art. 40 Nefrecventarea școlii se sancționează cu o amendă corespunzătoare orelor de absență nemotivată. Cuantumul amenzii se stabilește și se actualizează anual prin ordin de ministru, la propunerea Consiliului Permanent, conform prevederilor prezentei legi.

Art. 41 (1) Funcțiile didactice de îndrumare și control, precum și funcțiile didactice de conducere din unitățile și instituțiile de învățământ se ocupă exclusiv pe criterii de competență profesională și managerială. Condițiile de ocupare, modalitățile de organizare a concursurilor și numirile în aceste funcții se fac în conformitate cu prevederile Statutului Personalului Didactic.

(2) Odată cu intrarea în vigoare a prezentei legi orice imixtiune a politicului partinic în numirea personalului didactic de îndrumare și control și personalului de conducere din învățământul de toate gradele se consideră conflict de interese și se sancționează conform legii penale.

(3) De prevederile alin. (1) și (2) beneficiază și personalul didactic cu funcții de conducere din instituțiile conexe ale ministerului educației și ale inspectoratelor școlare, inclusiv profesorii metodiști de la casele corpului didactic, precum și personalul didactic auxiliar cu funcții de conducere din învățământ.

Titlul II

Educația nonuniversitară

Capitolul I. Structura sistemului național de educație nonuniversitară

Art. 42 (1) Sistemul național de educație nonuniversitară este reprezentat de ansamblul unităților de învățământ public, particulare și confesionale autorizate/acreditate, aflate în interdependență, în care se promovează o cultură

organizațională în conformitate cu idealul educațional și interesul eminent public al educației.

(2) Educația nonuniversitară este organizată pe niveluri, forme și, după caz, filiere și profiluri și asigură condițiile necesare pentru asimilarea valorilor și dobândirea competențelor cheie și pentru profesionalizarea progresivă.

Art. 43 (1) Nivelurile educației nonuniversitare sunt:

a) *educația timpurie* (0-6 ani), formată din *nivelul antepreșcolar* (0-3 ani) și *nivelul preșcolar* (3-6 ani), care cuprinde grupa mică, grupa mijlocie și grupa mare;

b) *educația primară*, care cuprinde clasa pregătitoare (I) și clasele II – V;

c) *educația secundară*, care cuprinde:

(i) *educația secundară inferioară sau gimnazială*: clasele VI – X;

(ii) *educația secundară superioară sau liceală*, care cuprinde clasele de liceu XI – XIII/XIV, cu filierele: teoretică, vocațională și tehnologică;

d) *educația în domeniul artelor și meseriilor*, cu durata de 2-3 ani;

e) *educația de nivel terțiar nonuniversitar*, care cuprinde anii I-III din școlile postliceale.

(2) Educația de nivel liceal vocațională și tehnologică, educația în domeniul artelor și meseriilor și cea de nivel terțiar nonuniversitară se organizează pentru specializări și calificări, în conformitate cu Registrul național al calificărilor.

Art. 44 Educația general-obligatorie este de 10 ani.

(1) Învățământul general obligatoriu este format din învățământul primar și învățământul secundar inferior.

(2) Învățământul profesional și tehnic este format din: învățământ profesional, învățământ tehnic și învățământ postliceal.

(3) Învățământul profesional și tehnic cuprinde: școala profesională, liceul tehnologic și școala postliceală.

Art. 45 (1) Formele de organizare a învățământului nonuniversitar sunt: cu frecvență și cu frecvență redusă.

(2) Învățământul obligatoriu este învățământ cu frecvență. În mod excepțional, pentru persoanele care au depășit cu mai mult de 3 ani vârsta clasei, învățământul obligatoriu se poate organiza și în forma învățământ cu frecvență redusă, în baza unei metodologii elaborate de ministerul educației.

(3) Pentru copiii cu cerințe educaționale speciale se poate organiza învățământ la domiciliu sau pe lângă unitățile de asistență medicală. Activitățile didactice în acest caz vor fi realizate de învățători /profesori itineranți.

Art. 46 Ministerul educației poate stabili, prin hotărâre a Guvernului, funcționarea în sistemul de învățământ nonuniversitar a unor unități pilot, experimentale și de aplicație.

Secțiunea I

Educația antepreșcolară și preșcolară

Art. 47 (1) Educația antepreșcolară are ca obiective dezvoltarea și completarea educației în familie, creând premisele pentru educația preșcolară.

(2) Educația antepreșcolară se organizează în creșe și, după caz, centre de zi cu personalitate juridică sau în cadrul altor instituții educaționale și/sau sociale cu statut juridic.

(3) Organizarea unităților de educație timpurie antepreșcolară, conținutul educativ, standardele de calitate și metodologia de organizare se stabilesc prin hotărâre de guvern, inițiată de ministerul educației în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(4) Asigurarea personalului didactic necesar desfășurării educației antepreșcolare se face de către autoritățile administrației publice locale, împreună cu inspectoratele școlare, cu respectarea standardelor de calitate și a legislației în vigoare.

(5) Tipurile și modalitățile de finanțare a serviciilor de educație timpurie antepreșcolară se reglementează prin hotărâre de guvern, în termen de maximum 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi. Finanțarea din resurse publice se poate acorda numai furnizorilor de servicii de educație timpurie acreditați, publici sau privați.

(6) Acreditarea furnizorilor de educație timpurie antepreșcolară se realizează în conformitate cu prevederile metodologiei comune elaborată de ministerul educației și ministerul sănătății.

(7) Statul sprijină educația timpurie, ca parte componentă a învățării pe tot parcursul vieții, prin acordarea unor cupoane sociale. Acestea vor fi acordate în scop educațional, conform legislației în domeniul asistenței sociale, în funcție de veniturile familiei, din bugetul de stat, prin bugetul ministerului muncii.

(8) Modalitatea de acordare a cupoanelor sociale prevăzute la alin.(7) se stabilește prin norme metodologice adoptate prin hotărâre de guvern, la propunerea ministerului muncii.

Art. 48 (1) Educația preșcolară se organizează în grădinițe cu program normal, prelungit și săptămânal. Grădinițele pot funcționa ca unități cu personalitate juridică sau în cadrul altor unități școlare cu personalitate juridică.

(2) Autoritățile publice locale și inspectoratele școlare asigură condițiile pentru generalizarea treptată a învățământului preșcolar, procesul finalizându-se până în anul 2020. Începând cu anul 2020, frecventarea grădiniței devine obligatorie pentru copiii care împlinesc vârsta de 5 ani.

(3) Anul școlar la grădinițe este echivalent ca durată cu anul școlar pentru învățământul primar. În localitățile rurale, la propunerea consiliului local, cu aprobarea inspectoratului școlar, vacanța se poate acorda iarna, copiii urmând la grădiniță, în acest caz, în timpul verii, când părinții sunt implicați în activitățile agricole.

Secțiunea a II-a

Educația primară

Art. 49 (1) Obiectivele învățământului primar derivă din idealul educațional și sunt transpuse în planul educațional la nivelul curriculumului.

(2) Învățământul primar se organizează și funcționează, de regulă, cu program de dimineață.

(3) În clasa pregătitoare (I) sunt înscriși copiii care au împlinit vârsta de 6 ani până la data începerii anului școlar. La solicitarea scrisă a părinților, a tutorilor sau a susținătorilor legali, pot fi înscriși în clasa pregătitoare (I) și copiii care împlinesc vârsta de 6 ani până la sfârșitul anului calendaristic, dacă dezvoltarea lor psihosomatică este corespunzătoare.

(4) În clasa pregătitoare (I) din învățământul special sunt înscriși copiii cu cerințe educaționale speciale, care împlinesc vârsta de 8 ani până la data începerii anului școlar. La solicitarea scrisă a părinților, a tutorilor legali sau a susținătorilor legali, pot fi înscriși în clasa pregătitoare și copiii cu cerințe educaționale speciale cu vârste cuprinse între 6 și 8 ani la data începerii anului școlar.

(5) Înscrierea în învățământul preșcolar și primar a copiilor/elevilor cu cerințe educaționale speciale se face numai în baza evaluării acestora de către comisia de specialitate alcătuită din psihologi, pedagogi, medici de specialitate și cu

comunicarea diagnosticului instituției în care este înscris preșcolarul sau școlarul astfel încât educația individualizată, planul de intervenție individualizată să fie făcute în concordanță cu nevoile preșcolarului și școlarului și fără a periclita calitatea actului educațional a celorlalți membri ai grupei de preșcolari, a clasei de elevi, a educatorului sau a profesorului.

(6) Fișa de evaluare pentru nivelul de dezvoltare al preșcolarilor și școlarilor cu cerințe educaționale speciale este elaborată de către specialiștii autorității educaționale centrale la începutul fiecărui an școlar. Fișa tip de evaluare este însoțită de celelalte documente care atestă starea de dezvoltare și sănătate a preșcolarului sau școlarului cu cerințe educaționale speciale.

(7) Evaluarea psihosomatică, diagnosticarea copiilor cu cerințe educaționale speciale precum și cunoașterea diagnosticului de către instituțiile educaționale este obligatorie. Diagnosticul și fișa de evaluare constituie elementele fundamentale pentru situarea elevului într-o formă sau alta de educație precum și pentru realizarea unui plan de intervenție personalizată, pentru realizarea unei educații diferențiate și individualizate, pentru realizarea educației incluzive, și speciale. Părinții au obligația legală de a diagnostica și comunica rezultatul diagnosticului instituțiilor educaționale. Refuzul părinților de a diagnostica copilul și de a comunica rezultatul diagnosticului instituțiilor educaționale este sancționat prin lege. Autoritățile locale, instituțiile de asistență socială au obligația după caz de a facilita accesul copiilor la serviciile medicale de specialitate pentru stabilirea adecvată a diagnosticului și de a comunica acest rezultat instituțiilor educaționale.

(8) Educația primară cuprinde cinci clase (I, II, III, IV, V, clasa pregătitoare devenind clasa I, celelalte renumerotându-se). Formațiunile de studiu conform formei de desfășurare a educației primare (simultan, frontal) se stabilesc prin metodologiile specifice.

(9) Învățământul primar se poate organiza cu predare simultană în localitățile rurale cu condiții deosebite, în conformitate cu o metodologie elaborată de minister.

(10) Pregătirea teoretică și dobândirea abilităților practice se realizează în conformitate cu particularitățile de vârstă.

(11) Curriculumul pentru educația primară se stabilește de către ministerul educației prin comisiile de specialitate și asigură continuitatea cu educația preșcolară și premisele educației din gimnaziu. Curriculumul pentru educația primară este structurat astfel: (a) curriculum aprofundat; (b) curriculum local; (c)

curriculum la decizia școlii. Cele 7 arii curriculare asigură cadrul disciplinelor specifice curriculumului național pentru educația primară.

Art. 50 (1) Educația primară se realizează în școli primare, gimnazii, licee și colegii organizatoare ale ciclului primar, desfășurându-se, de regulă, cu program de dimineață. Formațiunile de studiu (clasele de elevi) nu pot fi mai mici de 15, mai mari de 25, în medie 20 de elevi.

(2) Pregătirea teoretică și dobândirea abilităților practice se realizează în conformitate cu particularitățile de vârstă.

(3) Programa ciclului primar se stabilește de ministerul educației, după următoarele principii: a) o programă minimală de cunoștințe necesare – aceeași pentru toate școlile din țară; b) o programă complementară de adaptare a școlii la mediul local și regional. Îndeletnicirile școlare practice, activitățile organizate se diferențiază chiar în interiorul aceluiași județ prin curriculumul la decizia școlii, avizat de inspectoratele școlare. Curriculumul pentru învățământul primar asigură continuitatea cu educația preșcolară și premisele educației din gimnaziu.

Art. 51 Disciplinele de învățământ, grupate pe arii curriculare asigură, prin conținutul lor, legătura dintre teorie și viața practică, învățătorii accentuând aspectul practic al cunoștințelor, utilizând exemple din viața localității și a regiunii respective, realizând aplicații adaptabile cunoștințelor teoretice.

Art. 52 Anul școlar începe pe 15 septembrie și se încheie pe 15 iunie, fiind organizat pe semestre.

Vacanțele școlare se acordă de Crăciun, de Paști și în perioada 16 iunie-14 septembrie. La acestea se adaugă vacanțele intrasemestriale și intersemestriale.

Fiecare semestru se încheie printr-o săptămână de evaluare și consolidare.

La sfârșitul anului școlar se realizează o expoziție de lucrări (caiete, desene, lucrări practice, etc.) și o serbare generală școlară.

Art. 53 (1) În clasa a V-a cunoștințele predate vor servi dezvoltării îndemnării practice în domeniul gospodăresc, agricol, tehnic și comercial, precum și cultivării spiritului cetățenesc și național, asigurând condițiile pentru trecerea în învățământul secundar.

(2) În fiecare unitate școlară se constituie microateliere, laboratoare, câmpuri de experiență, ferme virtuale, muzee etc., în vederea dezvoltării capacităților de abordare cognitivă și abilităților practice.

(3) Orarele școlilor primare se vor alcătui ținându-se cont de puterea de muncă, sănătatea și vârsta copiilor.

Inspectoratele școlare vor întocmi orare tip, care vor putea fi însă modificate parțial funcție de circumscripția școlară și împrejurări de către consiliile de administrație.

(4) Cu excepția clasei a V-a, care va avea maximum 25 ore/săptămână, celelalte clase vor funcționa în program de 4 ore/zi.

(5) Școlile cu predare simultană din mediul rural își prelungesc programul zilnic cu 1-2 ore, funcție de numărul de clase existente.

(6) Planurile de învățământ cuprind obligatoriu disciplinele prevăzute în ariile curriculare, asigurându-se studiul unei limbi de circulație internațională și tehnologia informației.

(7) Școala primară va acorda o importanță deosebită educației moral-civice.

Art. 54 (1) Comunitățile locale din mediul rural prin autoritățile publice, vor lua măsuri în vederea trecerii căminelor culturale sub autoritatea unităților de învățământ cu personalitate juridică, punând la dispoziție și resursele financiare necesare.

(2) În mediul urban, școlile vor încheia protocoale cu casele de cultură și muzeele, în vederea optimizării activității cluburilor copiilor și elevilor.

(3) Ministerul educației poate aproba organizarea de programe educaționale de tip *A doua șansă*, în vederea promovării învățământului primar pentru persoanele care depășesc cu 4 ani vârsta corespunzătoare clasei și care, din diferite motive, nu au absolvit acest nivel de învățământ până la vârsta de 14 ani. În acest caz, va fi elaborată o metodologie specială.

(4) Activitatea didactică se desfășoară între 15 septembrie și 15 iunie. Ministerul educației stabilește structura semestrială.

(5) Evaluarea elevilor din învățământul primar se face prin acordarea de note. Notarea se face pe o scară de la 10 la 1.

Secțiunea a III-a

Educația de nivel secundar inferior(gimnazială)

Art. 55 (1) Educația de nivel secundar inferior se realizează prin gimnazii. Acestea pot funcționa ca unități de învățământ independente sau ca structuri în cadrul liceelor și colegiilor.

(2) Educația gimnazială are drept scop formarea unei culturi generale și deprinderi practice, oferind absolvenților învățământului primar pregătirea necesară pentru a urma învățământul secundar superior sau învățământul de arte și meserii.

(3) Dacă unitatea școlară funcționează numai cu ciclul primar și secundar inferior, se va numi gimnaziu, iar dacă ciclul gimnazial face parte dintr-o unitate școlară în care funcționează și ciclul liceal, se va numi liceu sau colegiu, după caz.

Art. 56 (1) Gimnaziile funcționează cu 5 clase (VI-X), fiind înscriși în clasa a VI-a absolvenții clasei a V-a primară. Înscrierea se face în conformitate cu o metodologie elaborată de ministerul educației.

(2) Învățământul gimnazial se organizează și funcționează, de regulă, cu program de dimineață.

(3) Formațiunile de studiu au în medie 20 de elevi și nu pot fi mai mici de 15 sau mai mari de 25 de elevi. Acolo unde efectivele de elevi sunt mari, se organizează clase paralele, respectându-se efectivul minim.

(4) Ministerul, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, prin inspectoratele școlare, poate organiza programe educaționale de tip **A doua șansă**, în vederea promovării învățământului gimnazial pentru persoane care depășesc cu peste 4 ani vârsta corespunzătoare clasei și care, din diferite motive, nu au absolvit învățământul secundat gimnazial.

Art. 57 (1) Promovarea dintr-o clasă în alta a gimnaziului se face pe baza notărilor anuale și a unui examen de sfârșit de an. Promovarea examenului de clasa a X-a conferă dreptul la dobândirea “Certificatului de absolvire a gimnaziului”. Ministerul va elabora, în termen de 3 luni Regulamentul gimnaziilor, care va conține prevederi referitoare la promovare și absolvire.

(2) Evaluarea elevilor din învățământul gimnazial se face prin note de la 10 la 1.

Art. 58 (1) Planurile de învățământ aplicate în gimnazii au ca finalitate dezvoltarea gândirii și aptitudinilor elevilor, continuând a le asigura cultura generală elementară și îndrumările de ordin educativ începute în învățământul primar.

(2) Disciplinele de învățământ sunt distribuite pe arii curriculare. Ariile curriculare se circumscriu celor două domenii:

a) domeniul literar-umanist și științific: limba română, limba latină din perspectiva romanității limbii române, istoria românilor și istoria universală, două limbi de circulație internațională, din care limba engleză, obligatoriu, geografia generală și geografia României, instrucția și cultura civică, educația morală, matematicile și științele fizice, chimice, naturale, noțiuni de igienă, noțiuni și exerciții de comunicare publică, religia.

b) arte și dexterități:

(i) *comune*: muzica, desenul, modelingul, caligrafia, educația fizică, exerciții de morală, tehnologia informației;

(ii) *particularizate, funcție de sex și zonă geografică*: atelierul, agricultura, tehnica agroindustrială, lucrări gospodărești în mediul rural, lucrul de mână și gospodăria.

Art. 59 Absolvenții învățământului gimnazial cu „Certificat de absolvire a gimnaziului” pot participa la concursul de admitere în licee sau școli de arte și meserii.

Secțiunea a IV-a

Educația de nivel secundar superior

Art. 60 (1) Educația de nivel secundar superior se realizează prin licee și colegii. Acestea sunt unități școlare care pot funcționa numai cu clase de liceu, sau conțin și ciclul gimnazial și primar, după caz.

(2) Liceele și colegiile funcționează cu trei clase (XI-XIII) pentru învățământul de zi și patru clase (XI-XIV) pentru învățământul seral și cu frecvență redusă. Liceele tehnologice funcționează cu trei clase, exclusiv la forma de zi. Ultimul semestru este în totalitate destinat practicii profesionale.

(3) Educația secundară superioară are drept scop dezvoltarea culturii generale și deprinderilor practice, oferindu-le absolvenților cunoștințele și capacitățile necesare pentru a urma cursurile învățământului superior sau pentru a se integra într-o activitate socială utilă. Educația morală constituie o latură de bază a educației în liceu. Pe lângă finalitățile educative generale ale disciplinelor de învățământ predate, educația morală se urmărește prin lecții și exerciții speciale, cu scopul de a cultiva însușirile afectiv-voliționale ale elevilor, formându-le deprinderi de viață cinstită, ordonată și disciplinată, necesare omului și cetățeanului în era globalizării și societatea informațională.

Art. 61 (1) Planurile de învățământ aplicate în licee au ca finalitate dezvoltarea gândirii critice, acumularea de cunoaștere și dezvoltarea deprinderilor de a le aplica în contexte diferite, dezvoltarea spiritului civic și deprinderilor morale de conduită, dezvoltarea și exersarea capacităților speciale, necesare exercitării profesiilor în care se formează.

(2) Disciplinele de studiu sunt distribuite pe arii curriculare și acestea se grupează pe două mari domenii:

a) *domeniul literar-umanist și științific*: limba română, limba latină, noțiuni de limbă și cultură elenă, 3 limbi de circulație internațională (limba engleză cu regim obligatoriu), istoria universală și istoria românilor, geografia generală și geografia României, psihologia, logica, filosofia, economia politică și elemente de drept constituțional și administrativ, matematicile, științele fizico-chimice și naturale, igiena, etica, sociologia, religia în regim opțional, tehnologia informației, elemente de dezvoltare durabilă;

b) *arte și dexterități*:

(i) *comune*: muzica, desenul linear, educația fizică, antreprenoriatul, discipline tehnologice de specialitate;

(ii) *practice*: atelierul, laboratorul informatic și întreprinderea simulată, exerciții de morală, exerciții de comunicare publică, gestiunea informației;

(iii) *speciale*: activități gospodărești, planning familial și sănătatea cuplului.

Art. 62 (1) Învățământul liceal cuprinde următoarele filiere și profiluri:

a) *filierea teoretică*, cu profilurile umanist și real;

b) *filierea tehnologică*, cu profilurile tehnic, servicii, resurse naturale și protecția mediului;

c) *filierea vocațională*, cu profilurile militar, teologic, sportiv, artistic și pedagogic.

(2) Ministerul educației este abilitat să stabilească prin planurile-cadru de învățământ disciplinele de specialitate specifice filierelor și profilurilor și, funcție de dinamica socială, economică și educațională, specializări diferite în cadrul profilurilor prevăzute la alin.(1).

(3) Absolvenții învățământului liceal care au dobândit competențe profesionale, pot susține examen de certificare a calificării, în condițiile legii. Absolvenții care promovează examenul de certificare dobândesc certificate de calificare și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass.

Art. 63 (1) Admiterea la liceu se face pe baza unui examen. Examenul are drept scop selectarea elevilor în funcție de profilul liceelor și nivelul de pregătire al acestora. Pentru liceele vocaționale, militare, pedagogice se desfășoară și probe de aptitudini conform specificului.

(2) Examenul se organizează în două sesiuni, respectiv sesiunea iunie și sesiunea septembrie pe baza unei metodologii elaborată de ministerul educației.

(3) Numărul de locuri disponibile pentru învățământul liceal reprezintă 60% din numărul absolvenților de gimnaziu. Pentru învățământul profesional se alocă 40%.

Secțiunea a V-a

Educația profesională

Art. 64 (1) Învățământul profesional se poate organiza în școli profesionale care pot fi unități independente sau afiliate liceelor tehnologice, publice sau particulare de interes public, pentru absolvenții învățământului obligatoriu de 10 clase, pe baza unor metodologii elaborate de ministerul educației.

(2) Admiterea în școlile profesionale se face pe baza unui interviu conform unei metodologii elaborate de unitatea de învățământ în parteneriat cu agenții economici.

(3) Pregătirea prin învățământul profesional se realizează pe baza standardelor de pregătire profesională aprobate de ministerul educației, în urma consultării partenerilor sociali. Standardele de pregătire profesională se realizează pe baza standardelor ocupaționale validate de comitetele sectoriale.

(4) Absolvenții învățământului profesional, care promovează examenul de certificare a calificării profesionale, dobândesc certificat de calificare profesională și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass.

(5) Durata studiilor în învățământul profesional este de 2-3 ani.

(6) Modul de organizare și de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale este reglementat de ministerul educației prin metodologie, care se dă publicității la începutul ciclului.

(7) Absolvenții învățământului profesional care promovează examenul de certificare a calificării profesionale pot urma cursurile învățământului liceal, începând cu clasa a XII-a, pe baza unui examen de admitere și a examenelor de diferență.

Art. 65 (1) La solicitarea operatorilor economici învățământul profesional se poate organiza în sistem dual ca parte a sistemului național de învățământ după învățământul obligatoriu.

(2) Organizarea și funcționarea învățământului profesional în sistem dual, durata și conținutul programelor de pregătire profesională sunt reglementate prin metodologie specifică aprobată de ministerul educației prin consultare cu operatorii economici.

Secțiunea a VI-a

Învățământul tehnologic și vocațional

Art. 66 (1) Învățământul liceal tehnologic și vocațional se organizează în cadrul liceelor din filiera tehnologică sau vocațională, pentru calificări din Registrul național al calificărilor, actualizat periodic, în funcție de nevoile pieței muncii, identificate prin documente strategice de planificare a ofertei de formare regionale, județene și locale.

(2) Învățământul liceal tehnologic și vocațional se poate organiza și pe baza solicitărilor din partea angajatorilor privați sau ai Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, pe baza unor contracte de școlarizare.

(3) Stagiile de pregătire practică de pe parcursul filierei tehnologice sau vocaționale se organizează la nivelul unității de învățământ și/sau la operatorii economici ori instituțiile publice cu care unitatea de învățământ are încheiate contracte pentru pregătire practică sau la organizații-gazdă din străinătate, în cadrul unor programe ale Uniunii Europene – componenta de formare profesională inițială. Durata stagiului de pregătire practică este stabilită prin planul-cadru de învățământ, aprobat de ministerul educației.

(4) Operatorii economici care asigură, pe bază de contract cu unitățile de învățământ, burse de școlarizare, stagii de pregătire practică a elevilor, dotarea spațiilor de pregătire practică sau locuri de muncă pentru absolvenți pot beneficia de facilități fiscale, potrivit prevederilor legale.

Secțiunea a VII-a

Învățământul militar

Art. 67 (1) Învățământul din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională este învățământ public, parte integrantă a sistemului național de învățământ, și cuprinde: învățământ liceal militar și învățământ postliceal pentru formarea maiștrilor militari, a subofițerilor, agenților de poliție, agenților de penitenciare, gardienilor publici.

(2) Structura organizatorică, profilurile, specializările/calificările profesionale, cifrele anuale de școlarizare și criteriile de selecționare a candidaților pentru învățământul militar din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională se propun ministerului educației, de ministerele interesate și de alte instituții cu responsabilități în domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale potrivit

fiecărei arme, specializări și forme de organizare a învățământului și se aprobă conform prevederilor prezentei legi valabile pentru instituțiile de învățământ civil.

(3) Planurile-cadru de învățământ pentru învățământul liceal militar se elaborează de către ministerul educației, în colaborare cu ministerul Apărării Naționale, și sunt aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului. Planurile-cadru de învățământ pentru învățământul postliceal din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională se elaborează de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției și alte instituții cu atribuții în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale, în conformitate cu standardele naționale elaborate de instituțiile responsabile cu asigurarea calității, și se avizează de ministerul educației.

(4) Programele școlare pentru disciplinele de specialitate militară se elaborează de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției și de alte instituții cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale și se aprobă de Ministerul Educației.

Art. 68 Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției și alte instituții cu atribuții în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale coordonează și controlează unitățile de învățământ militar, împreună cu ministerul educației prin inspectoratele școlare județene/al municipiului București.

Art. 69 Conducerea operativă a unităților de învățământ din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională se asigură de comandantul/directorul numit prin ordin al conducătorilor ministerelor și instituțiilor de ordine publică și siguranță națională, care este și președintele consiliului de administrație/consiliului de conducere. În activitatea de conducere, comandantul/directorul este ajutat de locțiitorul comandantului pentru învățământ/directorul adjunct. Directorul adjunct/locțiitorul comandantului pentru învățământ este și președintele consiliului profesoral.

Art. 70 (1) Personalul didactic din unitățile de învățământ din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională se constituie din personalul didactic prevăzut în Statutul personalului didactic și din corpul instructorilor militari, de ordine și securitate publică.

(2) Personalul didactic din unitățile de învățământ din sistemul militar de apărare, ordine publică și securitate națională are drepturile și îndatoririle care decurg din

prezenta lege și din calitatea de cadru militar în activitate, respectiv de funcționar public cu statut special.

(3) Funcțiile didactice pentru corpul instructorilor militari din unitățile de învățământ din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, condițiile care se cer pentru ocuparea acestora, normele didactice, competențele și responsabilitățile se stabilesc prin instrucțiuni proprii.

Art. 71 Finanțarea învățământului din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională este asigurată de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției și alte instituții cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale din fondurile alocate din bugetul de stat.

Art. 72 Certificatele de absolvire și competențe profesionale dau dreptul deținătorilor legali, după trecerea în rezervă, în condițiile legii, să ocupe funcții echivalente cu cele ale absolvenților instituțiilor civile de învățământ cu profil apropiat și de același nivel.

Art. 73 Instituțiile de învățământ din cadrul sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională, precum și specializările/calificările profesionale din cadrul acestora se supun mecanismelor de asigurare a calității, ca și instituțiile de învățământ civil.

Art. 74 Aplicarea prevederilor prezentei legi la specificul militar, de ordine publică și securitate națională se face prin ordine, regulamente și instrucțiuni proprii.

Secțiunea a VIII-a

Învățământul de artă și învățământul sportiv

Art. 75 (1) Învățământul de artă și învățământul sportiv se organizează pentru elevii cu aptitudini în aceste domenii.

(2) Unitățile în care se organizează învățământul de artă și învățământul sportiv public se stabilesc de către autoritățile administrației publice locale cu avizul conform al inspectoratelor școlare, potrivit legii.

(3) În învățământul de artă și în învățământul sportiv:

- a) școlarizarea se realizează, de regulă, începând cu învățământul gimnazial;
- b) elevii pot fi înscriși numai pe baza testării aptitudinilor specifice;
- c) planurile-cadru de învățământ sunt adaptate specificului acestui învățământ;

d) studiul disciplinelor de specialitate se realizează pe clase, pe grupe sau individual, potrivit criteriilor stabilite de ministerul educației;

e) programele școlare pentru învățământul liceal de artă și pentru învățământul liceal sportiv respectă obiectivele educaționale stabilite pentru profilul respectiv.

(4) Pentru activitatea sportivă și artistică de performanță, la propunerea autorităților administrației publice locale, a inspectoratelor școlare, a Ministerului Culturii și Patrimoniului Național și/sau a instituțiilor publice de cultură împreună cu ministerul educației se pot organiza cluburi școlare și unități de învățământ public cu program sportiv sau de artă, integrat ori suplimentar.

(5) Învățământul de artă și învățământul sportiv integrat se organizează în școlile și liceele cu program de artă, respectiv sportiv, precum și în clase cu program de artă sau sportiv, organizate în celelalte unități de învățământ primar, gimnazial și liceal.

(6) Organizarea învățământului de artă și a învățământului sportiv se face prin regulamente aprobate de ministrul educației.

(7) Unitățile de învățământ cu program sportiv suplimentar, denumite cluburi sportive școlare, se constituie ca unități de învățământ de nivel liceal, independente sau afiliate pe lângă alte unități de învățământ de același nivel.

(8) Pentru buna desfășurare a activității, cluburile sportive școlare beneficiază de baze sportive proprii și de acces în bazele sportive care aparțin celorlalte unități de învățământ, cu acordul conducătorilor acestor unități de învățământ.

(9) Elevii au acces liber în cluburile sportive, în palatele și cluburile copiilor.

(10) Pentru buna desfășurare a activităților artistice, unitățile de învățământ gimnazial și liceal beneficiază de săli de repetiție și spectacole proprii sau de acces la sălile unităților de învățământ de același nivel, cu acordul conducătorilor acestora.

(11) Cluburile sportive școlare pot să fie finanțate și de autoritățile administrației publice locale.

(12) Toți elevii cuprinși în grupele de performanță sunt înscriși într-un Registru național al performanțelor sportive, în baza reglementărilor aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 76 (1) Pentru sprijinirea activității sportive și artistice de performanță, ministerul educației organizează tabere sportive sau de creație artistică, concursuri sportive sau artistice, campionate școlare, precum și festivaluri și acordă burse și alte forme de sprijin material.

(2) Pentru activitățile sportive, în structura ministerului educației funcționează Federația Sportului Școlar și Universitar.

(3) Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și celelalte ministere interesate, Comitetul Olimpic și Sportiv Român, federațiile sportive naționale, autoritățile locale, precum și instituțiile de cultură pot sprijini financiar și material activitățile de performanță în domeniul artelor, respectiv al sportului.

(4) Ministerul educației colaborează cu instituții, cu organizații și cu alte persoane juridice, respectiv cu persoane fizice pentru asigurarea resurselor financiare și materiale necesare desfășurării, în bune condiții, a învățământului de artă și învățământului sportiv integrat și suplimentar, precum și a competițiilor artistice și sportive de nivel regional și național.

Secțiunea a IX-a

Conducerea sistemului și a unităților de învățământ nonuniversitar

Art. 77 (1) Ministerul educației, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, elaborează și implementează politica națională în domeniul învățământului nonuniversitar. Ministerul educației are drept de inițiativă și de execuție în domeniul politicii financiare și al resurselor umane din sfera educației.

(2) Ministerul educației exercită, în domeniul învățământului nonuniversitar, următoarele atribuții:

- a) elaborează, aplică, monitorizează și evaluează politicile educaționale, consultând Consiliul Național pentru Educație și Cercetare, Consiliul Permanent și Consiliul General pentru Educație;
- b) monitorizează activitatea de evaluare externă;
- c) coordonează și controlează sistemul național de învățământ;
- d) avizează structura rețelei învățământului nonuniversitar și înaintează Guvernului, spre aprobare, cifrele de școlarizare, pe baza propunerilor unităților de învățământ, a autorităților administrației publice locale, a operatorilor economici, având în vedere recomandările studiilor de prognoză, centralizate, avizate și transmise de către inspectoratele școlare județene, respectiv al municipiului București;
- e) coordonează elaborarea și aprobă Curriculumul național și sistemul național de evaluare, asigură și supraveghează respectarea acestora;
- f) evaluează, aprobă și achiziționează manualele școlare și asigură finanțarea conform legii;

- g) aprobă, conform legii, regulamentele de organizare și de funcționare a unităților subordonate și a unităților conexe;
- h) elaborează studii de diagnoză și de prognoză în domeniul învățământului;
- i) asigură omologarea mijloacelor de învățământ;
- j) asigură cadrul organizatoric pentru selecționarea și pregătirea adecvată a elevilor cu aptitudini deosebite;
- k) asigură școlarizarea specializată și asistența psihopedagogică adecvată a copiilor și tinerilor cu dizabilități sau cu cerințe educaționale speciale;
- l) analizează modul în care se asigură protecția socială în învățământ și propune Guvernului și autorităților administrației publice locale abilitate măsuri corespunzătoare;
- m) coordonează, monitorizează și controlează perfecționarea și formarea inițială și continuă a personalului didactic pentru politicile de interes național;
- n) elaborează politicile naționale în domeniul resurselor umane;
- o) răspunde de evaluarea sistemului național de învățământ pe baza standardelor naționale;
- p) elaborează, împreună cu alte ministere interesate, strategia colaborării cu alte state și cu organismele internaționale specializate în domeniul învățământului, formării profesionale și al cercetării științifice;
- q) stabilește modalitățile de recunoaștere și de echivalare a studiilor, a diplomelor, a certificatelor și a titlurilor științifice eliberate în străinătate, pe baza unor norme interne, încasează taxe, în lei și în valută, pentru acoperirea cheltuielilor ocazionate de vizarea și de recunoașterea actelor de studii, conform legii;
- r) stabilește structura anului școlar;
- s) elaborează metodologii și regulamente pentru asigurarea cadrului unitar al implementării politicilor educaționale naționale;
- t) construiește și asigură funcționarea optimă a Platformei școlare de e-learning, precum și a Bibliotecii Școlare Virtuale;
- u) elaborează norme specifice pentru construcțiile școlare și pentru dotarea acestora;
- v) dă publicității și prezintă anual Parlamentului raportul privind starea învățământului nonuniversitar în România;
- w) coordonează colectarea și asigură analiza și interpretarea datelor statistice pentru sistemul național de indicatori privind educația.

(3) În realizarea atribuțiilor sale, ministerul educației înființează, organizează și finanțează comisii și consilii naționale.

Art. 78 (1) Inspectoratele școlare județene și Inspectoratul Școlar al Municipiului București sunt servicii publice deconcentrate ale ministerului educației, cu personalitate juridică, având în principal următoarele atribuții:

- a) aplică politicile și strategiile ministerului educației la nivel județean, respectiv al municipiului București;
- b) controlează aplicarea legislației și monitorizează calitatea activităților de predare-învățare și respectarea standardelor naționale/indicatorilor de performanță, prin inspecția școlară;
- c) controlează, monitorizează și evaluează calitatea managementului unităților și instituțiilor de învățământ;
- d) asigură, împreună cu autoritățile administrației publice locale, școlarizarea elevilor și monitorizează participarea la cursuri a acestora pe durata învățământului obligatoriu;
- e) coordonează admiterea în licee, evaluările naționale și concursurile școlare la nivelul unităților de învățământ din județ și, respectiv, din municipiul București;
- f) monitorizează implementarea programelor naționale inițiate de ministerul educației, pe aria județului, respectiv a municipiului București, precum și a proiectelor derulate de unitățile școlare și cele conexe în cadrul programelor Uniunii Europene în domeniul educației și tineretului;
- g) mediază conflictele și litigiile survenite între autoritatea administrației publice locale și unitățile de învățământ;
- h) coordonează și controlează activitățile unităților conexe ale ministerului educației, din aria județului/municipiului București;
- i) prezintă un raport anual privind starea învățământului pe teritoriul județului, respectiv al municipiului București. Acest raport se face public;
- j) aprobă, la propunerea consiliului local sau a consiliilor județene, înființarea unităților pentru educație timpurie, învățământ primar și gimnazial;
- k) acordă consiliere și asistență unităților și instituțiilor de învățământ în gestionarea resurselor umane și a posturilor didactice la nivelul județului, respectiv al municipiului București;
- l) monitorizează activitățile de constituire, de vacantare și de ocupare a posturilor didactice din unitățile de învățământ;

- m) gestionează baza de date privind cadrele didactice calificate angajate în unitățile de învățământ, precum și întreaga baza de date a educației;
- n) înaintează spre avizare ministerului educației rețeaua școlară din raza lor teritorială propusă de autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu politica educațională, a documentelor strategice privind dezvoltarea economică și socială la nivel regional, județean și local, după consultarea unităților de învățământ, a operatorilor economici și a partenerilor sociali interesați;
- o) realizează auditarea periodică a resursei umane din învățământul nonuniversitar;
- p) asigură colectarea datelor statistice pentru sistemul național de indicatori privind educația.

(2) Structura inspectoratelor școlare județene, respectiv a Inspectoratului Școlar al Municipiului București se stabilește prin ordin al ministrului educației.

(3) Inspectoratul școlar are un consiliu de administrație și un consiliu consultativ. Funcționarea acestora se realizează în baza unui regulament propriu, elaborat și aprobat de consiliul de administrație, conform regulamentului-cadru aprobat prin ordin al ministrului educației.

(4) În structura inspectoratelor școlare din județele cu învățământ și în limbile minorităților naționale sunt cuprinși și inspectori școlari pentru acest tip de învățământ. Acești inspectori școlari sunt numiți respectând procedurile prezentei legi, cu consultarea grupului parlamentar al minorităților naționale.

(5) În structura inspectoratelor școlare sunt cuprinși și inspectori școlari pentru problemele copiilor și tinerilor proveniți din medii socioeconomice dezavantajate.

Art. 79 (1) Lunar, fiecare inspector școlar general va organiza conferințe cu directorii unităților de învățământ la care participă întregul corp de inspectori, conferințe în care se dezbat problemele esențiale ale învățământului nonuniversitar și se rezolvă problemele cu care se confruntă unitățile de învățământ. La conferințele respective sunt invitați și reprezentanți ai autorităților locale.

(2) Săptămânal, inspectorul școlar general organizează ședințe de lucru cu inspectorii școlari, rezolvând probleme operative ce intră în competența inspectoratelor școlare. Totodată, ședințele de lucru clarifică aspectele legate de legislație, managementul inspecției școlare, gestiunea resurselor etc.

Art. 80 (1) O dată pe an, în intervalul 1-5 septembrie, inspectorul școlar general organizează consfătuiri cu directorii tuturor unităților de învățământ

nonuniversitar, ocazie cu care se prezintă și raportul inspectorului școlar general privind starea învățământului nonuniversitar din județ/municipiul București și se adoptă documentele programatice pentru anul școlar următor. Conferințele vor avea sesiuni teoretice, precum și sesiuni destinate aplicațiilor practice în domeniile specifice conducerii unităților de învățământ. Conferințele anuale cu directorii se organizează pe baza expunerilor, seminariilor, atelierelor de aplicații etc. și vor cuprinde domeniile fundamentale ale conducerii colegiale și unipersonale.

(2) Anual, în intervalul 7-11 septembrie, inspectorul școlar general organizează conferințe/discipline/niveluri de învățământ nonuniversitar, conferințe care vor cuprinde obligatoriu sesiuni de ordin teoretic, dar și practic. Inspectorii de specialitate vor susține obligatoriu 3 lecții demonstrative, din care una va fi lecție recapitulativă.

(3) Concluziile rezultate din conferințele de la alin.(1) și (2) vor fi consemnate într-un proces-verbal, care va fi înaintat Consiliului de administrație al inspectoratului școlar.

(4) Directorii unităților de învățământ întrunesc lunar consiliul profesoral, ocazie cu care vor organiza dezbateri privitoare la conținutul procesului de învățământ din unitate. Directorul prezintă în ședința lunară a consiliului profesoral sinteza evaluării asistențelor întreprinse la activitățile cadrelor didactice și propune soluții remediale.

(5) Consfăturile vor alocă obligatoriu o sesiune pentru un curs și un seminar pe probleme de pedagogie și didactică.

(6) Personalul didactic de îndrumare și control, personalul didactic de conducere și personalul didactic de predare participă obligatoriu la lucrările conferințelor indicate mai sus.

Absentarea fără motive temeinice, atrage după sine răspunderea disciplinară.

Art. 81 (1) Unitățile de învățământ nonuniversitar cu personalitate juridică sunt conduse de consiliile profesorale, consiliile de administrație, de directori și de directori adjuncți, după caz.

(2) În unitățile de învățământ public și particular consiliul de profesoral este organul de conducere. Este format din totalitatea cadrelor didactice din unitatea școlară cu personalitate juridică, este prezidat de către director și se întrunește lunar sau ori de câte ori este nevoie, la propunerea directorului sau la solicitarea a minimum o treime dintre membrii personalului didactic.

(3) Atribuțiile consiliului profesoral sunt următoarele:

- a) adoptă proiectul de buget și avizează execuția bugetară la nivelul unității de învățământ;
- b) aprobă planul de dezvoltare instituțională prezentat de directorul unității de învățământ;
- c) aprobă curriculumul la decizia școlii;
- d) stabilește poziția școlii în relațiile cu terții;
- e) acordă avizul consultativ pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct;
- f) aprobă planul de încadrare cu personal didactic și didactic auxiliar, precum și schema de personal nedidactic;
- g) aprobă programe de dezvoltare profesională a cadrelor didactice, la propunerea consiliului profesoral;
- h) sancționează abaterile disciplinare, etice sau profesionale ale cadrelor didactice, conform legii;
- i) aprobă comisiile de concurs și validează rezultatul concursurilor;
- j) aprobă orarul unității de învățământ;
- k) gestionează și asigură calitatea actului didactic;
- l) stabilește Codul de etică profesională și monitorizează aplicarea acestuia;
- m) validează fișele de autoevaluare ale personalului angajat al unității de învățământ, în baza cărora se stabilește calificativul anual;
- n) stabilește măsuri de optimizare a procesului didactic;
- o) aprobă acordarea titlului de „profesorul anului” cadrelor didactice cu rezultate deosebite la catedră;
- p) aprobă sancționarea abaterilor disciplinare ale elevilor;
- q) propune inițierea procedurii legale în cazul cadrelor didactice cu performanțe slabe sau pentru încălcări ale eticii profesionale;
- r) aprobă programele de formare și dezvoltare profesională continuă a cadrelor didactice;
- s) alege cadrele didactice membre ale consiliului de administrație;
- t) aprobă regulamentul intern al unității de învățământ;
- u) aprobă anual, la propunerea directorului, fișele postului pentru persoanele angajate în instituție;
- v) aprobă componența și atribuțiile comisiilor de lucru din unitatea de învățământ;

(4) Consiliul de administrație are rol de decizie în domeniul organizatoric și administrativ și este constituit din 7, 9 sau 13 membri, astfel:

- a) în cazul unităților de învățământ de nivel gimnazial cu un singur rând de clase, consiliul de administrație este format din 7 membri, cu următoarea componență: 3 cadre didactice, inclusiv directorul; 2 reprezentanți ai părinților; un reprezentant al primarului; un reprezentant al consiliului local. Prevederile prezentului articol se aplică în mod corespunzător și pentru învățământul preșcolar și primar;
- b) în cazul în care consiliul de administrație este format din 9 membri, dintre aceștia 4 sunt cadre didactice, un reprezentant al primarului, 2 reprezentanți ai consiliului local și 2 reprezentanți ai părinților. Directorul și directorul adjunct sunt membri de drept ai consiliului de administrație din cota aferentă cadrelor didactice din unitatea de învățământ respectivă;
- c) în cazul în care consiliul de administrație este format din 13 membri, dintre aceștia 6 sunt cadre didactice, un reprezentant al primarului, 3 reprezentanți ai consiliului local și 3 reprezentanți ai părinților. Directorul și directorul adjunct sunt membri de drept ai consiliului de administrație din cota aferentă cadrelor didactice din unitatea de învățământ respectivă.

La ședințele consiliului de administrație participă, de regulă, un lider de sindicat și un reprezentant al elevilor, cu statut de observatori;

d) Consiliului de administrație are următoarele atribuții principale:

- asigură respectarea prevederilor legislației în vigoare, ale actelor normative emise de ministerul educației și ale deciziilor inspectorului școlar general;
- elaborează, prin consultare cu sindicatele, fișele și criteriile de evaluare specifice unității de învățământ, pentru personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic, în vederea acordării calificativelor anuale;
- acordă calificative anuale pentru întreg personalul salariat, pe baza analizei șefilor catedrelor/comisiilor metodice, a celorlalte compartimente funcționale;
- stabilește perioadele concediului de odihnă, pe baza cererilor individuale scrise ale tuturor salariaților unității de învățământ, a propunerilor directorului și în urma consultării sindicatelor;
- analizează periodic parcurgerea materiei și evaluarea ritmică a elevilor, solicitând rapoarte sintetice din partea șefilor de catedre/comisii metodice;
- aprobă acordarea burselor școlare, conform legislației în vigoare;

- avizează și propune consiliului local, spre aprobare, proiectul planului anual de venituri și cheltuieli, întocmit de director și administratorul financiar, pe baza solicitărilor șefilor catedrelor/comisiilor metodice și ale compartimentelor funcționale;
 - hotărăște strategia de realizare și gestionare a resurselor financiare extrabugetare, conform legislației în vigoare;
 - organizează concursul de ocupare a funcțiilor de director și de director adjunct;
 - avizează proiectele de plan anual de școlarizare, de state de funcții și de buget ale unității de învățământ;
 - stabilește structura și numărul posturilor pentru personalul didactic, pe baza criteriilor de normare elaborate de ministerul educației, pentru fiecare categorie de personal;
 - validează raportul general privind starea și calitatea învățământului din unitatea școlară și promovează măsuri ameliorative, conform normelor legale în vigoare;
 - analizează restrângerile de activitate ale personalului angajat în unitate, conform reglementărilor în vigoare;
 - aprobă propunerile de gradații de merit ale personalului didactic și didactic auxiliar, alte stimulente, precum și măsuri de sancționare a acestuia în conformitate cu metodologiile și legislația în vigoare;
 - stabilește sancțiuni în cazul abaterilor disciplinare;
 - organizează concursurile pentru ocuparea posturilor didactice, didactice auxiliare și nedidactice;
 - îndeplinește și alte atribuții, în conformitate cu prevederile legale;
- e) Directorul unității de învățământ este președintele consiliului de administrație.

(5) Directorul exercită conducerea executivă a unității de învățământ. În cazul unităților de învățământ cu predare integrală în limbile minorităților naționale, directorul are obligația cunoașterii limbii respective. În cazul unităților de învățământ cu secții de predare în limbile minorităților naționale, unul dintre directori are obligația cunoașterii limbii respective. În aceste cazuri, numirea directorului se face cu consultarea organizației care reprezintă minoritatea respectivă în Parlamentul României sau, dacă minoritatea nu are reprezentare parlamentară, cu consultarea Grupului parlamentar al minorităților naționale.

(6) Directorul unității de învățământ public are următoarele atribuții:

- este reprezentantul legal al unității de învățământ și realizează conducerea executivă a acesteia;
- este ordonatorul de credite al unității de învățământ;
- răspunde de buna desfășurare a activității didactice și supraveghează realizarea educației morale a elevilor în instituția școlară;
- își asumă, alături de consiliul profesoral, răspunderea publică pentru performanțele unității de învățământ pe care o conduce;
- propune spre aprobare consiliului profesoral regulamentul de organizare și funcționare al unității de învățământ;
- propune spre aprobare consiliului profesoral proiectul de buget și raportul de execuție bugetară;
- răspunde de selecția, angajarea, evaluarea periodică, formarea, motivarea și încetarea raporturilor de muncă ale personalului din unitatea de învățământ;
- îndeplinește alte atribuții stabilite de către consiliul profesoral, conform legii;
- prezintă anual un raport asupra calității educației în unitatea sau în instituția pe care o conduce. Raportul este prezentat în fața comitetului de părinți și este adus la cunoștința autorităților administrației publice locale și a inspectoratului școlar județean/al municipiului București;
- coordonează colectarea și transmite inspectoratului școlar datele statistice pentru sistemul național de indicatori privind educația.

Art. 82 Se înființează conferința clasei, alcătuită din toți profesorii care desfășoară activitate didactică la clasa respectivă, sub președinția dirigintei clasei. Atribuțiile conferinței clasei se stabilesc prin Regulamentul gimnaziilor și liceelor.

Secțiunea a X-a

Unitățile conexe ale învățământului nonuniversitar

Art. 83 (1) Unitățile conexe ale ministerului educației sunt: Institutul de Științe ale Educației, casele corpului didactic, centrele atestate de formare continuă în limbile minorităților naționale, Centrul Național de Instruire Diferențiată, palatele și cluburile copiilor.

(2) Unitățile conexe ale învățământului nonuniversitar sunt: centrul județean de resurse și asistență educațională/Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională.

(3) În fiecare județ și în municipiul București funcționează casa corpului didactic, denumită în continuare CCD, cu personalitate juridică, cu sediu, patrimoniu, siglă și sigiliu proprii, subordonată metodologic direcției de specialitate din cadrul ministerului educației, iar pe plan local, este controlată și coordonată metodologic de inspectoratul școlar. Structura și atribuțiile CCD se stabilesc prin ordin al ministrului.

(4) CCD este un centru de resurse și asistență educațională și managerială pentru cadrele didactice și didactice auxiliare și vizează următoarele domenii de activitate:

- a) domeniul formare continuă a personalului din învățământul nonuniversitar;
- b) domeniul activități metodice, științifice și culturale;
- c) domeniul informare, documentare, consultanță;
- d) domeniul editare/multiplicare și difuzare de carte, publicații, resurse educaționale;
- e) domeniul marketing educațional, publicitate/diseminare;
- f) domeniul parteneriate educaționale;
- g) identificarea, evaluarea, recunoașterea rezultatelor învățării nonformale și informale pentru personalul didactic și didactic auxiliar, precum și pentru personalul de conducere, îndrumare și control din învățământul nonuniversitar, la nivel județean.

(5) Centrele județene de resurse și asistență educațională/Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională sunt unități specializate ale învățământului nonuniversitar, cu personalitate juridică, coordonate metodologic de inspectoratul școlar.

(6) Finanțarea centrului județean de resurse și asistență educațională/Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională se asigură de la bugetul consiliului județean.

(7) Centrul județean de resurse și asistență educațională/Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională organizează, coordonează metodologic, monitorizează și evaluează, după caz, la nivel județean/al municipiului București, următoarele activități și servicii educaționale:

- a) servicii de asistență psihopedagogică/psihologică, furnizate prin centrele județene și prin cabinetele de asistență psihopedagogică/psihologică;
- b) servicii de terapii logopedice, furnizate prin centrele și prin cabinetele logopedice interșcolare;

- c) servicii de evaluare, de orientare școlară și profesională;
- d) servicii de mediere școlară, furnizate de mediatorii școlari;
- e) servicii de consultanță pentru educație incluzivă, furnizate de centrele școlare de educație incluzivă.

(8) Structura, organizarea și funcționarea centrului județean de resurse și de asistență educațională se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului.

(9) Centrul Național de Instruire Diferențiată se organizează și funcționează conform metodologiei elaborate de ministerul educației, în 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(10) Palatele și cluburile copiilor sunt unități de învățământ pentru activități extrașcolare. Palatele copiilor au și rol metodologic.

(11) Palatul Național al Copiilor din București este subordonat ministerului educației.

(12) Palatele și cluburile copiilor sunt în subordinea inspectoratelor școlare.

(13) Organizarea și competențele palatelor și cluburilor copiilor se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului.

Art. 84 Casele corpului didactic, cluburile sportive școlare, precum și palatele și cluburile copiilor sunt finanțate și de autoritățile administrației publice locale.

Secțiunea a XI-a

Evaluarea

Art. 85 (1) Evaluarea are ca scop orientarea și optimizarea învățării.

(2) Toate evaluările se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare pentru fiecare disciplină, domeniu de studiu, respectiv modul de pregătire.

(3) Rezultatele evaluării se exprimă, prin note de la 10 la 1, sau prin punctaje, în mod similar testelor internaționale.

(4) Controlul utilizării și al respectării standardelor naționale de evaluare de către cadrele didactice se realizează prin inspecția școlară.

(5) Notarea elevilor fără utilizarea și respectarea standardelor naționale și a metodologiilor de evaluare constituie abatere disciplinară și se sancționează conform prevederilor prezentei legi.

Art. 86 (1) Evaluarea se centrează pe competențe, deprinderi și abilități de lucru, oferă feed-back real elevilor și stă la baza planurilor individuale de învățare. În

acest scop se va crea o bancă de instrumente de evaluare unică, având funcție orientativă, pentru a-i ajuta pe profesori în notarea la clasă.

(2) Un elev cu deficiențe de învățare beneficiază, în mod obligatoriu, de educație remedială, desfășurată în afara orelor de curs, conform unui grafic avizat de consilierul școlar.

Art. 87 (1) Portofoliul educațional cuprinde totalitatea diplomelor, a certificatelor sau a altor înregistrări obținute în urma evaluării competențelor dobândite sau a participării la activități de învățare, în diferite contexte, precum și produse sau rezultate ale acestor activități, în contexte de învățare formale, nonformale și informale.

(2) Portofoliul educațional este elementul central al evaluării învățării. Utilizarea lui debutează începând cu clasa pregătitoare și reprezintă cartea de identitate educațională a elevului.

Promovarea într-un an de studiu superior se face numai după avizarea situației școlare de către părinte sau tutorele legal al elevului. Pentru elevii din ciclurile secundar, terțiar-nonuniversitar, precum și pentru cei din școlile de arte și meserii, promovarea dintr-un an de studiu în altul se face pe bază de examen, conform unei metodologii adoptate de ministerul educației.

Secțiunea a XII-a

Structura și caracteristicile evaluărilor

Art. 88 (1) La finalul clasei pregătitoare (I), cadrul didactic responsabil întocmește, în baza unei metodologii elaborate de ministerul educației, un raport de evaluare a dezvoltării fizice, socio-emoționale, cognitive, a limbajului și a comunicării, precum și a dezvoltării capacităților și atitudinilor de învățare.

(2) La finalul clasei a III-a, fiecare școală, în baza unei metodologii elaborate de ministerul educației organizează și realizează evaluarea competențelor fundamentale: scris-citit și matematică. Rezultatele evaluărilor sunt folosite pentru elaborarea planurilor individualizate de învățare ale elevilor. Rezultatele evaluării se exprimă printr-un punctaj, similar testelor internaționale. Rezultatele evaluării și planurile individualizate se comunică părinților elevilor și constituie documente din portofoliul educațional al elevului.

(3) La finalul clasei a V-a, ministerul educației realizează, evaluarea la nivel național a competențelor fundamentale dobândite în ciclul primar, după modelul

testărilor internaționale, pentru diagnoza sistemului de învățământ la nivel primar. Rezultatele evaluării se exprimă printr-un punctaj, similar testelor internaționale. Constituirea formațiilor de lucru pentru clasa a VI-a se realizează pe baza rezultatelor înregistrate la evaluarea de la sfârșitul clasei a V-a, în baza unei metodologii aprobate prin ordin de ministru.

(4) La finalul clasei a VIII-a, toate școlile, în baza unei metodologii elaborate de ministerul educației organizează și realizează evaluarea elevilor prin două probe transdisciplinare: limbă și comunicare, matematică și științe. Proba de limbă și comunicare va cuprinde limba română și limba modernă I, iar pentru elevii din clasele cu predare în limbile minorităților naționale, și limba maternă. Rezultatele evaluărilor sunt utilizate pentru elaborarea planurilor individualizate de învățare ale elevilor și pentru preorientarea școlară către un anumit tip de liceu sau școală profesională. Rezultatele evaluării se exprimă printr-un punctaj, similar testelor internaționale. Rezultatele evaluării și planurile individualizate de învățare se comunică părinților elevilor și sunt trecute în portofoliul educațional al elevului.

(5) La finalul clasei a X-a, în baza unei metodologii elaborate de ministerul educației, se realizează o evaluare națională obligatorie a tuturor elevilor. Rezultatele evaluării se exprimă printr-un punctaj, similar testelor internaționale. Evaluarea se realizează prin următoarele probe:

- a) o probă scrisă la limba și literatura română;
- b) o probă scrisă la limba maternă;
- c) o probă scrisă transdisciplinară la matematică și științe;
- d) o probă scrisă la o limbă de circulație internațională;
- e) o probă practică de utilizare a calculatorului, susținută în timpul anului;
- f) o probă orală transdisciplinară de evaluare a competențelor civice și sociale, de comunicare, susținută în timpul anului.

(6) Rezultatele evaluării naționale se înscriu în portofoliul educațional al elevului.

(7) Rezultatele evaluării și planurile individualizate de învățare se comunică părinților elevilor .

Art. 89 (1) Absolvenții învățământului gimnazial dobândesc diploma de absolvire, parte a portofoliului educațional, și foaia matricolă, parte a portofoliului educațional.

(2) Continuarea studiilor din învățământul gimnazial în învățământul liceal este asigurată pe baza unui proces de consiliere și de orientare școlară și profesională.

Art. 90 (1) După absolvirea gimnaziului, elevii urmează liceul sau școala profesională.

(2) Admiterea la liceu sau la școală profesională se realizează prin examen constituit din 2 probe impuse de ministerul educației și 2 probe stabilite de unitatea de învățământ liceal, în funcție de criteriile proprii, publicate la începutul anului școlar anterior.

(3) În cazul mediilor egale, diferențierea se face pe baza portofoliului educațional al elevului.

(4) Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a admiterii în clasa a XI-a și anul I școală profesională este elaborată de Ministerul educației și este dată publicității, pentru fiecare generație, cel mai târziu la începutul clasei a VIII-a. Unitățile de învățământ au obligația de a anunța public disciplina sau disciplinele la care se susține proba de admitere, programele, procedurile de organizare a acesteia, precum și modul de utilizare a portofoliului educațional, până, cel mai târziu, la începutul clasei a VIII-a. Probele suplimentare de admitere se vor constitui din cel mult două probe transdisciplinare.

Art. 91 (1) Absolvenții învățământului liceal primesc diploma de absolvire și foaia matricolă, parte a portofoliului educațional, care atestă finalizarea studiilor liceale și care conferă dreptul de acces, în condițiile legii, în învățământul postliceal, precum și dreptul de susținere a examenului de bacalaureat.

(2) Elevii care au promovat clasa a XIII/XIV vor susține examenul național de bacalaureat.

(3) Absolvenții învățământului liceal care susțin și promovează examenul național de bacalaureat dobândesc și diplomă de bacalaureat, care le dă dreptul de acces în învățământul superior, în condițiile legii.

(4) Examenul național de bacalaureat constă în susținerea următoarelor probe:

- proba A de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română;
- proba B de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale;
- proba C de evaluare a competenței lingvistice la două limbi de circulație internațională studiate pe parcursul învățământului liceal. Rezultatul evaluării se exprimă prin nivelul de competență corespunzător Cadrului european comun de referință pentru limbi. Elevii care promovează, pe

parcursul învățământului nonuniversitar, examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine au dreptul la recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la aceste examene, la cerere și conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației;

- proba D de evaluare a competențelor digitale. Rezultatul evaluării se exprimă prin nivelul de competență, în raport cu standardele europene recunoscute în domeniu. Elevii care promovează, pe parcursul învățământului nonuniversitar, examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale au dreptul la recunoașterea și la echivalarea rezultatelor obținute la aceste examene, la cerere și conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului;

- proba E scrisă de evaluare a competențelor formate pe durata învățământului liceal, după cum urmează:

a) probă scrisă la Limba și literatura română – probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările;

b) probă scrisă la Limba și literatura maternă – probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările, care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale;

c) două probe scrise, diferențiate după cum urmează:

(1) pentru profilul real din filiera teoretică:

(i) matematică;

(ii) probă transdisciplinară din științe: fizică, chimie, biologie;

(2) pentru profilul umanist din filiera teoretică:

(i) o limbă de circulație internațională;

(ii) probă transdisciplinară din geografie, istorie, științe socioumane;

(3) pentru filiera tehnologică:

(i) probă scrisă disciplinară specifică profilului;

(ii) probă transdisciplinară specifică domeniului de pregătire;

(4) pentru filiera vocațională:

(i) probă practică sau scrisă, după caz, specifică profilului ori specializării;

(ii) probă transdisciplinară specifică profilului sau specializării.

(5) Conținuturile programelor de examen sunt stabilite de ministerul educației și se dau publicității elevilor la începutul primei clase de liceu, în condițiile legii. Calendarul, metodologia, precum și modul de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat se stabilesc de ministerul educației și se dau publicității, pentru fiecare generație, la începutul ultimei clase de liceu.

(6) Pentru anumite filiere, profiluri, specializări sau calificări, stabilite de ministerul educației, absolvenții învățământului liceal pot susține un examen de certificare a calificării, separat de examenul de bacalaureat. Conținutul, calendarul și modul de organizare ale examenului de certificare a calificării se stabilesc de ministerul educației și se dau publicității, pentru fiecare generație, cel mai târziu la începutul ultimei clase de liceu.

(7) Absolvenții învățământului liceal care susțin și promovează examenul de certificare a calificării primesc certificat de calificare corespunzător nivelului stabilit prin Cadrul național al calificărilor și suplimentul descriptiv al certificatului în format Europass.

(8) Eliberarea certificatului de calificare nu este condiționată de promovarea examenului de bacalaureat.

Art. 92 (1) Examenul național de bacalaureat se consideră promovat de către absolvenții învățământului secundar superior, liceal, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) au susținut probele A, B, C și D;

b) au susținut probele scrise E și au obținut cel puțin nota 5 la fiecare dintre acestea;

c) au obținut media aritmetică, calculată cu două zecimale exacte, a notelor obținute la probele scrise E cel puțin egală cu 6.

(2) În urma promovării examenului național de bacalaureat, absolventului i se eliberează diploma de bacalaureat.

(3) Absolvenților de liceu care au susținut evaluările A, B, C și D li se eliberează certificate care atestă nivelul de competență lingvistică, respectiv nivelul de competență digitală. Eliberarea acestor certificate nu este condiționată de promovarea probelor scrise E.

(4) În cazul nepromovării examenului național de bacalaureat, pot fi recunoscute în sesiunile următoare, la cerere, rezultatele la evaluările A, B, C și D respectiv rezultatele la probele scrise E care au fost promovate cu cel puțin nota 5.

- (5) În decursul unui an școlar se organizează două sesiuni ale examenului național de bacalaureat.
- (6) Candidații proveniți din învățământul non - universitar pot susține examenul național de bacalaureat și examenul de certificare a calificării de maximum 3 ori, din care, de două ori fără taxă.
- (7) Evaluările A, B, C și D se organizează și se desfășoară la nivelul unității de învățământ, în timpul anului școlar, pe parcursul semestrului al II-lea, în fața unei comisii prezidate de directorul unității de învățământ și numite prin decizie a inspectorului școlar general, în condițiile stabilite prin metodologie specifică.
- (8) Probele scrise E la examenul național de bacalaureat, se susțin după încheierea cursurilor, în fața unei comisii stabilite de inspectoratul școlar.
- (9) Comisia prevăzută la alin.(8) este condusă de un președinte, numit prin ordin al ministrului educației, dintre cadrele didactice universitare de predare, având titlul științific de doctor, sau de un cadru didactic din învățământul liceal, având gradul didactic I și performanțe profesionale deosebite, dintr-o unitate de învățământ situată în alt județ decât cel în care se află unitatea de învățământ din care provin elevii care susțin probele scrise ale examenului național de bacalaureat.
- (10) Comisia prevăzută la alin.(8) este alcătuită exclusiv din profesori de la alte unități de învățământ decât cele din care provin elevii care susțin probele scrise ale examenului național de bacalaureat.
- (11) Rezultatele examenului național de bacalaureat se fac publice prin afișare.

Secțiunea a XIII-a

Învățământ special și special integrat

Art. 93 Ministerul educației organizează învățământul pentru persoane cu cerințe educaționale speciale sub forma învățământului special și special integrat. În funcție de tipul și gradul de deficiență învățământul special și special integrat se realizează pe toate nivelurile de învățământ.

Art. 94 Învățământul special și special integrat este gratuit și se organizează în unități de învățământ special și în unități de învățământ de masă în clase speciale și individual sau în grupe integrate în clase din unități de învățământ de masă.

Art. 95 (1) Ministerul educației stabilește prin metodologii specifice curriculum.

(2) În funcție de nivelul claselor de elevi, de particularități psihoindividuale ale acestora, consiliile de administrație ale unităților de învățământ special pot aproba curriculum adaptat și individualizat.

(3) Manualele folosite în învățământul special și special integrat sunt aprobate prin ordin de ministru. În unitățile de învățământ care școlarizează elevi cu deficiențe intelectuale grave sunt folosite auxiliare curriculare, ghiduri metodice și soft educațional, elaborate de colective de cadre didactice, aprobate de conducerea școlii și avizate de Inspectoratul Școlar Județean.

Art. 96 Ministerul educației stabilește condițiile speciale pentru formarea și ocuparea funcțiilor didactice în învățământul special și special integrat.

Art. 97 Durata studiilor este mai mare decât a elevilor din școlile de masă și se stabilește în funcție de tipul și gradul de dizabilitate.

Art. 98 (1) Evaluarea elevilor din învățământul special și special integrat se face cu respectarea standardelor naționale și a metodologiilor de evaluare.

(2) Stabilirea tipului și gradului de dizabilitate se face de către Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională/Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului prin comisiile de specialitate având ca punct de pornire adeverința medicală eliberată de medicul neuropsihiatru infantil conform metodologiei aprobate de ministerul educației. Diagnosticarea abuzivă atrage după sine sancțiuni pentru cei responsabili.

(3) Evaluarea în vederea confirmării sau modificării încadrării într-un tip și un grad de dizabilitate se face anual.

Art. 99 Orientarea școlară și profesională a elevilor cu dizabilități se face prin comisiile de specialitate de la Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională/Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională la recomandarea Comisiei Interne de Evaluare Continuă. Orientarea sau reorientarea școlară și profesională se face la începutul fiecărui ciclu de învățământ, respectiv la schimbarea diagnosticului, la recomandarea Comisiei Interne de Evaluare Continuă, la solicitarea cadrului didactic, familiei sau a susținătorului legal. În funcție de evoluție, reorientarea școlară se poate face din învățământul special spre învățământul de masă și invers.

Art. 100 (1) Profesionalizarea elevilor cu deficiențe moderate și ușoare se face prin unități de învățământ special sau unități de învățământ de masă. Înscrierea elevilor în clasele de învățământ profesional special se face fără examen prin certificat de orientare școlară și profesională. La stabilirea domeniilor de studiu și a calificărilor profesionale se va ține cont aptitudinile individuale. Elevii cu dizabilități din învățământul profesional special vor parcurge module care să le

pună în valoare aptitudinile să le dezvolte abilitățile și să le confere calificări profesionale în concordanță.

(2) Absolvenții învățământului profesional special primesc, la finalizarea cursurilor și promovarea examenelor de certificare a competențelor profesionale, acte de studii echivalente cu cele din învățământul de masă. Acestea le conferă drepturi egale cu absolvenții învățământului de masă .

Art. 101 Elevii cu dizabilități integrați în învățământul de masă beneficiază, după caz, de servicii educaționale cu cadre didactice de sprijin, învățământ la domiciliul sau la patul de spital conform metodologiilor specifice elaborate de ministerul educației.

Art. 102 (1) Elevii cu dizabilități din învățământul special și special integrat beneficiază de asistență socială, în conformitate cu legislația în vigoare, în cuantum egal cu cei din sistemul de protecție. În acest sens centrele școlare pentru educație incluzivă și școlile gimnaziale speciale au internate și cantine.

(2) Elevii din învățământul special și special integrat beneficiază de bursele în aceleași condiții cu elevii din învățământul de masă.

(3) Elevii din învățământul special și special integrat beneficiază de asistență medicală, psihologică, logopedică gratuită.

(4) În toate unitățile de învățământ special funcționează cabinete medicale încadrate cu personal de specialitate conform normativului.

(5) Elevii din învățământul special și special integrat beneficiază de gratuitate pe toate categoriile de transport. Elevilor școlarizați în altă localitate decât cea de domiciliu li se decontează cheltuielile de transport prin unitățile de învățământ la care sunt școlarizați.

(6) – Elevii cu cerințe educative speciale beneficiază de gratuite pentru accesul la manifestările culturale și sportive organizate de instituții publice, muzee, grădini zoologice, etc.

Art. 103 Școlarizarea minorilor și adulților din centrele de reeducare din penitenciarele pentru minori și tineri și din penitenciarele pentru adulți se realizează cu respectarea curriculumului național.

Art. 104 La absolvirea învățământului special, ministerul educației colaborează cu ministerul muncii cu organisme guvernamentale și neguvernamentale în vederea integrării socioprofesionale prin stimularea angajatorilor și organizarea de ateliere protejate.

Art. 105 (1) Pentru învățământul special liceal și special postliceal, rețeaua școlară se organizează de consiliul județean, respectiv de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București cu consultarea partenerilor sociali și cu avizul conform al ministerul educației.

(2) În cadrul rețelei școlare se pot înființa și funcționa, conform legii, unități de învățământ, grupe/clase de alternative educaționale: Step by step, Pedagogie curativă, Waldorf integrate în unitățile de învățământ de stat sau particulare.

Art. 106 (1) În învățământul special pentru elevii cu deficiențe ușoare și/moderate clasa sau grupa este formată din 10 elevi în medie, dar nu mai puțin de 8 și nu mai mult de 12.

(2) În învățământul special pentru elevii cu deficiențe grave clasa sau grupa este formată din 5 elevi în medie, dar nu mai puțin de 4 și nu mai mult de 6.

(3) Efectivele grupelor/claselor constituite din elevi sau copii cu afecțiuni de spectrul autist sau deficiențe senzoriale asociate sunt de 2-4 copii.

(4) În situații excepționale ministerul educației poate aproba înființarea de clase cu efective mai reduse.

(5) În centrele școlare pentru educație incluzivă funcționează centre de documentare și informare pentru învățământul special și special integrat, centre logopedice interșcolare, centre de zi.

(6) Centrele școlare pentru educație incluzivă oferă servicii educaționale comunității locale de tipul: terapia tulburărilor de limbaj, kinetoterapie, consilierea metodică și psihopedagogică a cadrelor didactice din învățământul de masă, consilierea părinților, mentorat pentru practică pedagogică pentru studenții facultăților psihopedagogic.

Art. 107 (1) În unitățile de învățământ special și special integrat evaluarea elevilor de face similar cu evaluarea elevilor din învățământul normal.

(2) Evaluarea elevilor cu deficiențe mintale grave se face pe baza fișelor de progres.

(3) Pentru elevii cu deficiențe de învățare școala organizează programe de educație remedială.

Art. 108 Elevii cu deficiențe moderate și ușoare, absolvenți ai clasei a VIII-a din învățământul special și special integrat și învățământul de masă se pot înscrie în învățământul profesional special organizat în unitățile de învățământ special sau de masă fără examen de admitere în baza certificatului de orientare școlară și profesională eliberat de comisia de specialitate de la Centrul Județean de Resurse și

Asistență Educațională/Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională.

Secțiunea a XIV-a

Contractul educațional

Art. 109 (1) Unitățile de învățământ special și special integrat încheie cu părinții sau reprezentanții legali ai elevilor contracte educaționale în care sunt stipulate drepturile și obligațiile părților.

(2) Părintele sau tutorele legal este obligat să ia măsuri pentru școlarizarea elevului pe perioada învățământului obligatoriu de 10 ani.

Art. 110 Finanțarea de bază și finanțarea complementară a școlilor speciale și a centrelor școlare pentru educație incluzivă se realizează pe baza unui contract de management încheiat între directorul unității de învățământ și președintele consiliului județean.

Art. 111 Terenurile și clădirile în care funcționează unitățile de învățământ special fac parte din patrimoniul consiliilor județene. Între consiliile județene și unitățile de învățământ special se încheie contracte de folosință gratuită a terenurilor și clădirilor pe perioadă nedeterminată. Celelalte componente ale bazei materiale aparțin unităților de învățământ respective și sunt administrate de către consiliile de administrație ale acestora.

Secțiunea a XV-a

Programul „Școală după școală”

Art. 112 Programul „Școală după școală” constă în oferta de activități circumscrise idealului educațional și finalităților educației. Activitățile dezvoltate prin Programul „Școală după școală” pot fi:

- a) activități educative, recreative, de timp liber;
- b) activități destinate dezvoltării competențelor dobândite sau de accelerare a învățării;
- c) activități de învățare remedială.

Art. 113 (1) Unitățile de învățământ, prin decizia consiliului de administrație, sunt obligate să dezvolte activități de învățare remedială cu elevii după orele de curs, prin programul „Școală după Școală”.

- (2) Activitățile de învățare remedială se organizează și desfășoară la solicitarea părinților și/sau a conferinței clasei, după o programă de învățare remedială adoptată de conferința clasei.
- (3) Activitățile de învățare remedială se desfășoară pe grupe de minimum 5 elevi/disciplină, asigurându-se cel puțin un număr de ore săptămânal egal cu numărul de ore/săptămână alocate disciplinei în planul de învățământ.
- (4) Activitățile de învățare remedială se organizează pentru elevii din ciclurile primar, gimnazial, liceal și profesional.
- (5) Unitățile de învățământ preșcolar, primar și gimnazial pot organiza, la cererea părinților, cu acordul consiliului de administrație, activități prevăzute la art.112, lit. a), după o programă aprobată de comisia metodică.
- (6) La cererea părinților sau a elevilor din învățământul secundar superior și profesional unitățile de învățământ organizează și desfășoară activități de tipul celor prevăzute la art.112, lit. b), în condițiile prevederilor art.113(3). Programa în baza căreia se derulează aceste activități se adoptă de consiliul de administrație, după consultarea conferinței clasei și a elevilor din ciclul gimnazial și liceal.
- (7) Orele destinate activităților cuprinse în Programul „Școală după școală” sunt cuprinse în norma didactică a cadrului didactic sau sunt alocate în regim de plată cu ora, ca ore suplimentare pentru personalul didactic titular.
- (8) Părinții și elevii din învățământul secundar superior și profesional pot opta pentru cadre didactice din afara unității organizatoare, care să desfășoare activități de tipul celor prevăzute la art.112, lit. b). În acest caz, remunerarea cadrelor didactice implicate se face din fondurile constituite cu această destinație la nivelul comitetului de părinți. Aprobarea pentru încadrarea în regim de cadru didactic asociat a persoanelor din afara unității de învățământ se dă de consiliul de administrație al unității organizatoare.
- (9) Activitățile prevăzute în art.112 pot fi organizate de unitățile de învățământ public, de învățământ particular de interes public și confesional de interes public.
- (10) Comunitățile locale, în parteneriat cu unitățile de învățământ și asociațiile de părinți pot organiza și finanța activități specifice programului „Școală după școală”, prin constituirea unor consorții, atât în mediul urban, cât și în mediul rural. Spațiile de învățământ și infrastructura didactică sunt puse la dispoziție, la solicitarea autorităților publice locale, de unitățile de învățământ din raza teritorială a acestora.

(11) Activitățile prevăzute la art.112 pot fi realizate și în regim independent, de către cadrele didactice itinerante, în baza unor acorduri cu părinții, la domiciliul elevilor sau în spații puse la dispoziție de autoritățile publice locale.

Art. 114 În baza unor parteneriate cu unitățile de învățământ și autoritățile publice locale, organizațiile nonguvernamentale cu competențe în domeniu, pot organiza și desfășura activități circumscrise programelor „Școală după școală”.

Art. 115 Programele „Școală după școală” se organizează în baza unei metodologii aprobate prin ordin de ministru în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei.

Art. 116 Statul este obligat să finanțeze programul „Școală după școală” pentru copiii și elevii din grupurile și zonele dezavantajate.

Secțiunea a XVI-a

Învățământul particular

Art. 117 Educația și învățământul se pot realiza, în unități publice de învățământ, în unități particulare (ale confesiunilor, ale comunităților, ale particularilor) și în familie.

Art. 118 Se numește școală particulară orice școală înființată, condusă și întreținută din inițiativă particulară, cu scopul de a acorda instrucție și educație la cel puțin 10 copii, în medie pe clasă. La învățământul primar numărul elevilor poate fi și de minimum 20 pe școală.

Art. 119 (1) Școlile particulare se pot înființa fie de o persoană fizică, fie de o persoană juridică, constituită prin asocierea persoanelor fizice în societăți culturale sau comunități religioase, cu respectarea prevederilor legale.

(2) Nici o școală particulară nu se poate înființa decât pe baza unei autorizații acordate de ministerul educației, cu consultarea Consiliului permanent.

(3) Toate școlile particulare sunt puse sub îndrumarea și monitorizarea ministerului educației, prin intermediul inspectoratului școlar județean/al municipiului București.

Art. 120 (1) Unitățile de învățământ particular pot fi:

- a) creșe, cămine de copii;
- b) grădinițe;
- c) școli primare;
- d) școli secundare;
- e) școli profesionale;

- f) școli pentru învățământul dual;
- g) școli postliceale.

(2) Nu se pot înființa în regim particular licee pedagogice.

Art. 121 (1) Pentru autorizarea în vederea deschiderii și funcționării unei școli particulare sau a unei noi clase, susținătorul legal trebuie să înainteze ministerului educației, prin intermediul inspectoratului școlar din raza teritorială, cel mai târziu până la 10 ianuarie care precede începutul anului școlar în care urmează să se deschidă școala, o cerere, însoțită de anexele justificative din care să rezulte:

- a) categoria de unitate de învățământ ce intenționează să se deschidă;
- b) limba de predare;
- c) programa școlară în dublu exemplar;
- d) dovada deținerii spațiului;
- e) Schița localului și a împrejurimilor, cu indicația cubajului și întrebuințării;
- f) mobilierul și infrastructura didactică aflate în proprietate sau posesie;
- g) dovada că posedă fondurile sau veniturile necesare pentru asigurarea funcționării normale a unității de învățământ, a salariului personalului didactic, didactic auxiliar, și nedidactic pentru cel puțin un an;
- h) lista personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic, însoțită de actele necesare din care să rezulte îndeplinirea condițiilor pentru obținerea autorizației de funcționare.

(2) Pe baza referatului inspectoratului școlar și cu avizul Consiliului permanent, acordat în baza unei evaluări instituționale, ministerul emite ordin de autorizare sau respingere a autorizării de înființare și funcționare. Ministerul este obligat să publice autorizația în Buletinul Informativ, cu precizarea condițiilor generale de funcționare.

Unității de învățământ i se eliberează o autorizație semnată de ministru, spre a fi prezentată autorităților de control.

(3) Orice schimbare a datelor stabilite prin actul de autorizație este posibilă numai cu aprobarea ministerului educației, dată în urma avizului Consiliului permanent.

(4) Funcționarea unei unități de învățământ fără autorizație constituie infracțiune și se sancționează conform prevederilor Codului penal.

Art. 122 (1) Nici o școală particulară nu poate funcționa într-un local a cărei vecinătate poate pune în pericol moralitatea și sănătatea elevilor. Din comisia de

evaluare instituită în vederea acordării autorizației de funcționare provizorie/acreditării, va face parte obligatoriu un medic și un psiholog școlar.

(2) Dispozițiile alin.(1) produc efecte pe întreaga durată de funcționare a școlii.

Art. 123 (1) Școlile particulare sunt obligate să gestioneze în cea mai deplină ordine și să prezinte la cererea autorităților de control cataloagele, matricolele, statele de personal și statele de plată ale cadrelor didactice, precum și orice alte acte și registre ce se impun prin regulamentele școlare.

Toate aceste documente vor fi scrise obligatoriu în limba română și facultativ în limba de predare a școlii.

(2) Școlile particulare autorizate provizoriu nu pot elibera nici un fel de diplomă/certificat. Ele pot elibera adeverințe care confirmă studiile parcurse în școală.

(3) La școlile particulare se utilizează exclusiv manualele și materialul didactic avizate de ministerul educației.

(4) În școlile particulare, fără excepție, este interzisă orice încercare de a se exercita vreo influență asupra credinței religioase a elevilor.

(5) Susținătorii și directorul școlii particulare sunt obligați să angajeze personalul didactic al școlii prin acorduri scrise și să-l remunereze cu aceleași salarii și indemnizații cu cele primite de cadrele didactice din școlile publice similare.

(6) Ministerul educației are drept de control asupra tuturor fondurilor școlilor particulare.

Art. 124 Elevilor școlilor particulare li se impun regulile disciplinare la care sunt supuși și elevii școlilor publice.

Art. 125 (1) Unitățile de învățământ particulare sunt obligate să aplice programele școlare ale unităților de învățământ public. Pe lângă programa obligatorie, unitățile de învățământ particular pot aplica și programe proprii, funcție de cererea părinților sau împuterniciților legali.

(2) Dispozițiile privind frecventarea obligatorie și promovarea aplicată în unitățile publice, sunt aplicate și în unitățile particulare de învățământ.

(3) Controlul școlilor particulare se face de ministerul educației prin inspectoratele școlare și delegații săi speciali, în baza unui ordin de serviciu/autorizații scrise. Autorizația scrisă trebuie să stabilească expres dreptul de a vizita localul, de a asista la lecții și examene, de a cerceta documentele școlare curente și arhiva, de a consemna într-un proces-verbal constatările.

Directorii școlilor particulare sunt obligați să faciliteze controlul, punând la dispoziția organelor investite toate documentele solicitate și acordând lămuririle necesare.

Art. 126 (1) În situația în care o școală particulară se abate de la reglementările în vigoare, i se aplică următoarele sancțiuni:

- a) prim avertisment, fixându-i-se un termen de cel mult 3 luni pentru remedierea situației;
- b) al doilea avertisment, urmare a unui nou control cu rezultat negativ, fixându-i-se un termen de 4 luni pentru remedierea situației;
- c) închiderea școlii, în cazul în care situația nu se remediază nici după cel de-al doilea termen.

(2) Pronunțarea sancțiunilor din alin. precedent se face în baza unui proces-verbal încheiat de organele de control respective și semnat de directorul sau susținătorul școlii. Refuzul semnării acestui proces-verbal de către directorul sau susținătorul școlii se consemnează în procesul-verbal de către organul de control.

(3) Sancțiunile se aplică:

- a) primul avertisment, de către inspectorul școlar general;
- b) cel de-al doilea avertisment, de către ministru;
- c) închiderea școlii, de către ministru, cu avizul conform al Consiliului Permanent, care va audia directorul, iar la școlile particulare confesionale, susținătorii școlii. Ședința Consiliului Permanent nu este publică.

Art. 127 (1) În cazuri excepționale și urgente, când o școală particulară compromite moralitatea și sănătatea copiilor, ori propagă idei împotriva legilor, moralei, religiei, instituțiilor și intereselor statului, ministrul poate închide școala provizoriu, până ce Consiliul Permanent se va pronunța. După pronunțarea Consiliului Permanent închiderea școlii rămâne definitivă.

(2) Închiderea provizorie a unei școli nu poate dura mai mult de trei luni.

Art. 128 (1) În situația pronunțării închiderii unei școli particulare, autoritățile administrației publice sunt obligate să aplice măsurile corespunzătoare.

(2) Persoanele care au în atribuție aplicarea măsurilor relative la închiderea școlilor și nu se achită de obligații, sunt sancționate conform normelor legale, pentru neîndeplinirea sarcinilor de serviciu.

Secțiunea a XVII-a

Învățământul în familie

Art. 129 (1) Preșcolarii și elevii din învățământul primar pot fi pregătiți și în familie.

(2) Preșcolarii și elevii instruiți în familie sunt supuși evaluării anuale, după programele grădinițelor și școlilor primare publice.

(3) Evaluarea pentru învățământul preșcolar se realizează în cadrul grădinițelor publice, în baza unei metodologii adoptate în termen de 6 luni de la publicarea prezentei legi, de către ministerul educației.

(4) Evaluarea elevilor din învățământul primar se realizează prin examen anual, susținut într-o unitate de învățământ primar public.

(5) Preșcolarii și școlarii care promovează evaluarea vor dobândi aceleași drepturi ca și preșcolarii și elevii promovați din grădinițele și școlile publice.

Art. 130 (1) Înscrierea pentru susținerea probelor de evaluare se face cu precădere la grădinițele și școlile primare publice din localitatea în care copilul își are domiciliul.

(2) Elevii pregătiți în familie vor plăti aceleași taxe de evaluare pe care le plătesc și elevii școlilor particulare. Taxele intră în contul școlii publice organizatoare.

Art. 131 (1) Reprezentanții legali ai copiilor care, pe propria răspundere, și-au asumat obligația de a asigura instrucția primară în familie, sunt obligați să asigure participarea copiilor la școlile publice, în vederea susținerii examenelor de clasă la finele fiecărui an școlar.

(2) Cererea de examinare se adresează directorului unității de învățământ public în care funcționează școala primară din circumscripția în care domiciliază reprezentantul legal al copilului. Cererea se depune în cursul lunii mai.

(3) Reprezentanții legali pot opta, cu aprobarea inspectoratului școlar, și pentru alta școală primară, din afara circumscripției de domiciliu, situație în care opțiunea va fi menținută pentru întregul ciclu primar.

(4) Cererea este însoțită de o copie legalizată după certificatul de naștere – pentru copiii care susțin examen pentru promovarea clasei I – sau de certificatul de promovare a clasei precedente pentru elevii claselor a II-a – a V-a.

(5) Pentru a fi înscris la examenul de promovare a clasei I, elevul trebuie să aibă vârsta de 6 ani împliniți.

Art. 132 (1) Reprezentanții legali care nu se conformează obligației de a-și înscrie copiii la o școală publică pentru examinare sau nu întreprind diligențele necesare

participării copiilor lor la examenele de sfârșit de an, vor fi amendați, în conformitate cu prevederile prezentei legi, iar copiii lor vor fi înscriși din oficiu la școala primară publică, cu începerea anului școlar următor, în clasa pentru care trebuia să susțină examenul de clasă. Absentarea din motive temeinice, exonerează părinții de la sancțiunile precizate în prezentul articol.

(2) Copiii care, din împrejurări de forță majoră, recunoscută de inspectoratul școlar, nu au promovat examenul anual de clasă, vor putea fi admiși să susțină examen pentru mai multe clase deodată, sau un examen general de finalizare a primelor clase primare (I-IV).

Capitolul II. Instituții și servicii auxiliare

Art. 133 (1) În cadrul unităților de învățământ nonuniversitar funcționează biblioteci școlare, cu fond de carte adecvat educației elevilor. Bibliotecile au rolul de a sprijini catedrele în stimularea deprinderilor pentru citit la elevi, contribuind la educarea științifică, literară, artistică, morală, estetică și umanistă a acestora.

(2) Bibliotecile școlare sunt conduse de profesori de limba română sau, în cazul în care școala primară funcționează autonom, de către învățători.

(3) Pe lângă bibliotecile școlare pot funcționa biblioteci pentru adulți, cu scopul de a promova cultura la nivelul comunității.

(4) Funcționarea bibliotecilor este monitorizată și îndrumată de către consiliul de administrație.

Art. 134 Consiliul local al fiecărei comunități prevede în bugetul său sumele necesare pentru procurarea fondului de carte. Ministerul educației și consiliul județean/al municipiului București, contribuie la dezvoltarea fondului de carte prin subvenții și donații.

Art. 135 (1) Pe lângă liceele care funcționează cu clase în profil pedagogic funcționează biblioteci pedagogice înzestrate cu cărți de literatură, istorie, geografie, etică și cultură civică, drept, științe despre natură, pedagogie și didactică spre a fi utilizate de corpul didactic pentru cultura lor generală și profesională.

(2) La nivelul fiecărui județ se înființează o bibliotecă pedagogică, condusă de un profesor de limba română de la liceul pedagogic, sau, după caz, de un doctor în pedagogie. Biblioteca pedagogică va organiza și serviciul de împrumutare a cărților la domiciliul personalului didactic.

Art. 136 (1) Consiliile locale, singure sau în parteneriat cu organizații sau societăți de ajutorare a copiilor, pot înființa cantine școlare pe lângă grădinițe și

unități școlare, cu scopul de a sprijini copiii proveniți din familii cu venituri mici, pe cei cu locuința departe de școală sau ai căror părinți lipsesc în timpul zilei de acasă, sprijinindu-i astfel să frecventeze școala. De aceste servicii beneficiază și copiii ai căror părinți sunt plecați din țară din motive materiale.

(2) Ministerul educației poate obliga, prin intermediul ministerului finanțelor, consiliile locale să înființeze cantine pe lângă școlile la care frecventează copiii din localitățile depărtate unde școlile au fost desființate. În acest caz, ministerul educației contribuie cu jumătate din suma necesară pentru funcționarea cantinei.

(3) Programele „Cornul și laptele”, precum și celelalte programe de sprijin social vor fi absorbite în activitatea cantinelor școlare. Sumele destinate acestor programe se alocă, prin consiliile locale, cantinelor școlare.

(4) Pe lângă grădinițe și școlile primare se pot înființa cămine în care preșcolarii/școlarii vor fi cazați și supravegheați în orele libere, până la sfârșitul zilei sau, după caz, până la revenirea părinților la domiciliu.

(5) Copiii care domiciliază la o distanță mai mare de 3 km de școală și sunt lipsiți de mijloace de transport, pot fi cazați în căminele școlare, cheltuielile fiind suportate de ministerul educației.

Art. 137 (1) Unitățile de învățământ pot înființa Case de economie școlară unde preșcolarii și elevii pot depune sume, cu scopul de a deprinde preșcolarii și elevii cu economisirea și conduita financiară ordonată.

(2) Casele de economie funcționează sub conducerea educatorilor, învățătorilor și diriginților, sub supravegherea consiliului de administrație.

(3) Sumele depuse pot fi utilizate pentru organizarea de excursii, drumeții, vizite la muzee, participare la spectacole sau vor fi restituite copiilor la sfârșitul ciclului de învățământ/absolvirea școlii.

(4) Ministerul educației va elabora, în termen de 9 luni de la intrarea în vigoare al prezentei legi, regulamente speciale pentru funcționarea bibliotecilor școlare, bibliotecilor pedagogice, a caselor de economie școlară, a cantinelor și căminelor școlare.

Art. 138 (1) Pe lângă drumețiile prevăzute în programa școlară, fiecare școală va organiza cel puțin o excursie pe semestru în afara localității.

Consiliile locale vor constitui prin subscripții, contribuții benevole sau cotizații un fond special al excursiilor. Funcție de posibilități, un procent de până la 10% din economiile Caselor de economie se varsă în fondul special al excursiilor.

(2) Programul excursiilor se stabilește de conducerea unității de învățământ, cu consultarea inspectoratului școlar.

Art. 139 Pe lângă unitățile de învățământ se organizează laboratoare, ateliere și muzee școlare.

Art. 140 (1) Consiliile locale sunt obligate să organizeze serviciul medical școlar.

(2) Serviciul medical școlar se organizează cu sprijinul direcției județene de sănătate. Medicii angajați în sistemul public de sănătate, ca și medicii de familie sunt obligați să întreprindă vizite frecvente în școli, în vederea supravegherii igienei localurilor și a stării de sănătate a elevilor, personalului didactic și nedidactic.

(3) În orașe, precum și în comunele cu populație școlară mare și cu mai multe școli, se încadrează medici care vor fi special însărcinați cu serviciul medical școlar. Acest serviciu funcționează pe lângă departamentul de igienă și salubritate publică al comunei.

(4) Numirile medicilor școlari se fac de inspectoratul școlar județean, cu consultarea direcției județene pentru sănătate.

Funcție de posibilități, pot fi angajați temporar medici specialiști: oftalmologi, ORL – iști, stomatologi ș.a.

Art. 141 Serviciul medical se preocupă de toate problemele referitoare la igiena școlară și sănătatea copiilor. Astfel:

- a) supraveghează, prin vizite frecvente, condițiile de igienă în localurile școlare;
- b) supraveghează sănătatea copiilor din școli prin examinări individuale, urmărind modul în care sunt îngrijiți preșcolarii și elevii cu diferite afecțiuni;
- c) organizează, împreună cu consiliul de administrație al inspectoratului școlar, acțiuni de sprijin pentru elevii predispuși la boli și care au nevoie de îngrijiri speciale, instituind tratamentele necesare fie la școală, fie în afara școlii, în familie, în dispensare, în clinici; organizează tabere școlare în regiuni climaterice care prin specificul lor, ameliorează starea de sănătate a copiilor;
- d) ia măsurile necesare pentru combaterea răspândirii bolilor contagioase, dispunând închiderea totală sau parțială a școlilor și dezinfectarea localurilor.

Art. 142 (1) Copiii care se înscriu în clasa I sunt supuși unui examen medical.

Pentru cei depistați că pot contamina alți copii, sunt luate măsuri speciale.

(2) Rezultatul examinării fiecărui copil se înregistrează în fișa de sănătate, care se păstrează la școală. Examenul se repetă în cursul anului școlar, consemnându-se rezultatele în fișa de sănătate a copilului.

(3) Se impune obligatoriu un examen medical la începutul fiecărui semestru.

(4) La absolvirea gimnaziului, medicul examinează fiecare elev și notează în fișa de sănătate rezultatele examenului. Pe baza acestor constatări, medicii școlari sfătuiesc și îndrumă elevii în privința parcursului lor ulterior, funcție de starea lor fizică și de sănătate.

(5) Fișa de sănătate însoțește elevul pe tot parcursul lor școlar, în diferite cicluri de învățământ.

(6) Fișa de sănătate, cu recomandările medicului, însoțește, de asemenea, studentul, pe perioada studiilor superioare.

(7) La încheierea rutei școlare/universitare, fișa de sănătate se predă, sub semnătură de primire, elevului/studentului, aceasta reprezentând document obligatoriu la angajare.

Art. 143 (1) Ministerul educației, împreună cu ministerul sănătății organizează un serviciu medical școlar central. Se înființează circumscripții medicale școlare, conduse de un medic școlar inspector, ajutat de medici școlari din mediul urban și rural.

Salarizarea medicilor din serviciul medical școlar se face din bugetul ministerului educației, iar salarizarea medicilor cuprinși în circumscripții medicale școlare, din bugetul consiliului județean/al municipiului București.

(2) Cheltuielile materiale, inclusiv cele cu specific medical, sunt suportate din bugetul comunităților locale.

(3) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, ministerul educației, împreună cu ministerul sănătății, elaborează un regulament special în domeniu.

Secțiunea I

Obligativitatea școlară

Art. 144 (1) Toți copiii sunt obligați să frecventeze învățământul preșcolar începând cu vârsta de 5 ani.

(2) Învățământul preșcolar – grupa mare, începând cu anul 2020, învățământul primar și învățământul secundar inferior reprezintă învățământ obligatoriu în România.

(3) Obligativitatea frecventării școlii va fi prelungită până la 18 ani pentru elevii care nu absolvă cursul gimnazial.

Art. 145 (1) Învățământul preșcolar, primar, gimnazial, liceal și profesional se bucură de gratuitate.

(2) Copiii lipsiți de posibilități materiale vor fi sprijiniți cu îmbrăcăminte, rechizite școlare, auxiliare și hrană în cantinele școlare.

Orice act privitor la obligativitatea învățământului este scutit de taxe de timbru.

Art. 146 (1) Părinții, tutorii, ceilalți reprezentanți legali sunt obligați, sub sancțiunile prevăzute de lege, să înscrie la grădiniță copiii la împlinirea vârstei de 5 ani. Din motive medicale, la recomandarea medicului școlar, copiii pot începe școala la vârstă mai avansată, situație în care vor fi scutiți de obligativitatea frecventării grădiniței.

(2) Sunt scutiți de această obligativitate cei care dovedesc că asigură educația și instruirea copiilor lor în unități de învățământ particulare recunoscute prin actuala lege, sau în familie. De asemenea, sunt scutiți copiii afectați de vreo infirmitate fizică și psihică, care-i face incapabili de a urma chiar și o școală sau instituție specială.

(3) Scutirile și amânările prevăzute la alin.(2) sunt acordate exclusiv de inspectoratul școlar și numai pe baza constatărilor medicului școlar.

Orice alte scutiri sau amânări acordate în alte condiții sau pentru alte motive decât cele prevăzute în prezentul articol sunt nule și atrag după ele sancționarea celor vinovați.

Art. 147 (1) În fiecare an se întocmește, pe circumscripții școlare, lista copiilor și tinerilor în vârstă de 5-18 ani, pentru următoarele categorii: de la 5 la 6 ani, de la 6 la 16 ani și de la 16 la 18 ani, menționându-se în rubrici speciale copiii cu infirmități și anomalii și copiii care au părăsit învățământul obligatoriu.

(2) Recensământul copiilor și tinerilor de vârstă preșcolară și școlară obligatorie se realizează astfel:

- a) Primăriile, prin serviciul stării civile, cu consultarea birourilor pentru mișcarea populației, sunt obligate ca între 15 aprilie și 1 iunie să înainteze școlii gimnaziale coordonatoare din circumscripție, lista copiilor și tinerilor cu vârsta cuprinsă între 5 și 18 ani din acea circumscripție.

- b) Directorul școlii coordonatoare, împreună cu directorii școlilor gimnaziale din circumscripția școlară se întrunesc de îndată și, în baza verificărilor, întocmesc tablourile definitive cu cei recenzați.
 - c) Până la 10 august, preșcolarii și copiii ce urmează să fie înscriși în clasa I sunt repartizați pe grădinițe/școli. Repartiția se afișează la fiecare grădiniță/școală și se comunică fiecărui reprezentant legal.
 - d) Reprezentantul legal se prezintă la secretariatul grădiniței/școlii indicate pentru înscrierea copilului, cel mai târziu până la 1 septembrie.
- (3) Comunicările către reprezentanții legali intră în obligația conducerii fiecărei școli.

(4) Reprezentanții legali care doresc să asigure educația copiilor lor în familie, în școli particulare sau la o altă școală din circumscripție, sunt obligați să depună la școala din circumscripția de care aparțin o declarație scrisă în acest sens. Solicitățile se rezolvă până cel mai târziu la data de 10 septembrie.

Art. 148 (1) Educatoarele, învățătorii și institutorii, precum și profesorii din învățământul primar și gimnazial sunt obligați să consemneze în cataloage, absențele motivate și nemotivate ale preșcolarilor și elevilor. Reprezentanții legali sunt obligați să anunțe educatoarea, învățătorul sau profesorul diriginte cu privire la absentarea copiilor lor în termen de trei zile de la data când au început să absenteze. Educatoarea/învățătorul/dirigintele are obligația să investigheze personal cauzele pentru care copiii absentează și să depună toate diligențele pentru aducerea lor la școală. În acest scop, cadrele didactice, prin directorul școlii, solicită și concursul administrației locale. Aplicarea amenziilor reprezintă un mijloc de constrângere la care se apelează doar în ultima instanță.

(2) Motivarea absențelor se face doar pentru situația în care, cauze obiective și întemeiate au împiedicat frecventarea regulată a grădiniței/școlii. Printre cauzele obiective se rețin:

- a) boala copilului;
- b) boală incurabilă sau molipsitoare în familie;
- c) deces în familie;
- d) intemperii, degradări ale rețelei de comunicații și transport.

În cazul în care reprezentantul legal invocă și alte motive, acestea vor fi apreciate de directorul școlii, prin consultarea comisiei clasei, a învățătorului sau educatoarei, după caz.

Art. 149 (1) În situația în care reprezentanții legali nu motivează absențele copiilor în curs de trei zile de la reluarea frecvenței sau în cazul unei perioade de absență mai îndelungată a copiilor, educatoarea/învățătorul/dirigintele, constatând reaua voință, neglijență sau împotrivirea din partea părinților aplică procedura privind amenzile școlare.

(2) Amenzile pentru absențele nemotivate au caracter fiscal și se pronunță în temeiul unei încheieri redactată de consiliul de administrație, în prezența reprezentanților autorității publice locale, membri ai consiliului de administrație.

Amenzile se urmăresc potrivit legii pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice și cu procedura prevăzută de lege.

Art. 150 (1) La începutul fiecărei luni, directorul analizează în consiliul de administrație situația absențelor nemotivate și stabilește amenzile pentru acestea.

(2) Se aplică două grade de amendă. Pentru primele 5 zile de absențe nemotivate, amenda pentru fiecare zi va fi egală cu prețul unei ore de muncă ce revine unui salariat încadrat cu salariul minim pe economie. Cuantumul amenzii se calculează de consiliul de administrație.

Executarea primului grad de amendă se amână până la o nouă absență nemotivată. Dacă timp de trei luni de la pronunțarea primei amenzi, preșcolarul sau elevul nu mai absentează nemotivat, amenda aplicată nu se mai execută.

(3) În situația în care absențele nemotivate se repetă în intervalul de 3 luni, se va aplica al doilea grad de amendă, la care se va adăuga și amenda primului grad.

Amenda de gradul al doilea va fi echivalentă, pentru fiecare absență, cu prețul unei ore de muncă ce revine unui salariat încadrat cu salariul mediu pe economie.

(4) Dacă absentarea nemotivată continuă, reprezentanții legali ai copiilor vor fi acționați în judecată. Ei vor putea fi amendați prin echivalentul prețului la 10 zile de muncă, calculat în condițiile salariului minim pe economie, la care se adaugă un procent de până la 5% pentru cei cu venituri ce depășesc cuantumul salariului minim pe economie.

Acțiunea introdusă în instanță, procedura și executarea hotărârilor sunt scutite de timbru și taxe.

(5) Actele și constatările încheiate de directorul școlii au valoarea de probă în justiție, până la înscrierea în fals.

Judecata se face de urgență, pe baza actelor ce susțin acțiunea, fără a fi necesară prezența vreunui reprezentant al școlii.

Pârâtul are drept de recurs.

Recursul se judecă de urgență și cu precădere.

Judecătoria/tribunalul vor trimite consiliului local extrase de pe hotărârile pronunțate și rămase definitive.

(6) Sumele încasate din amenzile aplicate pentru nefrecventarea învățământului obligatoriu se varsă în bugetul școlii, fiind utilizate în conformitate cu prevederile legale, în condițiile art.150 (1). Este exclusă utilizarea acestor sume pentru salarizarea personalului școlii.

Art. 151 (1) Amenzile pronunțate de justiție se pot transforma în zile de muncă în folosul școlii. Prestarea muncii în interesul școlii de către reprezentanții legali ai copiilor ce absentează nemotivat nu poate depăși 3 zile în cursul unei luni.

(2) Amenzile pronunțate de justiție, inclusiv cele transformate în zile de muncă în folosul școlii, se pot transforma în închisoare contravențională pentru reprezentanții legali în caz de rea voință și sustragere de la achitarea prestațiilor prevăzute mai sus.

Transformarea amenzilor în zile de închisoare contravențională se pronunță de judecătorie, ca prima și ultima instanță.

Prețul a două zile de muncă va fi considerat echivalentul unei zile de închisoare contravențională.

Art. 152 (1) Consiliile locale, prin serviciul de specialitate, sunt obligate să încaseze amenzile după primirea listelor trimise de directorii unităților de învățământ obligatoriu, eliberând chitanțe din registrele speciale.

Sumele încasate din amenzi se varsă în procent de 50% în bugetul consiliului local și 50% în bugetul școlii.

Pentru amenzile încasate, agenții fiscali beneficiază de o remiză de 15% din valoarea vărsată în bugetul consiliului local.

(2) La sfârșitul fiecărei luni, directorul școlii verifică după registrul chitanțelor, dacă amenzile școlare au fost încasate în termen. În cazul în care constată că amenzile nu au fost încasate în timpul prescris de lege, directorul comunică situația fără întârziere inspectoratului școlar județean/al municipiului București, care va face intervențiile necesare pentru sancționarea agenților fiscali.

Dacă directorul școlii neglijează să facă verificarea sau comunicarea, el este impus la plata amenzii.

(3) Amenzile neîncasate în termenul prescris de lege pentru urmărire, nu se mai pot urmări, iar agenții fiscali vinovați de neglijență vor fi acționați în judecată de către

consiliul local, la cererea inspectoratului școlar, fiind obligați la plata unei sume egale cu aceea a amenzilor neîncasate.

(4) Prestarea activităților în folosul școlii, în condițiile stabilite de prezenta lege, este confirmată de directorul unității de învățământ printr-o notă de constatare care se înaintează consiliului local în vederea operării în registrul de impunere.

Art. 153 (1) Dacă elevii absentează nemotivat de la examenul de promovare a clasei, reprezentanții lor legali vor fi impuși la o amendă de 500 de lei, iar elevii repetă clasa.

(2) Părinții și ceilalți reprezentanți legali ai căror copii urmează școala la unități particulare sunt supuși aceluiași penalități prevăzute de articolele precedente, pentru absentarea nemotivată de la școală.

Directorii școlilor particulare sau confesionale sunt obligați să comunice inspectoratului școlar absențele nemotivate ale preșcolărilor și elevilor. Inspectoratul școlar va îndeplini aceleași obligații cu cele revenite directorilor școlilor publice.

În caz de necomunicare în termenele stabilite de lege, directorii unităților particulare sunt supuși sancțiunilor prevăzute în art.150.

(3) Amenzile prevăzute la art.151 se aplică și celor care au declarat că oferă copiilor lor educația în familie și nu-i prezintă la examenele de finalizare a anului școlar.

Art. 154 (1) Educatoarele, învățătorii și profesorii care desfășoară activități în învățământul obligatoriu și care nu vor consemna absențele elevilor, directorii care nu vor întocmi și înainta la timp listele cu absențele, precum și celelalte persoane care au obligații în pronunțarea amenzilor în termenele legale vor fi impuși de ministerul educației să plătească amenzile în locul părinților și reprezentanților legali ai elevilor.

În acest caz, numărul absențelor se va determina de către departamentele ministerului.

(2) Inspectorii școlari sunt obligați ca, în inspecțiile efectuate, să investigheze aplicarea dispozițiilor privitoare la obligativitate.

Art. 155 (1) Toate înștiințările referitoare la aplicarea obligativității se transmit părinților, celorlalți reprezentanți legali de către secretarul consiliului local.

(2) În toate cazurile de abateri sau neexecutare a dispozițiilor privitoare la obligativitatea școlară, ministerul educației are dreptul să aplice sancțiunile prevăzute de lege tuturor autorităților însărcinate cu executarea ei.

TITLUL III

Educația universitară și post – universitară

Capitolul I. Scopul, structura, organizarea și administrarea educației universitare și post-universitare

Secțiunea I

Viziune, misiune, comunitate universitară

Art. 156 Prezentul titlu reglementează scopul, structura, organizarea și administrarea educației universitare și post-universitare din România, formele și conținuturile ei, cariera didactică, finanțarea și gestiunea resurselor instituțiilor de învățământ superior.

Art. 157 (1) Educația universitară și post-universitară se realizează prin instituțiile de învățământ superior. Acestea colaborează cu Academia Română și institutele de cercetare și inovare acreditate.

(2) Scopul educației universitare și post-universitare constă în pregătirea specialiștilor de nivel superior necesari în toate domeniile vieții sociale, în conformitate cu cerințele societății cunoașterii, în formarea oamenilor de știință, în producerea și promovarea științei, tehnicii și artei în condițiile globalizării.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot fi publice, particulare – de interes public și confesionale de interes public.

(4) Instituțiile de învățământ superior în care se realizează educația universitară și post-universitară sunt: universitățile, academiile de studii, institutele, școlile de studii superioare, conservatoarele și altele asemenea, numite în continuare instituții de învățământ superior sau universități. Acestea au personalitate juridică, sunt instituții non-profit și sunt apolitize-partinic.

Art. 158 Pregătirea de nivel universitar și post-universitar are ca finalități principale:

- a) pregătirea teoretică, formarea abilităților de nivel superior și inovația științifică;
- b) pregătirea tehnică pe baze științifice și promovarea progresului tehnic;
- c) pregătirea, pe baze științifice a personalului necesar vieții economice și comerciale; promovarea studiului practicii economice și comerciale;
- d) pregătirea funcționarilor publici, a specialiștilor din administrație;
- e) inițierea artistică, pregătirea artiștilor profesioniști și progresul artelor;

f) pregătirea specialiștilor din domeniul medicinei, educației fizice și extinderea sportului pe plan național.

Art. 159 (1) Învățământul superior se poate organiza numai în instituții de învățământ superior care au obținut autorizarea de funcționare sau acreditarea, conform legii.

(2) Actele de finalizare a studiilor emise în România sunt recunoscute de către stat numai în situația în care sunt eliberate în conformitate cu prevederile legale în vigoare, de către instituții de învățământ superior acreditate.

Art. 160 (1) Sistemul național de învățământ superior include instituțiile de învățământ superior acreditate și instituțiile de învățământ superior care au dobândit autorizarea de funcționare provizorie, conform procedurilor legale în vigoare.

(2) Instituțiile de învățământ superior din străinătate, recunoscute legal în statul de origine, pot organiza filiale pe teritoriul României, singure sau în parteneriat cu instituții de învățământ superior acreditate din România, numai cu respectarea legislației statului român privitoare la autorizarea și acreditarea/autorizarea programelor de studii prin îndeplinirea criteriilor calității.

(3) Instituțiile de învățământ românești pot organiza, în România sau în alte state, programe de studii comune cu instituții de învățământ superior din străinătate recunoscute legal în statul de origine. În cazul în care aceste programe se organizează în străinătate, trebuie respectate reglementările legale în vigoare atât în România, cât și în statele respective.

Art. 161 (1) *Viziunea* societății actuale, ca societate bazată pe cunoaștere despre educația de nivel superior presupune:

- a) transformarea educației într-un vector al dezvoltării individuale, comunitare, durabile;
- b) reconsiderarea rolului educației, prin definirea ei ca domeniu de importanță strategică, alături de alte domenii ale socialului;
- c) înțelegerea educației ca *proces*, formare individuală și asimilare selectivă de cunoaștere; asimilare culturală continuă, și *produs*, niveluri de cunoaștere, niveluri de integrare socială, stadii ale transferului de cunoaștere, deprinderi, capacități intelectual-aplicative etc.;
- d) conștiința de sine a individului și conștiința de sine a apartenenței la comunitate/societate; redefinirea coordonatelor verbului *a fi*: a fi cetățean, a fi ca individ integrat, a fi ca specialist, a fi educat.

(2) Viziunea oricărei universități exprimă tipul ideal de universitate, chintesența proiecției ideale asupra universității ca instituție publică sau particulară de interes public care are ca activitate esențială formarea personalității individuale, prin integrare socială și transmitere culturală în condițiile dezvoltării durabile.

Art. 162 (1) Misiunea educației universitare și post-universitare constă în setul de responsabilități asumate de instituțiile de învățământ superior în conformitate cu viziunea și idealul educațional.

(2) Subordonată idealului educațional, misiunea educației universitare și post-universitare constă în generarea cunoașterii și transferul de cunoaștere către societate prin:

- a) formare inițială și continuă de nivel superior, în scopul dezvoltării personale, al inserției profesionale individuale și a satisfacerii cererii de educație superioară, în condiții de flexibilitate a pieței naționale și internaționale a muncii;
- b) cercetare științifică, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic prin creație individuală și colectivă, în domeniul științei, tehnologiilor, artelor și literelor și valorificarea rezultatelor acestora.

(3) Ca sistem de strategii elaborate și aplicate în spațiul academic, misiunea universității exprimă rațiunea de a fi a acesteia, scopul ființării ei. Misiunea răspunde tipului de absolvent dezirabil, ideal - tipului de absolvent și vizează:

- a) așteptările societății « deschise » și pieței muncii în devenire: o formare în care structurile cognitive dezvoltate sunt *flexibile* și *utilizabile* în contexte reale/anticipate, iar deprinderile sunt multidimensionale și transferabile; o formare care să asigure o cultură a absolventului integrat – cultură generală și de specialitate, civică, morală – cultură care să răspundă solicitărilor – și ele în schimbare - ale angajatorilor; o formare subordonată capacităților de comunicare atât în limba națională, cât și în limbi de circulație internațională;
- b) așteptările studenților și absolvenților: să coparticipe la propria formare spre a face față competiției, performanței și imperativelor viitorului; să găsească utile, pentru profesie și viață, cunoștințele și deprinderile acumulate în universitate;
- c) așteptările corpului didactic: produsele formării inițiale să fie legitimate de comunitate/societate, de către absolvenți, dar și prin rezultatele studenților la evaluările intermitente.

Art. 163 (1) Finalitățile educației de nivel superior exprimă nivelul în care idealul educațional se realizează. Ele se evaluează prin raportare la criteriile de performanță, criterii elaborate funcție de obiectivele și standardele planurilor: cognitiv, practic – acțional, atitudinal – motivațional.

(2) Obiectivele și standardele se definesc funcție de valorile scop: științifice, morale, civice, estetice etc.

(3) Finalitățile educației de nivel superior se validează prin nivelul/gradul în care piața muncii absoarbe – pe termen mediu și lung – absolvenții în profilul pentru care s-a realizat formarea inițială, sau profiluri înrudite, de sinteză.

(4) Finalitățile se exprimă în termeni operaționali, indicând standarde de atins/grade de performanță în formarea inițială și integrarea socială. Prin standarde se fixează capacități obligatoriu de dobândit într-un perimetru circumscris ipostazelor idealului educațional.

Art. 164 Sistemul național de învățământ superior funcționează în baza următoarelor principii:

- a) principiul autonomiei universitare;
- b) principiul libertății academice și asumării responsabilității individuale și instituționale;
- c) principiul răspunderii publice;
- d) principiul asigurării calității și dezvoltării durabile;
- e) principiul echității;
- f) principiul eficienței și eficacității manageriale și financiare;
- g) principiul transparenței;
- h) principiul asumării caracterului public al educației;
- i) principiul respectării drepturilor și libertăților studenților și ale personalului didactic și al îndeplinirii obligațiilor corelate drepturilor și libertăților;
- j) principiul neingerinței de tip ideologic, religios, politic – partinic;
- k) principiul libertății de mobilitate națională și internațională a studenților, cadrelor didactice și cercetătorilor;
- l) principiul consultării partenerilor sociali, cu competență în educație, în luarea deciziilor;
- m) principiul centrării educației pe student;
- n) principiul recunoașterii meritului profesional și stimulării motivației profesionale;
- o) principiul egalității în fața legii;

- p) principiul respectării ierarhiei profesionale și ordinei de precădere;
- q) principiul nediscriminării pe criterii de vârstă, sex, etnie, origine socială, orientare politică, religioasă, orientare sexuală;
- r) principiul sprijinului și întraajutorării studenților cu dizabilități.

Art. 165 În învățământul superior există și pot fi organizate facultăți de teologie și institute de cercetare teologică în consens cu perspectivele ecumenice și irenice internaționale și cu prevederile legale.

Art. 166 (1) În instituțiile de învățământ superior public educația este gratuită. Pentru activitățile ce exced procesului educațional și planurilor de învățământ, senatul universitar poate stabili taxe.

(2) Prin excepție de la alin.(1), universitățile pot organiza și desfășura activități educaționale în regim cu taxă. Locurile cu taxă se aprobă de Senat și nu afectează numărul locurilor bugetate.

(3) Cuantumul taxelor se stabilește de către Senatul universitar.

(4) Anual, în baza unui regulament aprobat de Senat, în baza rezultatelor obținute, studenții sunt ierarhizați, asigurându-se posibilitatea trecerii studenților meritorii pe locurile bugetate eliberate de cei cu rezultate inferioare. Prevederea este valabilă numai pentru studenții cu taxă care au susținut probe scrise și orale stabilite pentru concursul de admitere.

(5) În învățământul superior particular învățământul este cu taxă. Cuantumul taxei este stabilit de către consiliul de administrație, conform legii.

(6) Statul poate finanța performanța în universitățile particulare și confesionale acreditate.

(7) Instituțiile de învățământ superior sunt obligate să comunice tipul și cuantumul taxelor tuturor celor interesați și să realizeze publicarea lor inclusiv pe site-ul propriu.

Art. 167 (1) Calificările dobândite de absolvenții programelor de studii din învățământul superior sunt atestate prin diplome, certificate și prin alte acte de studii eliberate exclusiv de instituțiile de învățământ superior acreditate.

(2) Diplomele corespunzătoare programelor de studii universitare sunt înscrisuri oficiale și nu pot fi emise decât de instituțiile acreditate, pentru programele și formele de studii acreditate sau autorizate provizoriu. În acest de pe urmă caz, în cadrul instituției care emite diploma trebuie să funcționeze o altă specializare acreditată într-un domeniu înrudit cu specializarea autorizată. Nerespectarea acestor prevederi constituie infracțiune.

Art. 168 (1) Ministerul educației este autoritatea publică centrală – componentă a Guvernului României – care are competență materială și teritorială generală în domeniul educației. El este abilitat să monitorizeze, îndrume și controleze aplicarea și respectarea reglementărilor legale în domeniul învățământului superior, aplicând, după caz, sancțiuni.

(2) Tutela administrativă exercitată de minister nu poate afecta autonomia universitară.

(3) Instituțiile de învățământ superior funcționează în coordonarea ministerului educației, exercitându-și autonomia în limite legale și în condițiile asumării răspunderii publice.

Art. 169 (1) Pe lângă Guvernul României se constituie și funcționează Consiliul Educației și Cercetării, organism colegial format din specialiști de prim rang în educația nonuniversitară, universitară, post-universitară și cercetare.

(2) Consiliul Educației și Cercetării elaborează politici și strategii pe termen mediu și lung în domeniul educației și cercetării, realizează studii de impact, studii comparative și avizează actele normative din domeniu. Ministrul educației este membru de drept în Consiliu, fără a prezida ședințele acestuia.

(3) Consiliul Educației și Cercetării este organism colegial consultativ. Organizarea și funcționarea sa se stabilesc prin hotărâre de guvern.

Art. 170 (1) Instituțiile de învățământ superior au patrimoniu propriu, pe care îl gestionează conform legii.

(2) Instituțiile de învățământ superior publice, particulare și confesionale se înființează prin lege, cu respectarea dispozițiilor legale privind acreditarea.

(3) Inițiativa înființării instituțiilor de învățământ superior publice aparține Guvernului. Inițiativa înființării instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale aparține unei fundații, asociații sau unor culte religioase, ori altor furnizori de educație, recunoscuți ca atare potrivit prevederilor prezentei legi, denumiți fondatori.

Art. 171 (1) Autonomia universitară este garantată prin Constituție.

(2) Autonomia universitară consacră independența instituției de învățământ superior, a comunității academice față de ingerințele de ordin ideologic, politic-partinic, religios. Ea exprimă libertatea academică instituțională.

(3) Autonomia universitară dă dreptul comunității academice de a-și stabili viziunea și misiunea proprie, strategia instituțională, structura, activitățile,

organizarea și funcționarea proprie, gestionarea resurselor și asumarea răspunderii publice.

(4) Coordonatele fundamentale ale autonomiei universitare se exprimă în Carta universitară, aprobată de senatul universitar, prin respectarea legislației în vigoare.

(5) Libertatea academică individuală se exercită în limitele autonomiei universitare și asumării răspunderii individuale.

(6) Instituțiile de învățământ superior sunt autonome în elaborarea direcțiilor și strategiilor de cercetare, asigurându-se libertatea instituției în stabilirea temelor, alegerea metodelor, procedeele și valorificarea rezultatelor, conform legii. Membrilor comunității academice li se garantează libertatea alegerii temelor circumscrise direcțiilor de cercetare, alegerea metodelor și procedeele și diseminarea rezultatelor cercetării proprii.

(7) Personalul didactic este liber să-și aleagă, suplimentar, teme care exced direcțiile de cercetare stabilite de instituție, fără a fi exonerate de sarcinile repartizate din cercetarea asumată.

(8) În învățământul superior este interzisă îngrădirea dreptului la exprimarea liberă a opiniilor în domeniul științific și artistic, în condițiile în care acestea sunt asumate în nume personal și nu angajează prestigiul instituției. Prejudicierea prestigiului instituțional prin exprimarea unor opinii neverosimile în plan științific și artistic, poate atrage după sine sancționarea celor vinovați.

(9) Studenților le este asigurat dreptul la liberă alegere a cursurilor și specializărilor, în conformitate cu prevederile legale și planurile de învățământ.

(10) Structurile și funcțiile de conducere ale universităților particulare și confesionale, atribuțiile, modul de constituire și alte aspecte legate de statutul acestora se stabilesc prin Carta universitară, în conformitate cu prevederile legii.

Art. 172 (1) Răspunderea publică instituțională obligă orice instituție de învățământ superior publică, particular sau confesională, prin organismele sale de conducere:

- a) să respecte legislația în vigoare, cartă proprie, principiile naționale și europene în domeniul educației universitare și post-universitare, regulamentele universității;
- b) să respecte și să aplice reglementările referitoare la asigurarea și evaluarea calității în învățământul superior;
- c) să respecte prevederile Codului de etică profesională aprobat de Senatul universitar;

- d) să asigure eficiența managerială și eficiența utilizării resurselor și să justifice cheltuirea fondurilor dobândite din surse publice, conform contractului instituțional;
- e) să asigure transparența deciziilor și activităților sale, cu excepția celor exceptate prin lege de la publicare, declarate informații clasificate sau confidențiale;
- f) să respecte libertatea academică a personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare și să vegheze la asumarea răspunderii individuale;
- g) să respecte drepturile și libertățile studenților și să intervină în cazurile în care obligațiile acestora nu sunt îndeplinite;
- h) să-și adapteze continuu oferta educațională la cerințele socio-economice;
- i) să întreprindă măsuri în vederea perfecționării resursei umane.

(2) În cazul universităților confesionale, răspunderea publică se extinde la respectarea statutului și a prevederilor dogmatice și canonice specifice cultului respectiv.

Art. 173 (1) Răspunderea publică individuală a membrilor corpului didactic, corpului didactic auxiliar, corpului cercetătorilor și studenților se asumă în exercitarea libertății academice, în condițiile autonomiei universitare și decurge din relația de apartenență la comunitatea universitară.

(2) Răspunderea publică individuală obligă fiecare membru al comunității academice:

- a) să respecte legislația în vigoare, carta, regulamentele aprobate de senat, principiile naționale și europene aplicate în învățământul superior;
- b) să aplice și să respecte reglementările referitoare la asigurarea și evaluarea calității în învățământul superior;
- c) să-și adapteze strategiile didactice la cerințele educației moderne;
- d) să respecte și să aplice normele cuprinse în Codul de etică profesională și să se implice în protejarea valorilor promovate de universitate;
- e) să asigure transparența activităților didactice, de evaluare și de cercetare pe care le desfășoară prin respectarea cerințelor ce decurg din caracterul public al educației;
- f) să-și asume răspunderea pentru opiniile exprimate în spațiul academic și/sau în afara acestuia, atunci când angajează instituția;
- g) să-și îndeplinească obligațiile didactice și de cercetare;
- h) să respecte drepturile studenților și să-i sprijine în îndeplinirea obligațiilor;

- i) să-și adapteze conținuturile cursurilor, seminariilor, aplicațiilor la cerințele societății actuale;
- j) să participe activ la viața academică a instituției.

Art. 174 (1) Spațiul universitar se definește ca mediu eminent cultural în care conviețuiesc și acționează membri comunității academice. Dimensiunile spațiului academic sunt:

- a) dimensiunea fizico-materială definită prin perimetrul în care ființează instituția de învățământ superior, având drept conținut: edificiile, terenurile, stațiunile didactice experimentale, institutele de cercetare, fermele, grădinile botanice, casele universitare și casele/cluburile studenților, campusurile universitare, spitalele și clinicile universitare – toate cu dotările aferente, folosite de instituția de învățământ superior, indiferent de titlul juridic sub care aceasta este îndreptățită să le utilizeze;
- b) o dimensiune axiologică definită printr-un capital educațional întemeiat în valori formale și informale, care întemeiază identitatea instituției;
- c) o dimensiune cognitivă definită prin ascensiunea cunoașterii, creație și inovație;
- d) o dimensiune asociativă, definită prin relații interindividuale și instituționale întemeiate în conștiința apartenenței la comunitatea academică.

(2) Definit prin dimensiunea fizico-materială, spațiul universitar este inviolabil. Accesul în spațiul universitar este permis numai în condițiile stabilite prin lege și prin Carta universitară.

Art. 175 (1) Comunitatea academică este un mediu de viață elevat, întemeiat într-o ordine specială (ordinea academică), instituită și aplicată într-un spațiu specific (spațiul academic, universitar) în care conviețuiesc indivizi uniți prin încrederea în setul de valori și norme informale și formale și încrederea unul în altul, acționând fiecare (și împreună) pentru realizarea idealului educațional.

(2) Comunitatea academică, prin misiunea asumată conferă identitate instituției de învățământ superior. Comunitatea academică se fundamentează în intercondiționarea relațiilor de statut (contact) și relațiilor de contract.

(3) Comunitatea academică este constituită din personalul didactic și de cercetare, personalul didactic și de cercetare auxiliar, studenții unei instituții de învățământ superior, precum și din relațiile dintre aceștia, ca relații asumate individual și împreună.

(4) Din comunitatea academică fac parte și personalități cărora li s-a conferit calitatea de membru, prin hotărâre a senatului universitar.

(5) Membrii comunității academice au drepturile și îndatoririle stabilite prin dispozițiile legale și prin Carta universitară.

Art. 176 (1) Carta universitară reprezintă actul normativ fundamental al instituției de învățământ superior și exprimă opțiunile majore ale comunității universitare.

(2) Carta universitară se aplică în spațiul universitar și are incidență asupra tuturor membrilor comunității academice, precum și asupra celorlalți angajați.

(3) Prevederile Cartei sunt opozabile persoanelor fizice și juridice care intră în raporturi formale sau informale cu instituția de învățământ superior sau cu membrii comunității academice.

(4) Carta universitară conține obligatoriu dispoziții referitoare la:

- a) idealul educațional asumat de către universitate;
- b) viziunea asupra educației realizate în universitate și misiunea universității;
- c) finalitățile educației realizate în universitate;
- d) modalitățile de constituire, organizare și funcționare a organismelor colegiale;
- e) modalitățile de investitură și eliberare din funcțiile unipersonale de conducere; modalitățile de constituire și funcționare a organismelor colegiale;
- f) ordinea de precădere și raporturile ierarhice;
- g) valorile asumate de universitate;
- h) normele de etică universitară; situațiile de incompatibilitate și conflictele de interese;
- i) gestiunea și protecția resurselor;
- j) constituirea fondurilor proprii și destinația acestora;
- k) condițiile în care se pot încheia contracte cu instituțiile și autoritățile publice, cu agenți economici în vederea realizării în comun a unor programe de cercetare fundamentală și aplicativă, a creșterii nivelului de calificare a specialiștilor cu studii superioare;
- l) condițiile în care universitatea se poate asocia cu alte instituții de învățământ superior, cu alte organizații pentru îndeplinirea misiunii sale;
- m) strategiile și direcțiile de dezvoltare durabilă a universității;

- n) modalitățile în care se stabilesc relațiile de cooperare internațională ale instituției, încheierea de contracte și participarea la organizațiile europene și internaționale;
- o) modalitățile de colaborare dintre organismele și funcțiile de conducere și sindicate;
- p) cooperarea cu organizațiile studentești legal constituite;
- q) orice aspecte considerate prioritare și relevante de către Senatul universitar și care nu intră în contradicție cu prevederile legale.

(5) Proiectul Cartei universitare se elaborează de către o comisie desemnată de senat și se supune dezbaterii comunității academice. Proiectul Cartei, care încorporează și propunerile relevante ale membrilor comunității academice se supune aprobării senatului.

(6) Senatul în funcție, prin comisiile sale, verifică legalitatea prevederilor cuprinse în proiectul Cartei. În cazul în care nu se constată prevederi ilegale, Senatul adoptă prin hotărâre Carta universitară.

(7) Senatul răspunde în solidar în privința legalității prevederilor Cartei. Prevederile ilegale sunt nule de drept. Nulitatea poate fi parțială sau, în caz excepțional, totală.

(8) Carta universitară este un act normativ, prevederile ei fiind obligatorii atât pentru membrii comunității academice, cât și pentru persoanele fizice și juridice din sfera mediului academic. Ministerul, celelalte autorități centrale au obligația respectării prevederilor Cartei pe perioada în care sunt în vigoare. În situația în care ministerul elaborează un act normativ care reglementează diferit anumite domenii cuprinse în Cartă, prevederile respective ale Cartei sunt abrogate tacit.

(9) Ministerul poate sancționa persoanele responsabile, în situația în care constată că în Carta universitară sunt cuprinse prevederi contrare legii. Dispozițiile ilegale sunt anulate chiar în timpul constatării. Anularea operează ex tunc și ex nunc.

Art. 177 (1) Instituțiile de învățământ superior pot înființa, singure sau prin asociere, societăți comerciale, fundații sau asociații, cu aprobarea senatului universitar. Condiția ca acestea să se înființeze este aceea ca ele să contribuie la creșterea performanțelor instituției și să nu influențeze negativ activitățile de învățământ, cercetare și consultanță.

(2) Instituțiile de învățământ superior pot constitui consorții, inclusiv cu unitățile de cercetare-dezvoltare, în baza unui contract de parteneriat, conform legislației în vigoare.

(3) La constituirea societăților comerciale, a fundațiilor sau a asociațiilor, instituția de învățământ superior public poate contribui exclusiv cu bani, brevete de invenție, alte drepturi de proprietate industrială și intelectuală.

Universitatea poate acorda prin contract dreptul de administrare și folosință asupra bunurilor patrimoniale societăților comerciale sau asociațiilor în care are calitatea de asociat sau acționar ori fundațiilor în care are calitatea de fondator, cu aprobarea senatului universitar. Dreptul de folosință și administrare asupra bunurilor proprietate publică nu poate constitui aport al universității la capitalul social al unei societăți comerciale, fundații sau asociații.

Art. 178 (1) Instituțiile de învățământ superior adoptă un cod de etică profesională universitară care include obligatoriu:

- a) situațiile de conflicte de interese și incompatibilități;
- b) normele și valorile etice asumate de comunitatea academică;
- c) prevederea că persoanele care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv nu pot ocupa concomitent funcții astfel încât unul sau altul să se afle față de celalalt într-o poziție de conducere sau evaluare instituțională la orice nivel în aceeași universitate și nu pot fi numiți în comisii de doctorat, comisii de evaluare sau comisii de concurs ale căror decizii afectează soții, afinii sau rudele până la gradul al III-lea inclusiv.
- d) răspunderea pentru încălcarea normelor etice;
- e) măsurile educaționale, administrative și tehnice care se iau pentru garantarea originalității lucrărilor de licență, master, doctorat, articolelor științifice sau a altor asemenea lucrări, precum și sancțiunile aferente.

(2) Nu constituie situație de incompatibilitate:

- a) raportul dintre directorul de departament, prodecan, decan și un membru al departamentului, chiar dacă se află în situația prevăzută la al.(1), lit. c;
- b) calitatea de membru într-un organism colegial de la nivelul facultății și calitatea de senator pentru aceeași persoană;
- c) calitatea de senator și calitatea de membru în consiliul facultății a soțului, afiniilor, rudelor de până la gradul al III-lea inclusiv.

(3) Nu se întrunesc condițiile pentru conflictul de interese dacă persoana aflată într-o funcție de conducere sau este membru al unui organism colegial – se abține de a se pronunța într-o problemă care implică raporturi patrimoniale pentru soț, soție, afini sau rude până la gradul al III-lea inclusiv.

Secțiunea a II-a

Conducerea instituțiilor de învățământ superior

Art. 179 (1) Conducerea instituțiilor de învățământ superior este exercitată prin organismele sale de conducere, desemnate în conformitate cu principiile autonomiei universitare și cu respectarea procedurilor legale.

(2) Organismele de conducere sunt:

a) organisme colegiale:

(i) organisme colegiale deliberative: Senatul universitar, consiliul facultății, consiliul departamentului;

(ii) organisme colegiale executive: Consiliul de administrație.

b) organisme unipersonale (funcții) executive: președintele instituției de învățământ superior, rectorul, secretarul general, prorectorul, decanul, prodecanul, directorul de departament.

(3) Din perspectiva modalității de investire organismele de conducere sunt:

a) organisme alese prin vot universal, egal, direct și secret: senatul, consiliul facultății, consiliul departamentului, președintele universității;

b) alese prin vot indirect și secret: rectorul, prorectorii, decanii, prodecanii, președintele, vicepreședinții și cancelarul general al Senatului;

c) numite de drept sau prin concurs: consiliul de administrație, directorii de departament, secretarul general, contabilul-șef, directorul general/directorul.

Art. 180 (1) Președintele universității, rectorul, secretarul general, prorectorii, decanii, prodecanii, directorul general/directorul, directorii de departamente, prefectul studenților, reprezintă executivul universității.

(2) Rectorul, prorectorii, secretarul general, decanii, directorul general/directorul, contabilul-șef, directorii de departamente și prefectul studenților se constituie în Consiliul de administrație al universității.

(3) Rectorul este ordonatorul de credite al instituției de învățământ superior.

Art. 181 (1) Senatul universitar este organismul reprezentativ suprem al comunității academice, reprezentând cel mai înalt for de decizie și deliberare din instituția de învățământ superior.

(2) Senatul universitar este ales prin vot universal, egal, direct și secret potrivit Cartei universității.

(3) Senatul universitar este compus din 75% personal didactic și de cercetare și din 25% reprezentanți ai studenților.

(4) Desemnarea cadrelor didactice în calitate de senatori se face prin votul tuturor cadrelor didactice și de cercetare titulare și de către reprezentanții studenților în consiliile facultăților.

(5) Desemnarea studenților în senat se face în conformitate cu regulamentul de alegeri ale organizațiilor studențești.

(6) Fiecare facultate va avea reprezentanți în senatul universitar, pe cote-părți de reprezentare prevăzute în Carta universitară.

Art. 182 (1) Toți membrii senatului obțin mandatul de senator exclusiv în baza votului universal, direct, egal și secret. Președintele universității, rectorul, prorectorii, decanii, prodecanii, directorii de departamente pot fi membri ai senatului în condițiile în care au obținut, în scrutinul universal, numărul de voturi necesar pentru dobândirea mandatului de senator.

(2) Senatorii depun jurământul în ședința de constituire, după validarea mandatului, conform art.184(6).

(3) Senatul își alege prin vot secret, dintre membrii săi, președintele, unul sau doi vicepreședinți și un cancelar-general.

(4) Președintele universității conduce ședințele de Senat care au ca subiect de dezbatere problemele strategice ale universității. În absența președintelui Senatului, ședințele senatului sunt prezidate de vicepreședintele desemnat.

(5) Alte prevederi referitoare la alegerea senatului se stabilesc prin Carta universitară și regulamentele speciale.

Art. 183 (1) Senatul universitar stabilește comisii de specialitate prin care controlează activitatea conducerii executive a instituției de învățământ superior. Rapoartele de monitorizare și control sunt prezentate periodic și discutate în senatul universitar, fundamentând rezoluțiile acestuia.

(2) Senatorii nu pot fi trași la răspundere juridică pentru votul sau opiniile exprimate în exercitarea mandatului în legătură cu direcțiile de dezvoltare strategică a universității, evaluarea activității manageriale, didactice și de cercetare la nivelul comunității academice, exercitarea contractelor manageriale.

(3) Senatorii primesc o indemnizație lunară. Quantumul indemnizației și celelalte drepturi se stabilesc prin Cartă.

Art. 184 (1) Președintele instituției de învățământ superior reprezintă comunitatea universitară și este, alături de senat, garantul autonomiei universitare.

(2) Președintele universității veghează la respectarea Cartei și la buna funcționare a organismelor colegiale și unipersonale de conducere. Președintele universității

exercită funcția de mediere între organismele deliberative și executive, între organismele colegiale și unipersonale de conducere, precum și între universitate și autoritățile centrale și locale, între comunitatea universitară și societatea civilă.

(3) Președintele universității este ales prin vot universal, egal, direct și secret de către cadrele didactice și de cercetare titulare, personalul didactic auxiliar și personalul nedidactic cu funcții de conducere, precum și de către studenții-membri în consiliile facultăților.

La scrutinul pentru alegerea președintelui participă cu drept de vot și membrii Consiliului Consultativ al Universității, în condițiile în care, prin Cartă acesta este reglementat.

(4) Modalitățile de organizare și desfășurare a scrutinului sunt stabilite prin Carta universității.

(5) Rezultatul alegerilor pentru funcția de președinte al universității este validat de senatul universitar.

(6) Candidatul a cărui alegere a fost validată, depune în fața senatului, în ședința festivă următorul jurământ:

„ Jur să-mi dăruiesc toată puterea și priceperea pentru propășirea spirituală și materială a universității, să respect Constituția, legile țării și Carta universitară, să apăr autonomia universitară, drepturile și libertățile membrilor comunității academice, prestigiul și valorile universității. Așa să-mi ajute Dumnezeu!”

Art. 185 (1) Mandatul președintelui universitar este de 4 ani și se exercită de la data depunerii jurământului. Mandatul poate fi reînnoit o singură dată. Nici o persoană nu poate îndeplini funcția de președinte al universității decât pentru cel mult două mandate. Acestea pot fi și succesive.

(2) Poate candida pentru ocuparea funcției de președinte al universității orice personalitate cu recunoaștere națională/internațională, care, în baza unor criterii stabilite de senat, obține avizul senatului pentru depunerea candidaturii. Candidatul trebuie să dețină titlul de profesor universitar și să fie titular în învățământul superior.

(3) În timpul mandatului, Președintele universității nu poate fi ales în funcții de conducere ale partidelor politice și nu poate îndeplini nici o altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice și de cercetare. Pentru activitatea desfășurată, președintele universității primește o indemnizație egală cu indemnizația rectorului.

(4) Președintele universității poate fi demis, în condițiile stipulate în Carta universitară.

Art. 186 (1) Președintele universității poate consulta senatul și consiliul de administrație cu privire la problemele urgente și de importanță deosebită pentru universitate.

(2) Președintele universității desemnează un candidat pentru funcția de rector și numește rectorul pe baza votului acordat de senat, după ce a fost confirmat de ministru.

(3) Președintele universității poate lua parte la ședințele Consiliului de administrație în care se dezbate probleme de interes general, privind organizarea și funcționarea universității, situație în care prezidează ședințele consiliului de administrație.

Art. 187 (1) Rectorul universității publice, particulare sau confesionale se desemnează prin votul direct și secret al senatului, la propunerea președintelui universității, în conformitate cu prevederile Cartei și după consultarea comunității academice.

(2) Rectorul desemnat de senat se confirmă de către ministru prin ordin. În baza validării senatului și ordinului de confirmare, președintele universității, după depunerea jurământului în condițiile, art.184(6) numește rectorul.

(3) Mandatul de rector este de 4 ani și nu poate fi reînnoit succesiv decât o singură dată. Mandatele incomplete (parțiale) nu sunt numărate, cu condiția să nu depășească trei ani.

(4) Rectorul conduce Consiliul de administrație și coordonează întreaga activitate a membrilor acestuia. Conduce activitatea operativă a universității și exercită calitatea de ordonator de credite.

(5) Președintele universității, poate propune pentru a candida la funcția de rector, după consultarea comunității academice, numai cadre didactice titulare ale universității, cu gradul didactic de profesor universitar, care prin activitatea lor s-au distins în plan național și internațional și au contribuit la dezvoltarea prestigiului universității.

(6) Candidatul desemnat de președinte, depune la senat dosarul candidaturii care va conține documentele stipulate în Carta universitară. Oferta managerială va fi susținută și evaluată în plenul senatului. Alte aspecte privitoare la acceptarea candidaturii sunt cuprinse în Carta universitară.

(7) În situația în care Senatul respinge candidatura, procedura se reia în termen de maxim 30 de zile, o singură dată, în baza nominalizării altei persoane. Dacă nici de această dată persoana desemnată nu întrunește numărul voturilor necesar investiției, președintele universității dizolvă senatul.

(8) Votul prin care este validat rectorul trebuie să întrunească condițiile majorității absolute.

Art. 188 (1) Rectorul numit de președintele universității, în baza ordinului de confirmare emis de ministru, prin consultarea senatului, cu avizul consultativ al președintelui, numește prorectorii.

(2) Rectorul numit, în baza consultării consiliilor facultăților și a avizului consultativ al președintelui, solicită senatului confirmarea decanilor și directorilor de departamente.

(3) Ulterior numirii prorectorilor, decanilor și directorilor de departamente, rectorul numește Consiliul de administrație, după ce membrii consiliului de administrație, depun în fața senatului jurământul, conform art.184(6).

(4) Consiliul de administrație răspunde în fața senatului pentru întreaga sa activitate. Fiecare membru al consiliului de administrație răspunde public individual și în solidar pentru activitatea consiliului de administrație și actele acestuia.

(5) Consiliul de administrație al universităților particulare și confesionale este numit de fondatori.

(6) Rectorul numit, în condițiile legii, încheie un contract instituțional cu ministrul educației și un contract managerial cu senatul universității.

(7) Rectorul poate fi demis de către Senat, în condițiile specificate în Contractul de management și Carta universitară, după ce anterior se obține avizul președintelui universității.

(8) În situații de excepție, ministrul poate solicita senatului suspendarea rectorului. Senatul, întrunit în ședință extraordinară, analizează motivele și hotărăște în consecință. Hotărârea senatului este definitivă. Carta va conține prevederi exprese în privința declanșării procedurii de suspendare și soluțiile ce se pot adopta.

Secțiunea a III-a

Atribuțiile senatului universitar, ale președintelui universității, rectorului, consiliului de administrație, decanului, consiliului facultății, directorului de departament și consiliului departamentului

Art. 189 (1) Senatul universitar reprezintă comunitatea academică și este organismul reprezentativ suprem al acesteia. Senatul este cel mai înalt for de decizie și deliberare din instituția de învățământ superior.

(2) Atribuțiile senatului universitar sunt următoarele:

- a) garantează autonomia universitară și libertatea academică exercitată prin asumarea răspunderii publice colegiale și individuale, în condițiile legii;
- b) elaborează și adoptă, în urma dezbaterii cu comunitatea academică, Carta universitară și monitorizează respectarea prevederilor ei;
- c) aprobă planul strategic de dezvoltare instituțională și planurile operaționale, la propunerea rectorului;
- d) aprobă, la propunerea rectorului și cu respectarea legislației în vigoare, structura, organizarea și funcționarea universității în condițiile dezvoltării durabile;
- e) aprobă proiectul de buget și execuția bugetară;
- f) aprobă, la propunerea rectorului, Codul de asigurare a calității;
- g) adoptă și aprobă Codul de etică universitară;
- h) adoptă și aprobă Codul universitar al drepturilor și obligațiilor studentului;
- i) aprobă, la propunerea Consiliului de administrație, metodologiile și regulamentele privind organizarea și funcționarea universității;
- j) încheie contractul de management cu rectorul;
- k) validează sau aprobă, după caz, candidaturile pentru organismele unipersonale și rezultatul scrutinurilor organizate în universitate; validează mandatele senatorilor;
- l) controlează activitatea președintelui, rectorului, consiliului de administrație, a tuturor organismelor colegiale ierarhic inferioare și a funcțiilor unipersonale;
- m) aprobă metodologia de concurs și rezultatele concursurilor pentru angajarea personalului didactic și de cercetare și evaluează periodic resursa umană;
- n) aprobă, la propunerea rectorului, sancționarea personalului cu performanțe profesionale slabe, în baza unei metodologii proprii și legislației în vigoare;
- o) îndeplinește alte atribuții, conform Cartei universitare.

(3) Senatul universitar întocmește anual un raport de activitate care conține obligatoriu și activitatea comisiilor de specialitate. Raportul este adoptat prin votul majorității calificate a senatorilor.

(4) Senatul poate suspenda sau demite din funcție președintele, rectorul, prorectorii, decanii, prodecanii, directorii de departamente în baza prevederilor exprese din Carta universitară. Pentru demiterea președintelui este necesară organizarea scrutinului universal. Pe perioada scrutinului, președintele este suspendat.

(5) Senatul adoptă hotărâri cu caracter normativ și individual. Hotărârile normative sunt obligatorii pentru toți angajații și studenții universității și produc efecte juridice în momentul publicării pe site-ul instituției sau în Buletinul informativ.

Hotărârile individuale produc efecte juridice în momentul comunicării.

(6) Senatul poate adopta declarații și poate transmite mesaje. Acestea nu produc efecte juridice.

Art. 190 (1) Președintele instituției de învățământ superior reprezintă comunitatea academică, fiind alături de senat, garantul autonomiei universitare.

(2) Principalele atribuții ale președintelui instituției de învățământ superior sunt:

- a) prezidează ședințele senatului care au ca subiect de dezbatere dezvoltarea strategică și ședințele Consiliului de administrație la care participă;
- b) veghează la respectarea Cartei și la buna funcționare a organismelor colegiale și unipersonale de conducere;
- c) exercită funcția de mediere între organismele deliberative și executive, între organismele colegiale și unipersonale de conducere, precum și între universitate și autoritățile centrale și locale, între comunitatea universitară și societatea civilă;
- d) consultă senatul și consiliul de administrație cu privire la problemele urgente și de importanță deosebită pentru universitate;
- e) desemnează candidatul pentru funcția de rector și numește rectorul pe baza votului acordat de Senat și a ordinului de confirmare;
- f) avizează consultativ propunerile rectorului pentru funcțiile de prorector, decan și director de departament;
- g) îndeplinește și alte atribuții stipulate prin Carta universității.

Art. 191 (1) Rectorul este ordonatorul de credite al universității și realizează, alături de președinte și Consiliul de administrație conducerea executivă a instituției de învățământ superior.

(2) Rectorul are următoarele atribuții:

- a) realizează managementul și conducerea operativă a universității, pe baza contractului de management;
- b) negociază și semnează contractul instituțional cu ministerul educației;
- c) reprezintă legal universitatea în relațiile cu terții, cu excepția domeniilor în care președintele are competență exclusivă;
- d) propune spre aprobare senatului universitar structura și reglementările de funcționare ale universității;
- e) propune spre aprobare senatului universitar proiectul de buget și raportul privind execuția bugetară; propune senatului proiectul de buget multianual;
- f) prezintă senatului universitar, în luna aprilie a fiecărui an, raportul privind starea universității. Raportul este făcut public pe site-ul universității și este transmis tuturor părților interesate. Acest raport include cel puțin:
 - (1) situația financiară a universității pe resurse de finanțare și tipuri de cheltuieli;
 - (2) situația fiecărui program de studii;
 - (3) situația personalului instituției;
 - (4) rezultatele activităților didactice și de cercetare;
 - (5) situația asigurării calității activităților din cadrul universității;
 - (6) situația respectării eticii universitare și a eticii activităților de cercetare;
 - (7) situația inserției profesionale a absolvenților din promoțiile precedente.

Raportul anual al rectorului este o componentă a răspunderii publice și constituie o condiție fundamentală pentru accesul la finanțările din bugetul public. Senatul universitar validează raportul, în baza referatelor realizate de comisiile sale de specialitate;

- g) conduce consiliul de administrație;
- h) numește prorectorii, secretarul general, decanii, prodecanii, directorii de departamente;
- i) îndeplinește și alte atribuții stabilite de senatul universitar, în conformitate cu contractul managerial, Carta universitară și legislația în vigoare.

Art. 192 (1) Consiliul de administrație al universității asigură, sub conducerea rectorului sau a unei alte persoane desemnate prin Carta universitară, în cazul

universităților particulare și confesionale, conducerea operativă a universității și aplică deciziile strategice ale senatului universitar.

(2) Consiliul de administrație exercită ca atribuții principale:

- a) stabilește în termeni operaționali bugetul instituțional;
- b) aprobă execuția bugetară și bilanțul anual;
- c) aprobă propunerile de scoatere la concurs a posturilor didactice și de cercetare;
- d) avizează propunerile de programe noi de studii și formulează propuneri către senatul universitar de terminare a acelor programe de studii care nu se mai încadrează în misiunea universității sau care sunt ineficiente academic și financiar;
- e) aprobă operațiunile financiare care depășesc plafoanele stabilite de senatul universitar, în universitățile de stat, respectiv de fondatori, în universitățile particulare;
- f) propune senatului universitar strategii ale universității pe termen lung și mediu politici pe domenii de interes ale universității;
- g) îndeplinește și alte atribuții, stabilite de senat, în conformitate cu prevederile legale și Cartei universitare.

Art. 193 (1) Prorectorii au în autoritate, subordonare și coordonare funcțiile de decan, prodecan, director de departament și directorii altor structuri ale universității. Prorectorul are raporturi de coordonare cu alte funcții de conducere existente la nivelul universității.

(2) Prorectorii, îndeplinesc atribuțiile stabilite prin Carta universitară și execută sarcinile delegate de rector.

Art. 194 Secretarul general este subordonat rectorului și realizează legătura dintre conducerea academică și conducerea administrativă a universității. El răspunde de legalitatea actelor și operațiunilor derulate în instituția de învățământ superior. Atribuțiile secretarului general sunt cuprinse în Carta universitară.

Art. 195 (1) Decanul este reprezentantul legal al facultății și răspunde de managementul și conducerea facultății. Decanul este subordonat președintelui universității, rectorului, prorectorilor, consiliului facultății și senatului.

(2) Decanul conduce ședințele consiliului facultății și aplică deciziile și hotărârile președintelui universității, rectorului, consiliului de administrație și senatului universitar. Deasemenea, pune în executare hotărârile consiliului facultății.

(3) Decanul prezintă anual un raport privind starea facultății, până în prima zi lucrătoare a lunii martie.

(4) Decanii facultăților sunt numiți de rectorul universității. Decanul facultății poate fi revocat din funcție de către rector la propunerea a 2/3 din numărul total al membrilor Consiliului facultății, precum și la cererea rectorului, în condițiile stipulate în Carta universitară.

(5) Pentru ocuparea funcției de decan poate participa orice persoană din cadrul universității care a obținut avizul de participare la concurs din partea consiliului facultății. Avizul de participare se acordă după audierea solicitanților în plenul consiliului facultății.

Art. 196 (1) Decanul își desemnează prodecanii, după numirea acestuia de către rector, și solicită Senatului universitar validarea acestora. Decanul poate destitui prodecanii, cu aprobarea Senatului universitar.

(2) Numărul prodecanilor este stabilit de Senatul universitar.

Art. 197 Persoana care a ocupat funcția de decan și a dobândit calitatea de membru al Senatului prin vot își păstrează și calitatea de membru al Senatului universitar.

Art. 198 Decanul are următoarele atribuții:

- a) asigură managementul facultății;
- b) conduce ședințele Consiliului facultății;
- c) conduce activitatea curentă a facultății și a Consiliului facultății;
- d) prezintă anual un raport despre starea facultății;
- e) se preocupă de asigurarea și promovarea cadrelor didactice;
- f) avizează transferul studenților de la o facultate la alta;
- g) elaborează anual proiectul de buget și planul de achiziții pentru facultate;
- h) aprobă transferurile de la o specializare la alta în cadrul facultății;
- i) propune Consiliului facultății înmatriculări, reînmatriculări, prelungiri de școlarizare și exmatriculări;
- j) aprobă programul orar și calendarul sesiunilor de examene;
- k) propune gratificații și sancțiuni în condițiile legii;
- l) semnează acordurile încheiate cu alte facultăți, matricolele, diplomele și atestatele;
- m) decanul se preocupă de promovarea cadrelor didactice din facultate;

- n) decanul răspunde de selecția, angajarea, evaluarea periodică, formarea, motivarea și încetarea relațiilor contractuale de muncă ale personalului din facultate;
- o) decanul poate delega atribuții prodecanilor, în condițiile legii;
- p) îndeplinește și alte atribuții stabilite de rector și de organele colegiale de conducere.

Art. 199 (1) Decanul răspunde pentru activitatea desfășurată în fața președintelui universității, rectorului, consiliului facultății, consiliului de administrație și senatului.

(2) Mandatul de decan este de 4 ani și poate fi reînnoit o singură dată. Nu se iau în calcul perioadele de exercitare a funcției mai mici de 3 ani.

Art. 200 Consiliul facultății este organul colegial de conducere al facultății, format din 75% cadre didactice și de cercetare și 25% studenți. Consiliul facultății este prezidat de decanul acesteia.

Art. 201 Reprezentanții personalului didactic și de cercetare în consiliul facultății sunt aleși prin votul direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare titulare din facultate, iar reprezentanții studenților sunt aleși prin vot universal, direct și secret de către studenții facultății.

Art. 202 Consiliul facultății are următoarele competențe:

- a) aprobă, la propunerea decanului, structura, organizarea și funcționarea facultății;
- b) controlează activitatea decanului și aprobă rapoartele anuale ale acestuia privind starea generală a facultății, asigurarea calității și respectarea eticii universitare la nivelul facultății;
- c) definește și redefiniște obiectivele și misiunile facultății;
- d) aprobă înființarea sau desființarea programelor de studii;
- e) aprobă înființarea, desființarea de departamente, centre de cercetare;
- f) elaborează și avizează planurile de învățământ;
- g) întocmește rapoartele de autoevaluare în vederea evaluării academice a programelor de studii;
- h) stabilește criteriile și standardele pentru evaluarea periodică a personalului didactic de cercetare;
- i) evaluează periodic activitatea didactică și de cercetare din cadrul facultății;
- j) adoptă proiectul de buget și planul de achiziții pentru facultate, cu respectarea procentului de 30% pentru investiții;

- k) propune criteriile și standardele specifice pentru ocuparea prin concurs a posturilor didactice cu respectarea criteriilor și standardelor minime stabilite la nivel național sau la nivelul Universității;
- l) aprobă comisiile de concurs pentru ocuparea posturilor didactice de asistent universitar și lector/șef de lucrări și propune comisiile de concurs pentru ocuparea posturilor de conferențiar universitar și profesor universitar;
- m) aprobă comisiile de concurs pentru ocuparea posturilor de asistent cercetare și cercetător științific gradul III și propune comisiile de concurs pentru ocuparea posturilor de cercetător științific II și cercetător științific I;
- n) aprobă acordarea titlurilor didactice și de cercetare;
- o) organizează concursurile pentru ocuparea personalului didactic și de cercetare auxiliar;
- p) propune spre aprobare Consiliului de Administrație dosarele cadrelor didactice asociate;
- q) avizează statele de funcții de personal didactic elaborate de către departamente;
- r) fundamentează și avizează cifrele de școlarizare;
- s) propune condițiile specifice de admitere la toate nivelurile de studii; organizează concursurile de admitere;
- t) stabilește criteriile și condițiile de înscriere la a doua specializare a absolvenților cu diplomă de licență;
- u) stabilește criteriile specifice pentru transferul interuniversitar al studenților și avizează cererile de transfer;
- v) analizează și avizează cererile de recunoaștere sau echivalare a creditelor, certificatelor și diplomelor de studii;
- w) stabilește lista studenților care beneficiază de burse și de alte forme de sprijin;
- x) organizează manifestări științifice;
- y) utilizează resursele materiale puse la dispoziția facultății cu respectarea prevederilor legale;
- z) inițiază, cu aprobarea Consiliului de Administrație, activități pentru realizarea de venituri extrabugetare.

Art. 203 (1) Cvorumul necesar pentru ședințele Consiliului facultății este de 2/3 din numărul total al membrilor, iar hotărârile Consiliului facultății se adoptă cu votul a 50%+1 din numărul celor prezenți.

(2) La ședințele Consiliului facultății pot participa ca invitați și alte cadre didactice și de cercetare din Universitate, cu funcții de conducere sau de execuție, reprezentanți ai sindicatului ori persoane din afara instituției, implicate direct în susținerea facultății.

Art. 204 Consiliul departamentului este format din membrii aleși prin vot direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare din departament. Consiliul departamentului este prezidat de directorul acestuia.

Art. 205 Consiliul departamentului are următoarele competențe:

- a) organizează și conduce întreaga activitate din departament;
- b) propune facultăților înființarea sau desființarea de programe de studii;
- c) înființează centre și laboratoare de cercetare, ateliere artistice, școli postuniversitare și extensii universitare;
- d) elaborează și propune spre aprobare statele de funcții;
- e) elaborează și avizează planurile de învățământ;
- f) propune criteriile și standardele pentru evaluarea periodică a personalului didactic de cercetare;
- g) evaluează periodic activitatea didactică și de cercetare din cadrul departamentelor;
- h) elaborează propuneri pentru proiectul de buget al facultății/facultăților și pentru planul de achiziții;
- i) face propuneri pentru elaborarea criteriilor și standardelor specifice pentru ocuparea prin concurs a posturilor didactice și de cercetare;
- j) face propuneri pentru cifrele de școlarizare;
- k) propune condițiile specifice de admitere la toate nivelurile de studii;
- l) organizează manifestări științifice;
- m) utilizează resursele materiale puse la dispoziția departamentului cu respectarea prevederilor legale;
- n) organizează conferințe, simpozioane, mese rotunde pentru dezvoltarea științifică a domeniului/domeniilor care se circumscriu activității departamentului.

Art. 206 (1) Cvorumul necesar pentru ședințele Consiliului departamentului este de 2/3 din numărul total al membrilor, iar hotărârile acestuia se adoptă cu votul a 50%+1 din numărul celor prezenți.

(2) La ședințele Consiliului departamentului pot participa ca invitați și alte cadre didactice și de cercetare din Universitate, cu funcții de conducere sau de

execuție, reprezentanți ai sindicatului ori persoane din afara instituției, implicate direct în susținerea departamentului.

Art. 207 (1) Directorul de departament realizează managementul și conducerea operativă a departamentului. În exercitarea funcției, directorul este ajutat de Consiliul departamentului.

(2) Directorul de departament răspunde de planurile de învățământ, de statele de funcții, de managementul cercetării și al calității și de managementul financiar al departamentului.

(3) Directorul de departament răspunde de selecția, angajarea, evaluarea periodică, formarea, motivarea și încetarea relațiilor contractuale de muncă ale personalului din departament.

(4) Directorul de departament este numit de rector, în condițiile legii. Directorul de departament poate fi revocat din funcție de 50%+1 din totalul membrilor departamentului prin vot direct și secret.

(5) Directorul de departament prezidează ședințele consiliului departamentului și se subordonează decanului, consiliului facultății și consiliului de administrație, Senatului și președintelui universității.

Art. 208 (1) Prodecanii asigură conducerea curentă în diferite domenii din activitatea facultății. Aceștia răspund în fața decanului și a Consiliului Facultății.

(2) Prodecanii încheie contract managerial cu decanul facultății și au următoarele atribuții:

- a) suplinesc decanul, cu acordul acestuia, în raporturile cu Universitatea, alte facultăți, instituții și organisme;
- b) urmăresc buna desfășurare a activității la nivelul facultății și colaborează cu directorul general administrativ pentru eficientizarea acesteia;
- c) realizează legătura cu departamentele în domeniile ce le au în competență.

Art. 209 Studenții au cel puțin un reprezentant în comisiile de etică, de cazări, de asigurarea calității, precum și în alte comisii cu caracter social.

Art. 210 (1) Funcțiile de conducere de președinte universitate, rector, prorector, secretar general, decan, prodecan, director de școală doctorală, director de departament sau de cercetare – dezvoltare, proiectare, microproducție nu se cumulează.

(2) În cazul vacantării unui loc în organismele colegiale alese se procedează la alegeri parțiale.

- (3) În cazul vacantării unei funcții unipersonale se aplică procedura specifică privind investitura.
- (4) Numărul de proectori și de prodecani din instituțiile de învățământ superior se stabilește prin Carta universitară.
- (5) Atribuțiile și competențele organismelor de conducere din instituțiile de învățământ superior sunt completate prin Carta universității.
- (6) Hotărârile organismelor colegiale, cu excepția situațiilor în care legea și Carta reglementează altfel, se iau cu majoritate simplă. Condiția de cvorum este 2/3 din numărul membrilor.
- (7) Membrii organismelor colegiale au drept de vot deliberativ egal.
- (8) Prin Carta universitară, universitatea își poate dezvolta structuri consultative în care sunt cooptați reprezentanți ai mediului economic și personalități din mediul academic, cultural și profesional extern.
- Art. 211** (1) Structura administrativă a universității este condusă de un director general/ director, de preferință cadru didactic titular al instituției și este organizată la nivel de direcție generală/direcție.
- (2) Organizarea la nivel de direcție generală presupune ca structuri componente: direcții, servicii, birouri, compartimente.
- (3) Organizarea la nivel de direcție presupune ca structuri componente: servicii, birouri, compartimente.
- (4) Directorul general/directorul are calitatea de invitat permanent la Consiliul de administrație și Senat. El se subordonează nemijlocit secretarului general.
- (5) Funcția de director general/director se ocupă prin concurs, organizat în condițiile stipulate prin Cartă.
- Art. 212** (1) Personalul didactic și personalul de cercetare din învățământul superior se pensionează la vârsta de 65 ani.
- (2) Personalul didactic și de cercetare care împlinește vârsta legală de pensionare poate solicita prelungirea activității.
- (3) În baza unei metodologii speciale, senatul, la propunerea consiliului departamentului, cu avizele directorului de departament, consiliului facultății și decanului, poate aproba prelungirea activității cu maximum 5 ani.
- (4) Pe perioada prelungirii activității, departamentul evaluează anual activitatea didactică și de cercetare. În situația în care performanțele nu sunt mulțumitoare directorul de departament propune retractarea aprobării de prelungire.

(5) Pe perioada prelungirii activității, cadrul didactic beneficiază de statutul de titular și are toate drepturile conferite prin lege titularilor.

(6) Cadrele didactice aflate în situația alin.5 au dreptul de a alege, a fi ales și a revoca pe cei aleși, în condițiile prezentei legi și Cartei universitare.

(7) Pensionarea se realizează de regulă la sfârșitul anului școlar dar poate interveni, pe motive bine justificate, în timpul anului universitar.

Art. 213 (1) Persoanele care exercită o funcție de conducere sau de demnitate publică au dreptul de a li se rezerva postul pe care sunt titulare.

(2) Persoanele care ocupă o funcție de conducere, o funcție sau o demnitate publică nu pot exercita funcția de președinte/rector pe perioada exercitării mandatului/funcției publice.

(3) Funcțiile de președinte al universității, rector, prorector, decan, prodecan și director de departament nu sunt compatibile cu deținerea de funcții de conducere în cadrul unui partid politic, pe perioada exercitării mandatului.

(4) Funcțiile de conducere, funcțiile publice și demnitățile publice sunt compatibile cu funcțiile didactice și/sau de cercetare.

(5) Prin Carta universitară pot fi introduse dispoziții suplimentare privitoare la incompatibilități și conflicte de interese.

Secțiunea a IV-a

Tutela administrativă.

Controlul administrativ ierarhic și de specialitate

Art. 214 Educația este un bun public.

Statul este obligat să susțină educația de nivel superior și este împuternicit să exercite, prin organismele sale, controlul asupra calității educației și respectării legalității în instituțiile de învățământ superior.

Art. 215 (1) Controlul administrativ ierarhic și de specialitate se exercită fără a afecta autonomia universitară și vizează:

- a) respectarea politicilor naționale și comunitare în domeniul educației în instituțiile de învățământ superior;
- b) legalitatea actelor normative și individuale adoptate de organismele instituțiilor de învățământ superior;
- c) legalitatea, eficiența și eficacitatea utilizării resurselor;
- d) îndeplinirea standardelor de calitate;
- e) respectarea normelor de disciplină și a eticii universitare;

f) realizarea obiectivelor și finalităților asumate; îndeplinirea misiunii instituțiilor de învățământ superior.

(2) Tutela administrativă constă în posibilitatea statului de a interveni – prin organismele sale – în sistemul național de învățământ superior în vederea eliminării disfuncțiilor și creșterii optimului educațional.

Statul – prin organismele sale – face recomandări de ordin general, obligatorii pentru instituțiile de învățământ superior aflate în coordonarea ministerului educației.

(3) Tutela administrativă nu poate depăși domeniile în care statul are drept de control, prevăzute la alin.1, lit. a-f.

Art. 216 (1) Statul își exercită atribuțiile în domeniul învățământului superior prin intermediul Parlamentului, Guvernului și ministerului educației.

(2) Pe lângă Guvernul României, în subordinea (coordonarea) Primului-Ministru funcționează în regim permanent Consiliul Național pentru Educație și Cercetare.

Acesta colaborează cu ministerul educației, cu Consiliul Permanent al Educației și Consiliul General al Educației în stabilirea diagnosticului privind starea învățământului superior și elaborarea strategiilor de ameliorare.

Art. 217 (1) Ministerul educației este autoritatea publică centrală de specialitate în domeniul educației superioare și are ca atribuții principale:

- a) aplică actele normative adoptate de Parlament și Guvern în domeniul educației superioare și asigură cadrul administrativ necesar organizării aplicării și aplicării în concret a acestora;
- b) propune, în colaborare cu Consiliul Național pentru Educație și Cercetare, Consiliul Permanent și Consiliul General politicile și strategiile naționale pentru învățământul superior, ca parte a Ariei europene a învățământului superior;
- c) elaborează, în colaborare cu organismele indicate la lit. b reglementările de organizare și funcționare a sistemului de învățământ superior;
- d) monitorizează și verifică direct sau prin organismele abilitate în acest sens respectarea reglementărilor privind organizarea și funcționarea învățământului superior, cercetarea universitară, managementul financiar, etica și disciplina universitară, asigurarea calității în învățământul superior și emite instrucțiuni și recomandări;
- e) elaborează strategii de ameliorare și îndrumă instituțiile de învățământ superior în implementarea acestora;

- f) controlează modul de utilizare a resurselor de către instituțiile de învățământ superior;
- g) organizează recunoașterea și echivalarea actelor de studii (diplome, certificate, anexe) conform normelor interne și în conformitate cu normele europene; elaborează proiectul hotărârii de guvern privind metodologia de recunoaștere, pe bază de reciprocitate, a actelor de studii obținute în universități din statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului European și în Confederația Elvețiană, precum și în universități de prestigiu din alte state, pe baza acordurilor de reciprocitate intervenite între guvernele statelor pe teritoriul cărora funcționează aceste universități și guvernul român; lista cu aceste acorduri se reactualizează anual;
- h) organizează recunoașterea autonomă – pe bază de reciprocitate, a funcțiilor didactice universitare și a calității de conducător de doctorat, conform unei metodologii proprii, elaborată prin consultarea instituțiilor de învățământ superior;
- i) elaborează, în colaborare cu consiliile indicate la lit. b, proiectul de buget pentru învățământul superior, ca parte a bugetului educației și bugetul cercetării;
- j) verifică și gestionează sistemul de indicatori statistici de referință pentru învățământul superior și bazele de date corespunzătoare pentru monitorizarea și prognozarea învățământului superior în raport cu piața muncii;
- k) susține realizarea de studii și cercetări în învățământul superior;
- l) publică anual, după consultarea consiliilor un raport privind starea învățământului superior.

(2) Pentru exercitarea atribuțiilor sale, ministerul educației constituie registre de experți și se sprijină pe organisme consultative, la nivel național, alcătuite pe criterii de prestigiu profesional și moral. Experții sunt cooptați în Consiliul Permanent al Educației, Consiliul General al Educației și Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU). Celelalte organisme consultative înființate anterior se dizolvă, sarcinile acestora fiind preluate, în baza unor reglementări de nivelul hotărârii de guvern, de organismele de mai sus.

(3) Consiliul General al Educației, Consiliul Permanent al Educației și CNATDCU se organizează, pe departamente și comisii, funcție de sarcini și competențe

speciale. Organizarea și funcționarea organismelor consultative se realizează în baza unor hotărâri de guvern.

Capitolul II

Structura organizatorică a instituțiilor de învățământ superior

Art. 218 (1) Pentru îndeplinirea obiectivelor ce decurg din misiunea asumată, orice instituție de învățământ superior poate cuprinde, funcție de specific, următoarele structuri organizatorice: facultăți, departamente/catedre, școli de specialitate, institute, centre sau laboratoare, unități de proiectare, centre de consultanță, clinici universitare, studiouri și ateliere artistice, teatre, muzee, centre pentru formarea continuă a resurselor umane, unități de microproducție și prestări servicii, stațiuni experimentale sau entități pentru activități de producție și transfer de cunoaștere și tehnologie, grădini botanice, oficii, biblioteci. În structura instituțiilor de învățământ superior funcționează servicii tehnico-administrative.

(2) Instituția de învățământ superior poate înființa, pe perioadă determinată și pe proiecte, unități de cercetare distincte sub raportul bugetului de venituri și cheltuieli care au autonomie și statute proprii, aprobate de senatul universitar.

(3) Structurile organizatorice prevăzute la alin.(1) și (2) sunt constituite în fiecare instituție de învățământ superior, astfel încât instituția să își realizeze misiunea, să asigure criteriile și standardele de calitate, să gestioneze eficient activitățile de învățământ, cercetare, producție sau transfer cognitiv și tehnologic și să asigure sprijinul administrativ adecvat membrilor comunității universitare.

Art. 219 (1) Facultatea este unitatea funcțională care elaborează și gestionează programele de studii. Facultatea corespunde unuia sau mai multor domenii ale științelor, artelor sau sportului.

(2) Facultatea se înființează, se organizează sau se desființează la propunerea Consiliului de administrație, cu aprobarea Senatului universitar. Hotărârea Senatului se comunică ministerului educației, în vederea consacării ei anuale prin hotărârea de guvern privind structura instituțiilor de învățământ superior.

(3) O facultate poate cuprinde unul sau mai multe departamente (catedre), școli doctorale, școli postuniversitare, școli de aplicație (voluntariate ale studenților) și extensii universitare care sunt responsabile de organizarea programelor de studii pe tipuri și cicluri de studii universitare.

Art. 220 (1) Departamentul/catedra este entitatea academică funcțională care asigură producerea, transmiterea și valorificarea cunoașterii în unul sau mai multe domenii de specialitate.

(2) Departamentul/catedra se organizează pe școli de specialitate care gestionează un program de studiu (activități didactice, de cercetare, aplicative). Fiecare școală specială va avea obligatoriu: un profesor universitar (conducătorul școlii), doi conferențieri, 3-4 lectori universitari și asistenți universitari. Nu este admis ca într-o școală specială să fie încadrat mai mult de un profesor universitar.

(3) În situația în care un departament deservește cel puțin două programe de master, acestea se constituie în școală de specialitate condusă de către un profesor universitar.

(4) Fac excepție de la prevederile alin.(2) programele de studiu ce se pot autofinanța din activitățile de cercetare, situație în care excedentul de profesori și conferențieri se remunerează exclusiv din fondurile atrase prin contracte și granturi, în condițiile legii.

(5) Funcție de prevederile prezentei, se adaptează legislația privitoare la evaluarea instituțională, autorizarea provizorie și acreditarea programelor de studiu.

(6) Statele de funcții se întocmesc în conformitate cu prevederile prezentului articol. Senatul este împuternicit să reevalueze personalul didactic titular în universitate, raportându-se la standardele și criteriile naționale/instituției aplicabile fiecărei funcții didactice și de cercetare.

(7) În situația în care un cadru didactic nu îndeplinește standardele/criteriile necesare funcției didactice, va fi retrogradat până la nivelul funcției didactice pentru care îndeplinește criteriile. Dacă persoana în cauză refuză încadrarea pe un post inferior, pentru care îndeplinește criteriile și standardele naționale/instituției, va fi disponibilizată.

(8) Senatul universitar este împuternicit să elaboreze metodologia privind restrângerile de activitate și să controleze aplicarea ei.

(9) În fiecare universitate se aplică principiile piramidei resursei umane cu asistenții universitari la baza piramidei.

Art. 221 (1) Departamentul/catedra poate avea în componența sa și centre sau laboratoare de cercetare, ateliere artistice, școli de aplicație, școli postuniversitare, și extensii universitare.

(2) Departamentul/catedra se înființează, se organizează, se divizează, se comasează sau se desființează prin hotărâre a Senatului universitar, la propunerea

Consiliului de administrație, prin consultarea consiliului facultății/facultăților în care funcționează.

(3) Senatul universitar poate înființa institute, stațiuni experimentale, centre sau laboratoare de cercetare-dezvoltare.

Art. 222 Învățământul superior pentru minoritățile naționale se organizează conform legii.

Art. 223 (1) Învățământul superior pentru minoritățile naționale se realizează:

- a) în instituții de învățământ superior în cadrul cărora funcționează facultăți/linii/programe de studii cu predare în limba maternă;
- b) în instituții de învățământ superior multiculturale și multilingve; în acest caz, se constituie secții/linii cu predare în limbile minorităților naționale;
- c) în cadrul instituțiilor de învățământ superior pot fi organizate grupe, secții sau linii de predare în limbile minorităților naționale, în condițiile legii.

(2) Linia de studiu din cadrul universității multilingve și multiculturale se organizează în departamente. Cadrele universitare aparținând liniei de studiu adoptă și elaborează un regulament de funcționare propriu, care stabilește procedurile de alegere și alte aspecte specifice structurilor organizatorice ale liniei de studiu respective în concordanță cu Carta universitară, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Secția de studiu este o formă de organizare a învățământului universitar într-o limbă a minorităților naționale, care poate fi instituționalizată, atât la nivelul universității, cât și în cadrul unei facultăți, prin departamentul secției, care are în componență programele de studiu și structurile organizatorice aferente. Secțiile beneficiază de autonomie universitară în organizarea activităților didactice.

(4) În învățământul universitar pentru minoritățile naționale, se asigură pregătirea în ciclul I de studii universitare - licență, în ciclul II de studii universitare - master și în ciclul III de studii universitare-doctorat, precum și în învățământul postuniversitar, în limba maternă.

(5) Finanțarea de bază se calculează după un coeficient mărit pentru studenții care urmează cursurile în limba unei minorități naționale.

Art. 224 (1) În cadrul instituțiilor de învățământ superior se înființează și funcționează, cu aprobarea Senatului, oficii pentru studenți. Oficiile sunt conduse de un director, ajutat de un secretar și ceilalți funcționari. Directorul este numit dintre membrii corpului didactic, prin decizie a rectorului, după consultarea

Senatului. Secretarul oficiului este obligatoriu numit dintre studenți, la propunerea organizațiilor studențești.

(2) Directorul oficiului pentru studenți lucrează în acord cu comisia Oficiului, constituită la nivelul Senatului, dintre senatori.

(3) Oficiile pentru studenți pot cuprinde următoarele secții:

- a) serviciul de burse, cămine și cantine;
- b) edituri pentru realizarea suporturilor de curs și caietelor de seminar;
- c) serviciul pentru voluntariat;
- d) informații și documentare asupra vieții universitare din țară și străinătate;
- e) asistența medicală și sanitară a studenților;
- f) asistență psihopedagogică, orientare și consiliere profesională;
- g) educație națională, fizică și turism;

(4) Oficiul va putea să-și extindă activitatea și în alte domenii în legătură cu viața universitară și studențească, potrivit însărcinării date de Senatul universitar.

Organizarea oficiilor pentru studenți se va face printr-un regulament aprobat de senat.

Art. 225 (1) În cadrul fiecărei instituții de învățământ superior funcționează biblioteci. Acestea se împart în: biblioteci centrale, de facultăți, de secții și de departamente.

(2) Bibliotecile sunt entități științifice și culturale care deservește corpul didactic și studenții din instituția de învățământ superior în care funcționează.

(3) Personalul bibliotecilor este format din:

- a) personal științific: directorul bibliotecii centrale, prim-bibliotecarul, bibliotecarul șef și bibliotecarul principal;
- b) personalul administrativ: bibliotecarul și bibliotecarul-ajutor;
- c) personalul tehnic și de servicii: administratorul, contabilul, referentul, personalul de îngrijire.

(4) Salarizarea personalului bibliotecilor se realizează conform legislației în vigoare, funcție de statutul juridic al fiecărei categorii de personal.

(5) Biblioteca centrală este condusă de un director, biblioteca unei facultăți de un prim – bibliotecar, biblioteca unei secții de un bibliotecar șef, iar biblioteca unei catedre de un bibliotecar principal. Senatul universitar poate delega un profesor sau un conferențiar să conducă sau să controleze biblioteca centrală sau bibliotecile de la subcomponente.

(6) Recrutarea personalului științific al bibliotecilor se face prin concurs, dintre licențiați și absolvenții de master până la gradul de bibliotecar șef și dintre doctori, pentru prim-bibliotecar și director de bibliotecă. Condițiile concursului se stabilesc prin regulament. Numirea se face prin decizie a rectorului.

(7) Avansarea în funcție a prim-bibliotecarilor, bibliotecarilor șefi și bibliotecarilor principal se face după cel puțin 3 ani de stagiu în fiecare grad, pe baza raportului profesorului școlii de specialitate pentru bibliotecarul principal, a raportului unui profesor indicat de Senat pentru bibliotecarul-șef și prim-bibliotecar.

Art. 226 (1) Directorul bibliotecii centrale lucrează în acord cu consiliul bibliotecilor.

(2) Consiliul bibliotecilor este format din:

a) câte un delegat al fiecărei facultăți desemnat de Consiliul facultății dintre profesorii sau conferențiarii titulari;

b) conducătorii bibliotecilor facultăților. Consiliul bibliotecilor e prezidat de un profesor desemnat de Senat.

(3) Din consiliul bibliotecilor, face parte de drept, în afara directorului, un conferențiar de la facultatea de litere/programul din domeniul litere.

(4) Hotărârile Consiliului bibliotecii se supun validării Senatului. Hotărârile se iau cu majoritate absolută.

(5) Conducătorii bibliotecilor de facultăți, de secții, de departamente sunt obligați să țină cont de sugestiile consiliilor facultăților, directorilor școlilor speciale, directorilor de departamente.

Capitolul III

Organizarea studiilor universitare

Secțiunea I

Structura anului universitar

Art. 227 (1) Activitatea didactică începe pe 1 octombrie și se încheie pe 31 iulie. În acest interval se cuprind și sesiunile de examene. Luna august și primele 15 zile din luna septembrie reprezintă vacanța universitară, perioada în care instituțiile de învățământ superior asigură doar desfășurarea activităților curente.

(2) Cursurile universităților încep la 1 octombrie. Anul universitar include două semestre. Un semestru are o durată de 14 săptămâni de activități didactice, urmate de minimum 3 săptămâni de examene. Structura anului universitar se aprobă de către senatul universitar, acordându-se, pe lângă zilele săptămânale libere,

sărbătorile naționale legale și vacanțele intrasemestriale: de la 23 decembrie la 7 ianuarie inclusiv și de la Duminica Floriilor la Duminica Tomei inclusiv.

(3) Sesiunile de examene se organizează, după cum urmează:

- a) *sesiune de examene pentru semestrul I*, 2 săptămâni în luna ianuarie, 1 săptămână în luna februarie;
- b) *sesiune de examene pentru semestrul al II-lea*, 5-25 iunie;
- c) *sesiuni de restanțe*: 1-15 iulie;
- d) *reexaminări*: 16-25 iulie.

(4) Senatul universitar al fiecărei instituții de învățământ superior aprobă anual, cu cel puțin 3 luni înainte de începerea anului universitar, regulamentul privind activitatea profesională a studenților, precum și calendarul activităților educaționale specifice semestrelor academice de studiu.

Secțiunea a II-a

Programul de studii universitare

Art. 228 (1) Pregătirea studenților se realizează prin cursuri, lucrări de seminar, laborator, proiecte, activități de documentare și de cercetare.

(2) Cursurile au ca scop:

- a) orientarea studenților în obiectul, metoda și bibliografia disciplinei;
- b) asimilarea cunoștințelor fundamentale necesare viitorilor specialiști;
- c) dezvoltarea unor capitole sau probleme speciale de un interes superior în societatea bazată pe cunoaștere, insistându-se pe contribuția personală a profesorului coordonator de școală de specialitate și titularului de curs.

(3) Titularii de curs sunt obligați să predea efectiv, fiecărei serii de studenți, temele stabilite prin programa analitică. Programa analitică a cursurilor și orarul sunt stabilite în departamente și anunțate în luna iulie pentru anul universitar următor.

(4) Lucrările de seminar urmăresc același scop ca și cursurile, însă prin contribuția directă a studenților.

(5) Lucrările practice și activitățile de documentare urmăresc asimilarea cunoștințelor și metodei de cunoaștere prin expunerea și observarea aspectelor circumscrise obiectului disciplinei respective.

(6) Dezvoltarea capitolelor sau problemelor speciale se realizează atât prin cursuri și lucrări la nivelul școlii de specialitate/departamentului, cât și prin activitatea

științifică și didactică organizată în cadrul institutelor de pe lângă departamente sau din cadrul instituției de învățământ superior.

Art. 229 (1) Studenții își realizează pregătirea prin programele de studii universitare la care sunt înmatriculați.

(2) Programul de studii universitare reprezintă un grup de unități curriculare de predare, învățare, cercetare, aplicații practice și evaluare, planificate astfel încât să ducă la o calificare universitară certificată printr-o diplomă și printr-un supliment de diplomă.

(3) Curriculumul programului de studii universitare este concordant cu profilul calificării definit în Cadrul național al calificărilor. Curriculumul unui program de studii universitare se stabilește astfel încât să maximizeze șansele obținerii calificării dorite și se aprobă de către senatul universitar.

(4) Concordanța dintre curriculum și calificarea oferită de programul de studii universitare este un criteriu obligatoriu de evaluare a asigurării calității.

(5) Programele de studii universitare sunt grupate pe domenii de studii și organizate pe 3 cicluri de studiu: licență, master, doctorat.

(6) Programele de studii universitare dau acces la ocupații și funcții specifice fiecărui ciclu de studii universitare absolvit.

Art. 230 (1) Organizarea programelor de studii este de competența instituțiilor de învățământ superior, cu respectarea legislației în vigoare. Pentru fiecare ciclu universitar organizat, senatul universitar aprobă un regulament propriu de organizare și funcționare, în acord cu standardele naționale și internaționale generale și specifice de calitate.

(2) Un program de studii universitare funcționează legal dacă este autorizat provizoriu sau acreditat și funcționează în condițiile stabilite prin actul de autorizare, respectiv acreditare. Organizarea și desfășurarea de programe de studii universitare care nu funcționează legal constituie contravenție și se sancționează cu amendă în valoare de 50.000 lei/program. Instituției organizatoare i se retrage autorizația de funcționare provizorie/acreditarea, iar beneficiarilor programelor organizate ilegal nu li se recunosc studiile.

(3) Autorizația provizorie și acreditarea programelor de studii universitare se realizează distinct pentru fiecare limbă de predare și pentru fiecare locație geografică în care se desfășoară.

(4) Pentru profesiile reglementate la nivelul Uniunii Europene, reglementarea națională nu poate contraveni celei europene.

(5) Nomenclatorul domeniilor și al programelor de studii universitare domeniile și programele de studii universitare acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, locațiile geografice de desfășurare, numărul de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, forma de învățământ sau limba de predare, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați, propus de către agențiile de evaluare a calității care au evaluat fiecare program se stabilesc prin hotărâre de guvern, promovată de ministerul educației înaintea datei de 31 martie a anului respectiv.

Secțiunea a III-a

Forme de organizare

Art. 231 Formele de organizare a programelor de studii sunt:

- a) *cu frecvență*, caracterizată prin activități de învățământ și/sau de cercetare programate pe durata întregii zile, specifice fiecărui ciclu de studii universitare, aproximativ uniform distribuite săptămânal/zilnic pe parcursul semestrului și presupunând întâlnirea nemijlocită, în spațiul universitar, a studenților cu cadrele didactice și de cercetare;
- b) *cu frecvență redusă*, caracterizată prin activități dedicate mai ales unor cursuri de sinteză și pregătirii aplicative, programate în mod compact și periodic, presupunând întâlnirea nemijlocită, în spațiul universitar a studenților cu cadrele didactice de predare, completate cu alte mijloace de pregătire specifice învățământului la distanță;
- c) *la distanță*, caracterizată prin utilizarea unor resurse electronice, informatice și de comunicații specifice, activități de autoînvățare și autoevaluare completate de activități specifice de tutorat.

Art. 232 Programele de studii universitare de licență se pot organiza la următoarele forme de învățământ: cu frecvență, cu frecvență redusă și la distanță.

(2) Programele de studii universitare de master se pot organiza la următoarele forme de învățământ: cu frecvență și cu frecvență redusă.

(3) Fac excepție de la prevederile alin.(1) și (2) programele de studii de licență și master din domeniile reglementate la nivelul Uniunii Europene, care se pot organiza numai la forma de învățământ cu frecvență.

(4) Programele de studii universitare de doctorat se pot organiza la următoarele forme de învățământ: cu frecvență și cu frecvență redusă. Pentru programele de studii universitare de doctorat, obligațiile referitoare la frecvență și frecvență

redușă sunt stabilite de către conducerea școlii doctorale organizatoare a programelor respective, conform unei metodologii elaborate de ministerul educației. Obligațiile referitoare la frecvență și frecvență redusă constituie un criteriu de evaluare a calității școlii doctorale, inclusiv în vederea finanțării.

(5) Diplomele și certificatele de studii universitare eliberate de instituțiile de învățământ superior, în condițiile legii, pentru aceleași programe de studii, indiferent de forma de învățământ absolvită, sunt echivalente.

Metodologia de organizare a examenelor, competențelor și cunoștințele verificate, corespondența dintre rezultatele învățării și note, precum și formatul diplomelor și certificatelor de studii acordate trebuie să fie identice precum orice formă de învățământ corespunzătoare unui anumit program de studii din cadrul unei instituții de învățământ superior.

(6) Instituțiile de învățământ superior care au acreditate programele de studii universitare la forma de învățământ cu frecvență, pot organiza programe de studii și la formele de învățământ cu frecvență redusă și la distanță, fără a mai fi necesară evaluarea specială a acestora.

(7) Instituțiile de învățământ superior care au autorizate programele de studii universitare la forma de învățământ cu frecvență, pot organiza programe de studii și la învățământ cu frecvență redusă sau la distanță numai după obținerea autorizației provizorii pentru aceste programe.

(8) Instituțiile de învățământ superior pot organiza, în urma autorizării provizorii/acreditării programe de la forma de învățământ cu frecvență redusă sau la distanță, fără a fi condiționate de organizarea aceluiași programe la forma de învățământ cu frecvență.

(9) Instituțiile de învățământ superior acreditate pot organiza programe de master sau studii doctorale, în urma acreditării acestora, fără ca acreditarea acestor programe să fie condiționată de funcționarea programelor de licență, respectiv licență și masterat.

Secțiunea a IV-a

Contracte de studii

Art. 233 Instituția de învățământ superior semnează cu fiecare student/student doctorand/cursant/cercetător post-doctoral înmatriculat la un program de studii un contract de studii universitare în concordanță cu prevederile regulamentelor de

organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare. Contractele de studii nu se modifică în timpul anului universitar.

Secțiunea a V-a

Admiterea în programele de studii

Art. 234 (1) Înscrierile la studii în instituțiile de învățământ superior se fac pe baza diplomei de bacalaureat și a unui examen de admitere. Absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat sau similară dobândite în străinătate sunt înscriși numai dacă au obținut echivalarea diplomelor cu diploma de bacalaureat românesc, conform legii. Echivalarea se face de către Consiliul Permanent al ministerului educației.

(2) Ministerul educației elaborează anual o metodologie-cadru privind organizarea admiterii în instituțiile de învățământ superior publice, particulare și confesionale din România. Metodologia va fi publicată până la data de 1 august a anului premergător admiterii.

(3) Fiecare instituție de învățământ superior elaborează și aplică propriul regulament de organizare a admiterii în programele de studii oferite. Acest regulament se elaborează conform metodologiei-cadru prevăzute la alin.(2) și se publică cel târziu la data de 1 octombrie a anului premergător admiterii.

(4) Condițiile de admitere, disciplinele de examen, programele și manualele valabile, programele de studii și estimativ cifrele de școlarizare trebuie făcute publice în fiecare an, de către fiecare universitate la începutul anului universitar anterior susținerii concursului de admitere.

(5) La admiterea în învățământul superior și particular, pentru fiecare ciclu și program de studii universitare, cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene pot candida în aceleași condiții prevăzute de lege pentru cetățenii români, inclusiv în ceea ce primește taxele de școlarizare. Dispozițiile alin.(1) privind echivalarea diplomelor sunt aplicabile numai pentru cazurile în care nu operează recunoașterea (din oficiu) pe baze de reciprocitate.

(6) Instituțiile de învățământ superior pot percepe de la candidați, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, taxe de înscriere pentru organizarea și desfășurarea admiterii, în cuantumurile aprobate de senatele universitare. Senatele universitare pot să prevadă, prin metodologiile proprii de admitere, scutirea la plata acestor taxe sau reducerea lor.

(7) Instituțiile de învățământ superior au obligația să restituie, în cel mult două zile lucrătoare de la depunerea cererii și necondiționat, fără perceperea unor taxe, dosarele candidaților declarați respinși sau ale celor care renunță la locul obținut prin admitere, după afișarea rezultatelor finale.

(8) O persoană poate beneficia de finanțare de la buget pentru un singur program de licență, pentru un singur program de master și pentru un singur program de doctorat.

(9) Persoana admisă la un program de studii universitare de licență, master sau doctorat are calitatea de student, respectiv student-doctorand, pe întreaga perioadă a prezenței sale în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la susținerea examenului de finalizarea studiilor sau exmatriculare, mai puțin pe perioadele de întrerupere a studiilor.

Art. 235 Anual, funcție de rezultatele obținute la examene, studenții sunt clasificați.

Secțiunea a VI-a

Examene de finalizarea studiilor

Art. 236 (1) Examenele de finalizarea studiilor în învățământul superior sunt:

- a) examen de licență, pentru ciclul de studii universitare de licență sau examen de diplomă pentru învățământul din domeniul științelor ingineresti;
- b) examen de disertație, pentru ciclul de studii universitare de master;
- c) examen de susținerea publică a tezei de doctorat;
- d) examen de certificare, pentru programele de studii postuniversitare de tip specializare;
- e) examen de selecție, care precedă examenul de licență, în cazul studenților/absolvenților care provin de la instituții de învățământ superior și/sau programe de studii care au intrat în lichidare.

(2) Examenele prevăzute la lin.(1) se organizează și se desfășoară numai de către instituțiile de învățământ superior acreditate, pe baza unui regulament propriu aprobat de senatul universitar și care respectă metodologia-cadru, aprobată prin ordin al ministrului educației, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 237 Absolvenții programelor de studiu din instituțiile de învățământ superior autorizate provizoriu vor finaliza studiile prin examen numai în cadrul instituțiilor

de învățământ superior care au programe de studiu cu profil similar, acreditate, desemnate de Consiliul permanent pentru educație.

Art. 238 (1) Îndrumătorii lucrărilor de licență, de diplomă, de disertație și de doctorat răspund în solidar cu autorii de asigurarea originalității conținutului acestora.

(2) Este interzisă, sub sancțiune penală, comercializarea de lucrări științifice în vederea facilitării falsificării de către cumpărător a calității de autor al unei lucrări de tipul celor prevăzute la alin.(1).

Secțiunea a VII-a

Examenele de evaluare pe parcurs a studenților

Art. 239 (1) Succesul academic al unui student pe parcursul unui program de studii este apreciat prin evaluări sumative de tip examen și prin evaluarea continuă.

(2) Instituțiile de învățământ superior dispun de metodologii de examinare aprobate de senatul universitar, care au în vedere asigurarea calității și respectarea prevederilor Codului de etică universitară.

(3) Rezultatele în învățare sunt apreciate la examene:

a) cu note întregi de la 10 la 1, nota 5 certificând dobândirea competențelor minimale aferente unei discipline și promovarea unui examen;

b) cu calificative, după caz; calificativele acordate sunt: Exceptional, Foarte Bine, Bine, Suficient, Insuficient. Calificativul Suficient certifică dobândirea competențelor minimale aferente unei discipline și promovarea examenului.

(4) Rezultatele unui examen sau ale unei evaluări pot fi anulate de către decanul facultății, cu avizul conform al Consiliului facultății, în temeiul Cartei universitare, atunci când se dovedește că acestea au fost obținute în mod fraudulos sau prin încălcarea prevederilor Codului de etică universitară. Decanul, cu aprobarea Consiliului facultății, poate dispune reorganizarea examenului.

Art. 240 (1) Analiza contestațiilor depuse de candidații la admitere, de studenții examinați, de absolvenți în cursul examenelor de finalizare a studiilor este în exclusivitate de competența instituțiilor de învățământ superior, conform propriilor regulamente instituționale și prevederilor Cartei universitare.

(2) În situații excepționale, în baza unor dovezi certe privitoare la încălcarea eticii universitare, Senatul universitar aprobă schimbarea titularului de curs cu un alt examinator din aceeași specialitate.

Secțiunea a VIII-a

Diplome și certificate de studii

Art. 241 (1) Instituțiile de învățământ superior acordă diplome și certificate de absolvire după cum urmează:

- a) diplomă de licență pentru ciclul de studii universitare de licență;
- b) diplomă de master, pentru studii universitare de master;
- c) diplomă de doctor, pentru studii doctorale;
- d) certificate de absolvire, pentru programele de studii postuniversitare de tip specializare;
- e) certificate de absolvire, pentru modul pedagogic;

(2) Diplomele și certificatele se eliberează de instituția de învățământ superior acreditată pe exemplare (format) tipizate, cu antetul ministerului educației, sub semnătura decanului/directorului de departament, secretarului șef al instituției și rectorului.

Diplomele poartă serie și număr de ordine.

(3) Diplomele vor fi notate cu următoarele mențiuni: cum laude, magna cum laude, sau pot să nu cuprindă nici o mențiune de acest tip.

Art. 242 Rectorul poate anula, cu aprobarea senatului universitar, un certificat sau o diplomă de studii atunci când se dovedește că s-a obținut prin mijloace frauduloase sau prin încălcarea prevederilor Codului de etică universitară.

Art. 243 Recunoașterea și echivalarea studiilor sau a perioadelor de studii efectuate în țară sau în străinătate se realizează pe baza unei metodologii-cadru stabilite prin ordin al ministerului educației și a unor metodologii specifice aprobate de senatul universitar al fiecărei instituții de învățământ superior, pe baza normelor europene, ale sistemului european de acumulare și transfer al creditelor de studii, cu respectarea metodologiei-cadru.

(2) Studiile efectuate în cadrul programului de studii întrerupt ca urmare a exmatriculării datorate încălcării prevederilor Codului de etică universitară nu se recunosc în cazul unei noi înmatriculări.

(3) În cazul unor programe de studii organizate în comun de două sau mai multe universități, actele de studii se eliberează în concordanță cu reglementările naționale și cu prevederile acordurilor interinstituționale.

Secțiunea a IX-a

Credite de studii

Art. 244 (1) Programele studii universitare planifică și organizează volumul de muncă specific activităților de predare, învățare, aplicare practică și examinare în concordanță cu ECTS/SECT, exprimându-l în termenii creditelor de studii transferabile. Un credit de studiu transferabil constă în cantitatea de muncă intelectuală dirijată și independentă necesară pentru finalizarea individuală de către student a unei unități componente a unui curs din cadrul unui program de studii universitare, completată cu validarea rezultatelor învățării.

(2) Munca intelectuală individuală a unui student nu poate fi mai mică decât cea corespunzătoare unui număr anual de 60 de credite de studii transferabile.

(3) Numărul minim de credite necesar promovării anului universitar se stabilește de senatul universitar, dar nu poate fi mai mic de 50. Senatul, la propunerea consiliului facultății, stabilește disciplinele la care sunt obligatorii creditele transferabile la sfârșitul anului universitar.

(4) Durata programelor de studii universitare de licență și master, pe domenii de specializare, se stabilește la propunerea ministerului educației și se aprobă prin hotărâre de guvern.

(5) Durata totală cumulată a ciclului de studii universitare de licență și de master corespunde obținerii a cel puțin 300 de credite de studii transferabile.

(6) Numărul de credite de studii transferabile aferente ciclului de studii universitare de doctorat se stabilește de fiecare universitate în funcție de domeniul științific sau artistic.

Art. 245 (1) Numărul creditelor de studii transferabile constituie elementul de referință pe care universitățile îl pot utiliza în recunoașterea unor studii sau perioade de studii universitare legale efectuate anterior în același domeniu fundamental în scopul echivalării și transferării creditelor de studiu transferabile și a eventualei continuări a studiilor dintr-un program de studii.

(2) Pentru echivalarea, continuarea sau finalizarea studiilor și recunoașterea în străinătate a unor diplome eliberate anterior informațiilor existente în registrul matricol propriu, instituțiile de învățământ superior acreditate pot elibera, la cerere, documente în cadrul cărora să fie atribuit un număr de credite de studii transferabile disciplinelor de curs urmate de absolvent. Pentru această operațiune, instituțiile de învățământ superior pot percepe taxe în cuantumul aprobat de senatul universitar.

(3) Pentru cadrele didactice din învățământul non - universitar, ministerul educației poate echivala printr-o metodologie specifică, pe baza ECTS/SECT, învățământul universitar de scurtă durată, realizabil prin colegiul cu durata de 3 ani sau institutul pedagogic cu durata de 3 ani, cu ciclul I de studii universitare de licență, potrivit legii.

(4) Instituțiile de învățământ superior pot utiliza credite recognoscibile transferabile, în baza unei metodologii aprobate de senat. Creditele recognoscibile transferabile constau în cantitatea de muncă intelectuală dirijată și independentă prestată de studenți în timpul educației secundare superioare sau în timpul educației terțiare nonuniversitare, validată prin promovarea examenului de bacalaureat sau examenul de absolvire. Creditele recognoscibile transferabile nu pot depăși 1/3 din numărul anual de credite transferabile. Ele se pot utiliza și fracțional pentru o disciplină de studiu, situație în care evaluarea are caracter parțial.

(5) Pe lângă creditele transferabile obligatorii, instituțiile de învățământ superior pot introduce credite transferabile suplimentare, obținute de către studenți pentru cursuri suplimentare din cadrul unui alt program de studii decât cel frecventat. Creditele transferabile suplimentare se consemnează în suplimentul la diplomă.

Secțiunea a X-a

Studii universitare de licență – Ciclul I

A. Organizarea

Art. 246 (1) Acreditarea unui program de studii universitare de licență și stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați în cadrul programului și cărora li se poate acorda o diplomă de absolvire se realizează prin hotărâre de guvern, în urma evaluării externe realizată de către o agenție de asigurare a calității din țară sau din străinătate, înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR). Studiile universitare de licență corespund unui număr cuprins între minimum 180 și maximum 240 de credite de studii transferabile, conform CCTS/SECT, și se finalizează prin nivelul 6 din EQF/CEC.

(2) La învățământul cu frecvență, durata specifică a studiilor universitare de licență este, după caz, de 3-4 ani și corespunde unui număr de 60 de credite de studii transferabile pentru un an de studii. Durata studiilor de licență pentru învățământul superior din domeniile științe inginerești, științe juridice și teologie pastorală este de 4 ani.

(3) Ultimul an de studiu cuprinde un semestru activități de predare, învățare și examinare, pentru care se alocă 30 credite transferabile și un semestru destinat practicii, pentru care se alocă 30 credite. Practica ultimului semestru se desfășoară în afara universității.

(4) În cadrul studiilor universitare de licență, pe lângă practica indicată la alin.(3), este obligatorie efectuarea unor stagii de practică. Instituțiile de învățământ superior au obligația de a asigura locurile de practică necesare atât prin școlile proprii de aplicație, cât și în afara instituției, prin protocoale încheiate cu agenți economici, bancari, culturali și/sau autorități publice.

(5) Un procent de maximum 5% din numărul studenților cu frecvență sau cu frecvență redusă dintr-un program de studii universitare de licență, pot parcurge, cu avizarea consiliului facultății și aprobarea senatului, 2 ani de studii într-un singur an, cu excepția instituțiilor de învățământ medical și al ultimului an de studii, în condițiile prevăzute de regulamentele de organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare.

(6) Absolvenții cu examen de licență a unui program de studiu, pot fi înscriși, după promovarea examenului de admitere, în anul al II-lea de studii, la un alt program de licență, pe baza promovării examenelor de diferență, în baza unei metodologii aprobate de senat. În situația în care, pe baza dovezilor, li se recunoaște practica prevăzută la alin.(3), cu aprobarea senatului, pot beneficia de reducerea ultimului an de studiu, prin deducerea perioadei de practică.

(7) Pentru programele de învățământ cu profil pedagogic, precum și pentru programele de învățământ în care se realizează formarea inițială a viitoarelor cadre didactice, practica prevăzută în alin.(3) reprezintă practica pedagogică și se realizează în unitățile de învățământ pre – primar, primar și secundar inferior, sub coordonarea D.P.P.D., pe baza unei metodologii aprobate de senat.

(8) Pentru studenții care parcurg un program de formare inițială într-un alt domeniu decât cele prevăzute la alin.(7) și parcurg modulul pedagogic, practica pedagogică se realizează în condițiile alin.(7), având obligația efectuării practicii din ultimul semestru, după o procedură aprobată de senatul universitar.

Art. 247 (1) Studiile universitare de licență la forma de învățământ cu frecvență și frecvență redusă se pot organiza în regim de finanțare de la bugetul de stat sau în regim cu taxă. Ministerul educației alocă pentru studiile universitare de licență la formele de învățământ cu frecvență și frecvență redusă un număr de granturi de

studii finanțate de la buget, pentru universitățile publice, precum și, într-un procent redus pentru universitățile particulare acreditate.

(2) Senatul universitar poate înființa duble sau triple specializări. Procedura de autorizare și acreditare a acestor specializări se stabilește printr-o metodologie specială, aprobată prin hotărâre de guvern, în maxim 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

B. Admiterea

Art. 248 (1) Pot participa la admiterea în ciclul I de studii universitare absolvenții de liceu cu diploma de bacalaureat sau diplomă echivalentă.

(2) În cadrul metodologiei proprii, instituțiile de învățământ superior pot stabili facilități sau condiții speciale referitoare la admiterea candidaților la programe de studii universitare de licență, care au obținut în perioada studiilor liceale distincții la olimpiadele școlare și/sau la alte concursuri naționale sau internaționale.

(3) Instituțiile de învățământ superior sunt obligate să organizeze examen de admitere pentru ocuparea locurilor bugetate. Examenul constă în probe scrise și orale, stabilite prin hotărâre de senat, la propunerea consiliilor facultăților.

(4) Condițiile de admitere pe locurile cu taxă se stabilesc prin hotărâre de senat. Instituțiile de învățământ superior pot stabili examen de admitere, pe bază de probe scrise și orale și pentru locurile cu taxă.

(5) Admiterea la modulul pedagogic se face pe bază de interviu.

C. Diploma

Art. 249 (1) Diploma conferită după promovarea unui program de studii universitare de licență se numește diplomă de licență, diplomă de inginer sau, după caz, diplomă de urbanist.

(2) Pe diploma de licență, diploma de inginer sau, după caz, pe diploma de urbanist se menționează toate informațiile necesare pentru a descrie programul de studii absolvit și titlul obținut. Diploma de licență, diploma de inginer, respectiv diploma de urbanist sunt însoțite de suplimentul de diplomă și se eliberează gratuit, în limba română și într-o limbă de circulație internațională.

Secțiunea a XI-a

Studii universitare de master – Ciclul II

A. Organizarea

Art. 250 (1) Programele de studii universitare de master reprezintă al II-lea ciclu de studii universitare și se finalizează prin nivelul 7 din EQF/CEC și din Cadrul Național al Calificărilor. Acestea au o durată normală de 1-2 ani și corespund unui număr minim de credite de studii transferabile, cuprins între 60 și 120. Pentru profesii reglementate prin norme, recomandări sau bune practici europene, ciclul I și ciclul II de studii universitare pot fi oferite comasat, într-un program unitar de studii universitare cu o durată cuprinsă între 5 și 6 ani, la învățământul cu frecvență, în condițiile prezentei legi, diplomele obținute fiind echivalente diplomei de master.

(2) Cel de-al doilea semestru din studiile de master organizate pe perioadă de un an și cel de-al patrulea semestru din studiile de master organizate pe perioada de doi ani sunt destinate practicii. Prevederile art.84 se aplică în mod corespunzător.

(3) Diploma de absolvire sau de licență a absolvenților învățământului superior de lungă durată din perioada anterioară aplicării celor trei cicluri tip Bologna este echivalentă cu diploma de studii universitare de master în specialitate.

Art. 251 (1) Programele de studii universitare de master pot fi:

- a) master profesional, orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale;
- b) master de cercetare, orientat preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică.

Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalentă cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este organizat la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

- c) master didactic, organizat exclusiv la forma de învățământ cu frecvență.

(2) Pot organiza programe de studii universitare de master într-un domeniu acele instituții de învățământ superior care obțin acreditare sau autorizare provizorie în acest scop.

Art. 252 (1) Acreditarea pentru o universitate a unui domeniu de studii universitare de master, împreună cu stabilirea numărului maxim al studenților care pot fi școlarizați și cărora li se poate acorda o diplomă de absolvire se realizează prin hotărâre de guvern, în urma evaluării externe realizate de o agenție de

asigurare a calității, din țară sau străinătate, înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior, demit în continuare EQAR.

(2) În cadrul domeniului acreditat sau autorizat provizoriu pentru studii universitare de master, programele de studii promovate sunt stabilite anual de către senatul universitar și comunicate ministerului educației până la data de 1 februarie a fiecărui an, pentru a fi publicate centralizat.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot stabili parteneriate cu operatori economici, asociații profesionale și/sau instituții publice pentru dezvoltarea unor programe de studii universitare de master care să corespundă cerințelor pieței muncii.

(4) Ministerul educației alocă pentru studiile universitare de master la formele de învățământ cu frecvență și cu frecvență redusă un număr de granturi de studii finanțate de la buget, pentru universitățile publice.

B. Admiterea

Art. 253 (1) Pot candida la studii universitare de master absolvenții cu diplomă de licență sau echivalentă.

(2) Admiterea se face pe bază de interviu. Pentru locurile cu taxă, admiterea se poate face și pe baza concursului de dosare.

C. Diploma

Art. 254 Diploma conferită după promovarea unui program de studii universitare de master și susținerea cu succes a lucrării de disertație se numește diplomă de master și cuprinde toate informațiile necesare pentru a descrie programul de studii absolvit, inclusiv forma de învățământ. Aceasta este însoțită de suplimentul de diplomă care se eliberează gratuit, în limba română și o limbă de circulație internațională.

Secțiunea a XII-a

Studii universitare de doctorat – Ciclul III

Art. 255 (1) Studiile universitare de doctorat reprezintă al III-lea ciclu de studii universitare și permit dobândirea unei calificări de nivelul 8 din EQF/CEC și din Cadrul Național al Calificărilor. Acestea se desfășoară pe baza unui cod al studiilor universitare de doctorat, aprobat prin hotărâre de guvern.

(2) Programele de studii universitare de doctorat se organizează în școli doctorale acreditate sau autorizate provizoriu. Școlile doctorale se pot organiza de către o universitate sau un consorțiu universitar ori de către consorții sau parteneriate care se stabilesc legal între o universitate sau un consorțiu universitar și unități de cercetare-dezvoltare. Universitățile, respectiv parteneriatele sau consorțiile care organizează una sau mai multe școli doctorale acreditate sau autorizate provizoriu constituie o instituție organizatoare de studii universitare de doctorat, denumită în continuare IOSUD, recunoscută ca atare de Ministerul Educației, pe baza autorizării provizorii, a acreditării, respectiv a evaluării periodice.

(3) Academia Română poate înființa Școala de Studii Doctorale a Academiei Române, cu respectarea prevederilor prezentei legi în privința autorizării, acreditării și funcționării ca instituție de învățământ superior. Școala de Studii Doctorale a Academiei Române poate fi IOSUD și poate organiza programe universitare de doctorat.

(4) Fiecare școală doctorală este evaluată individual, pentru fiecare domeniu în parte, în vederea acreditării. Evaluarea școlii doctorale se face pe baza performanței școlii doctorale și a capacității instituționale a IOSUD din care face parte școala doctorală. Evaluarea școlilor doctorale se face de către o agenție de asigurare a calității, din țară sau străinătate, pe baza rapoartelor Senatului și Consiliului permanent al educației referitoare la calitatea cercetării și calitatea resurselor umane. Criteriile și metodologia de evaluare se stabilesc prin ordin de ministru, la propunerea Consiliului Permanent. Fiecare școală doctorală este evaluată periodic, din 5 în 5 ani.

(5) Pe baza evaluării școlii doctorale, agenția prevăzută în alin.(4) propune ministerului acordarea sau, după caz, retragerea acreditării în vederea organizării de studii universitare de doctorat. Acreditarea în vederea organizării de studii universitare de doctorat se atestă prin ordin al ministrului educației. Senatul, prin comisiile de specialitate, realizează evaluări anuale ale fiecărei școli doctorale. Rapoartele senatului se transmit Consiliului Permanent al Educației. În situația în care, Senatul, în urma evaluării de către comisii, adoptă două rapoarte consecutive prin care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate, Consiliul Permanent al Educației este obligat să întreprindă măsuri pentru reevaluarea activității școlii/școlilor doctorale respective de către a agenție de tipul celor indicate în alin.

(4). Reevaluarea se încheie cu un raport al agenției, în care se va stabili:

a) menținerea școlii/școlilor doctorale reevaluate;

- b) menținerea școlii/școlilor doctorale în regim de monitorizare;
- c) retragerea autorizației/acreditării de funcționare a școlii/școlilor doctorale.

(6) Programele de studii universitare de doctorat sunt de două tipuri:

- a) *doctorat științific*, care are ca finalitate producerea de cunoaștere științifică originală, relevantă național și internațional, pe baza unor metode științifice, organizat la formele de învățământ cu frecvență și cu frecvență redusă. Doctoratul științific este o condiție pentru cariera profesională în învățământul superior și cercetare;
- b) *doctorat profesional*, în domeniul artelor, care are ca finalitate producerea de cunoaștere originală, pe baza aplicării metodei științifice și a reflecției sistematice, asupra unor creații artistice și care poate constitui o bază pentru cariera profesională în învățământul superior și cercetare în domeniul artelor.

(7) Școlile doctorale din cadrul IOSUD se organizează pe discipline sau tematici disciplinare și interdisciplinare.

(8) Studiile universitare de doctorat dispun, în cadrul instituțional al IOSUD, de sisteme proprii și specifice de conducere și administrare al programelor de studii și cercetare, inclusiv la nivelul școlii doctorale. La nivelul IOSUD funcționează consiliul pentru studiile universitare de doctorat. La nivelul fiecărei școli doctorale funcționează consiliul școlii doctorale.

Art. 256 (1) Programul de studii universitare de doctorat se desfășoară în cadrul unei școli doctorale sub coordonarea unui conducător de doctorat și cuprinde:

- a) un program de pregătire bazat pe studii universitare avansate, în cadrul școlii doctorale;
- b) un program individual de cercetare științifică sau creație artistică.

(2) În domeniile de studii reglementate la nivel european, durata studiilor universitare de doctorat respectă reglementările în cauză.

(3) Durata programului de studii universitare de doctorat este, de regulă, de 3 ani. În situații speciale, durata programului de studii universitare de doctorat poate fi prelungită cu 1-2 ani, cu aprobarea senatului universitar, la propunerea conducătorului de doctorat. Prelungirea se acordă numai în regim cu taxă.

(4) O școală doctorală poate recunoaște, conform regulamentului propriu de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat și în condițiile prezentei legi, parcurgerea unor stagii anterioare de doctorat și/sau a unor stagii de cercetare științifică, desfășurate în țară sau în străinătate, în universități sau în

centre de cercetare de prestigiu, precum și recunoașterea unor cursuri parcurse în cadrul programelor de studii universitare de master de cercetare.

(5) Studiile universitare de doctorat se pot întrerupe din motive temeinice, în condițiile stabilite prin regulamentul instituțional propriu de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat. Durata acestor studii se prelungește, în consecință, cu perioadele cumulate ale întreruperilor aprobate.

(6) Curriculumul de pregătire și programul de cercetare sunt stabilite de conducătorul de doctorat și de consiliul școlii doctorale.

Art. 257 (1) Studiile universitare de doctorat se organizează cu finanțare de la bugetul de stat pentru locurile cu frecvență și în regim cu taxă sau din alte surse legal constituite pentru locurile cu frecvență redusă.

(2) Ministerul educației, alocă anual, prin hotărâre de guvern, pentru studiile universitare de doctorat științific și pentru doctoratul profesional din domeniul artelor, un număr de granturi doctorale multianuale, pe o durată de 3 ani. Grantul doctoral include cuantumul bursei individuale și costurile pentru programul de studii avansate și pentru programul de cercetare. Aceste granturi sunt ajustate cu coeficienți corespunzători pe domenii disciplinare și profesionale ale doctoratului.

(3) Granturile doctorale se acordă pe bază de competiție națională de proiecte științifice între școlile doctorale sau competiție națională de proiecte între conducătorii de doctorat, membri ai unei școli doctorale. Competițiile sunt organizate în coordonarea Consiliului Permanent al Educației.

(4) Numărul anual de granturi doctorale alocate celor două tipuri de competiții prevăzute la alin.(3), precum și metodologia de desfășurare a competițiilor se stabilesc prin ordin al ministrului educației.

Art. 258 Doctoratul se poate desfășura în limba română, în limba minorităților naționale sau într-o limbă de circulație internațională, conform contractului de studii doctorale încheiat între IOSUD, conducătorul de doctorat și studentul-doctorand.

Art. 259 (1) Studiile universitare de doctorat se pot organiza și în cotutelă, caz în care studentul-doctorand își desfășoară activitatea sub îndrumarea concomitentă a unui conducător de doctorat din România și a unui conducător de doctorat dintr-o altă țară sau sub îndrumarea concomitentă a doi conducători de doctorat din instituții diferite din România, pe baza unui acord scris între instituțiile organizatoare implicate. Doctoratul în cotutelă poate fi organizat și în cazul în care conducătorii de doctorat sunt din aceeași IOSUD, dar au specializări/domenii

diferite de studiu sau unul dintre conducătorii de doctorat a atins vârsta pensionării, conform prevederilor din Carta universitară.

(2) În contextul politicilor de asigurare a mobilității universitare, IOSUD poate angaja, pe bază de contract, specialiști din străinătate care dețin dreptul legal de a conduce doctorat.

Admiterea

Art. 260 Au dreptul să participe la concursul de admitere la studii universitare de doctorat numai absolvenții cu diplomă de master sau echivalentă acesteia.

A. Studentul – doctorand

Art. 261 (1) Pe parcursul desfășurării studiilor universitare de doctorat, persoana înscrisă în programul de studii are calitatea de student-doctorand. Studenții-doctoranzi cu frecvență sunt încadrați de către IOSUD sau oricare dintre membrii IOSUD ca asistenți de cercetare sau asistenți universitari, pe perioadă determinată.

(2) Pe toată durata activității, studentul-doctorand cu frecvență beneficiază de recunoașterea vechimii în muncă și specialitate și de asistență medicală gratuită, fără plata contribuțiilor la asigurările sociale de stat, la asigurările pentru șomaj, la asigurările sociale de sănătate și pentru accidente de muncă și boli profesionale.

(3) Studentul-doctorand poate desfășura activități didactice, potrivit contractului de studii de doctorat, în limita a 4-6 ore convenționale didactice pe săptămână. Activitățile didactice care depășesc acest nivel vor fi remunerate în conformitate cu legislația în vigoare, intrând sub incidența Codului muncii, cu respectarea drepturilor și obligațiilor ce revin salariatului și cu plata contribuțiilor datorate, potrivit legii, la asigurările sociale de stat, la asigurările pentru șomaj, la asigurările sociale de sănătate și pentru accidente de muncă și boli profesionale.

Art. 262 (1) Perioada desfășurării studiilor universitare de doctorat cu frecvență este asimilată, conform legislației în domeniul pensiilor, pentru stabilirea stagiului de cotizare, cu excepția cazului în care studentul-doctorand la forma cu frecvență realizează venituri pentru care plătește, în această perioadă, contribuții la asigurări sociale.

(2) După susținerea tezei de doctorat, IOSUD eliberează o adeverință care atestă perioada în care studentul-doctorand a urmat studiile universitare de doctorat la forma de învățământ cu frecvență.

B. Conducătorul de doctorat

Art. 263 (1) Pot fi conducători de doctorat profesorii universitari care au obținut dreptul de conducere de doctorat, conform legislației în vigoare, precum și conferențiarilor universitari indicați la alin.(5).

(2) Persoanele care au obținut atestatul de abilitare pot fi conducători de doctorat numai dacă, în baza evaluării realizată de senatul universitar, prin comisiile de specialitate, se constată că întrunesc condițiile stabilite prin standardele și criteriile naționale, pentru titlul de profesor universitar/cercetător științific I.

(3) Persoanele care au obținut atestatul de abilitare, în conformitate cu prevederile Legii 1/2011, dar nu întrunesc condițiile pentru dobândirea gradului de profesor universitar/cercetător științific I, pot face parte din școli doctorale, fără a avea dreptul de a conduce doctorate.

(4) Calitatea de conducător de doctorat se acordă profesorilor universitari prin ordin al ministrului, la propunerea Consiliului Permanent al Educației, în conformitate cu standardele și procedurile elaborate de minister. Aceste standarde se stabilesc pe baza unor criterii de evaluare relevante la nivel național/internațional, propuse de Consiliul Permanent și aprobate prin ordin al ministrului educației.

(5) Senatul universitar poate aproba depunerea dosarului de conducător de doctorat conferențiarilor universitari care întrunesc standardele de acordare a titlului de profesor universitar.

(6) Pentru a conduce doctorate, cadrele didactice și de cercetare care au dobândit acest drept trebuie să aibă un contract de muncă cu un IOSUD sau o instituție membră a unui IOSUD și să fie membre ale unei școli doctorale.

(7) Specialiștii care au dobândit dreptul de a conduce doctorate în instituții de învățământ superior sau de cercetare-dezvoltare din străinătate dobândesc calitatea de conducător de doctorat în cadrul IOSUD din România, după cum urmează:

- a) specialiștii care au calitatea de conducător de doctorat în una din țările Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și Confederația Elvețiană, dobândesc calitatea de conducător de doctorat în România, dacă întrunesc condițiile indicate în alin. (1), (2), (4), (5), (6), din prezentul articol; în baza unei metodologii aprobate de ministerul educației;
- b) ministerul educației stabilește o listă a instituțiilor de învățământ superior aflate printre cele mai prestigioase universități ale lumii. Specialiștii care au calitatea de conducător de doctorat în una din instituțiile aflate pe această

listă dobândesc automat calitatea de conducător de doctorat în România, în baza unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației;

- c) specialiștii care sunt conducători de doctorat în cadrul unor instituții din străinătate, altele decât cele prevăzute la lit. a) și b), pot obține calitatea de conducător de doctorat în România, fie printr-o convenție internațională de recunoaștere reciprocă, fie conform prevederilor din legea de față.

(8) Un conducător de doctorat poate îndruma studenți – doctoranzi în domeniul pentru care a obținut acest drept, în domenii interdisciplinare sau în domenii de sinteză. Domeniile de sinteză se stabilesc de către Consiliul Permanent al Educației.

Art. 264 (1) Un conducător de doctorat nu poate îndruma simultan studenți-doctoranzi decât într-un singur IOSUD, excepție făcând doctoratele conduse în cotutelă.

(2) Un conducător de doctorat poate îndruma simultan maximum 15 studenți-doctoranzi, aflați în diverse stadii ale studiilor de doctorat.

(3) Pentru activitatea pe care o desfășoară în această calitate, conducătorii de doctorat sunt remunerați în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 265 (1) Teza de doctorat se elaborează conform cerințelor stabilite de IOSUD prin regulamentul de organizare și desfășurare a programelor de studii universitare de doctorat și în concordanță cu reglementările prevăzute în codul studiilor universitare de doctorat.

(2) Comisia de susținere publică a tezei de doctorat, denumită în continuare comisie de doctorat, este propusă de conducătorul de doctorat și aprobată de conducerea IOSUD. Comisia de doctorat este alcătuită din cel puțin 5 membri: președintele, ca reprezentant al IOSUD, conducătorul de doctorat și cel puțin 3 referenți oficiali din țară sau din străinătate, specialiști în domeniul în care a fost elaborată teza de doctorat și din care cel puțin doi își desfășoară activitatea în afara IOSUD respective. Membrii comisiei de doctorat au titlul de doctor și au cel puțin funcția didactică de conferențiar universitar sau de cercetător științific gradul II ori au calitatea de conducător de doctorat, în țară sau în străinătate.

(3) Teza de doctorat se susține în ședință publică în fața comisiei de doctorat, după evaluarea de către toți referenții. Susținerea tezei de doctorat poate avea loc în prezența a cel puțin 4 dintre membrii comisiei de doctorat, cu participarea obligatorie a președintelui comisiei și a conducătorului de doctorat. Susținerea

publică include obligatoriu o sesiune de întrebări din partea membrilor comisiei de doctorat și a publicului.

(4) Pe baza susținerii publice a tezei de doctorat și a rapoartelor referenților oficiali, comisia de doctorat evaluează și deliberează asupra calificativului pe care urmează să îl atribuie tezei de doctorat. Calificativele care pot fi atribuite sunt: „Excelent”, „Foarte bine”, „Bine”, „Satisfăcător” și „Nesatisfăcător”. De regulă, calificativul "Excelent" se acordă pentru maximum 15% dintre candidații care obțin titlul de doctor într-un anumit IOSUD, în decursul unui an universitar.

(5) Dacă studentul-doctorand a îndeplinit toate cerințele prevăzute în programul de cercetare științifică și aprecierile asupra tezei de doctorat permit atribuirea calificativului „Excelent”, „Foarte bine”, „Bine” sau „Satisfăcător” comisia de doctorat propune acordarea titlului de doctor, propunere care se înaintează senatului universitar spre validare. Senatul, în urma evaluării dosarului, validează/invalidază propunerea comisiei. Hotărârea Senatului este pusă în aplicare prin decizia Rectorului.

În cazul doctoratelor în cotutelă, are competență în domeniu senatul instituției de învățământul superior în care funcționează școala doctorală pentru care optează candidatul.

(6) În cazul atribuirii calificativului „Nesatisfăcător”, comisia de doctorat va preciza elementele de conținut care urmează să fie refăcute sau completate în teza de doctorat și va solicita o nouă susținere publică a tezei.

A doua susținere publică a tezei are loc în fața aceleiași comisii de doctorat, ca și în cazul primei susțineri. În cazul în care și la a doua susținere publică se obține calificativul „Nesatisfăcător”, titlul de doctor nu va fi acordat, iar studentul-doctorand va fi exmatriculat.

(7) Titlul de doctor se atribuie prin decizie a rectorului, după validarea de către Senat a hotărârii comisiei investită pentru susținerea publică a tezei.

(8) În cazul în care senatul invalidează argumentat hotărârea comisiei de doctorat, IOSUD/școala doctorală primește din partea președintelui senatului o motivare scrisă de invalidare, redactată în baza observațiilor comisiei de evaluare. Lucrarea poate fi retransmisă senatului în termen de un an de la data primei invalidări. Dacă lucrarea de doctorat se invalidează și a doua oară, titlul de doctor nu va fi acordat, iar studentul-doctorand va fi exmatriculat.

(9) Teza de doctorat este un document public. Aceasta se redactează și în format digital. În domeniul artelor, teza de doctorat poate fi însoțită de înregistrarea pe

suport digital a creației artistice originale. Teza de doctorat și anexele sale se publică pe un site administrat de instituția de învățământ superior, cu respectarea legislației în vigoare în domeniul drepturilor de autor.

Art. 266 (1) Diploma conferită după promovarea unui program de studii universitare de doctorat se numește diplomă de doctor. În diploma care certifică obținerea și deținerea titlului de doctor se menționează, în mod expres, domeniul disciplinar sau interdisciplinar al doctoratului pentru doctoratul științific; în cea care certifică obținerea și deținerea titlului de doctor într-un domeniu profesional se menționează, în mod expres, domeniul profesional al doctoratului.

(2) În urma finalizării studiilor universitare de doctorat științific, se conferă de către IOSUD diploma și titlul de doctor în științe, corespunzându-i acronimul Dr.

(3) În urma finalizării studiilor universitare de doctorat profesional, se conferă de către IOSUD diploma și titlul de doctor într-un domeniu profesional, corespunzându-i acronimul Dr. P.

Art. 267 (1) În cazul nerespectării standardelor de calitate sau de etică profesională, ministrul educației, pe baza unor rapoarte externe de evaluare, întocmite de Consiliul Permanent al Educației, poate recomanda cu titlu obligatoriu, senatului universitar, luarea următoarelor măsuri alternativ sau simultan:

- a) retragerea titlului de doctor și retractarea diplomei de doctor;
- b) retragerea calității de conducător de doctorat pentru îndrumătorul tezei, cât și pentru membrii comisiei de acordare a titlului;
- c) sancționarea membrilor comisiei care nu dețin calitatea de îndrumător de doctorat;
- d) sancționarea membrilor comisiei de evaluare a tezei, comisie stabilită prin hotărâre de senat;
- e) retragerea acreditării școlii doctorale, ceea ce implică retragerea dreptului școlii doctorale de a organiza concurs de admitere pentru selectarea de noi studenți-doctoranzi.

(2) Reacreditarea școlii doctorale se poate obține după cel puțin 5 ani de la pierderea acestei calități, numai în urma reluării procesului de acreditare, conform legii.

(3) Redobândirea calității de conducător de doctorat se poate obține după cel puțin 5 ani de la pierderea acestei calități, la propunerea senatului, pe baza unui raport de evaluare internă, ale cărui aprecieri sunt validate printr-o evaluare externă efectuată

de Consiliul permanent al educației. Rezultatele pozitive ale acestor proceduri sunt condiții necesare pentru aprobare din partea ministerului educației.

(4) Conducătorii de doctorat sunt evaluați o dată la 5 ani. Procedurile de evaluare sunt stabilite de ministerul educației, la propunerea Consiliului permanent.

Capitolul IV

Educația postuniversitară. Organizarea învățământului postuniversitar

Art. 268 Educația postuniversitară se realizează prin programe speciale. Programele postuniversitare sunt:

- a) programe postdoctorale de cercetare avansate;
- b) programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă.

Secțiunea I.

Programele postdoctorale

Art. 269 (1) Programele postdoctorale de cercetare avansată:

- a) sunt programe destinate persoanelor care au obținut o diplomă de doctor în științe cu cel mult 5 ani înainte de admiterea la programul postdoctoral și care doresc să se perfecționeze în cadrul unei alte instituții decât în cea în care au obținut titlul de doctor;
- b) asigură cadrul instituțional pentru dezvoltarea cercetărilor după finalizarea studiilor universitare de doctorat;
- c) au o durată de minimum un an;
- d) se pot finanța de către instituții și autorități publice sau de către operatori economici;
- e) în cadrul instituțiilor de învățământ superior se desfășoară în cadrul unei școli doctorale pe baza planului de cercetare propus de cercetătorul postdoctoral și aprobat de școala doctorală;

(2) În cadrul instituțiilor de învățământ superior, programele postdoctorale pot fi organizate doar în cadrul școlilor doctorale acreditate pentru organizarea de programe de studii universitare de doctorat. Programele postdoctorale pot fi organizate și în cadrul unităților de cercetare-dezvoltare.

(3) Admiterea la programe postdoctorale se face pe baza metodologiei elaborate de instituția gazdă, în conformitate cu legislația în vigoare.

(4) Cercetătorii postdoctorali sunt încadrați de către universitățile în care funcționează școlile doctorale, sau de către universitățile aflate în consorțiu

IOSUD, cu contract de muncă pe perioadă determinată. Cercetătorii postdoctorali sunt încadrați pe funcția de cercetător științific, de cercetător științific gradul III sau pe funcții de cercetare superioare acestora, în funcție de îndeplinirea condițiilor necesare.

(5) La finalizarea programului postdoctoral, IOSUD sau instituția gazdă acordă un atestat de studii postdoctorale.

Secțiunea a II-a

Programele postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă

Art. 270 (1) Pot organiza programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă toate acele instituții de învățământ superior care au acreditate cel puțin programe de studii universitare de licență în domeniul științific respectiv.

(2) Programele postuniversitare de formare și dezvoltare profesională ale instituțiilor de învățământ superior acreditate se desfășoară pe baza unui regulament propriu de organizare și desfășurare, aprobat de senatul universitar și cu respectarea reglementărilor în vigoare.

(3) Instituțiile de învățământ superior care au autoritate provizorie programe de licență sau master, pot organiza programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă numai în colaborare – în baza unui protocol – cu instituțiile prevăzute la alin.(1), precum și cu institutele de cercetare – dezvoltare acreditate. Prevederile alin.(2) sunt aplicabile.

(4) Programele postuniversitare pot utiliza ECTS/SECT și se finalizează cu un examen de certificare a competențelor profesionale asimilate de cursanți pe parcursul programului. În situația prevăzută la alin.(3), comisia de examen va cuprinde obligatoriu un examinator desemnat de Consiliul de administrație al instituției acreditate partenere, dintre membrii comunității academice respective. În acest caz, examinatorul desemnat are și calitatea de președinte al comisiei.

Art. 271 (1) Programele postuniversitare se pot organiza în regim cu taxă sau cu finanțare din alte surse.

(2) Au dreptul să participe la studii postuniversitare absolvenții care au cel puțin studii universitare cu diplomă de licență sau echivalentă.

Art. 272 La finalizarea programelor postuniversitare de formare și dezvoltare profesională, instituția organizatoare sau, după caz instituția acreditată semnatară a protocolului de colaborare, eliberează un certificat de atestare a competențelor profesionale specifice programului.

Capitolul V

Învățământul superior medical

Secțiunea I

Organizarea și funcționarea învățământului superior medical. Învățământul superior din domeniile sănătate și medicină veterinară

Art. 273 (1) Învățământul superior din domeniile sănătate și medicină veterinară se desfășoară cu respectarea reglementărilor generale și sectoriale din Uniunea Europeană și anume:

- a) 6 ani de studii, pentru minimum de 5.500 de ore de activitate teoretică și practică medicală pentru domeniul medicină, la programele de studii Medicină, Medicină Dentară și Medicină Veterinară; 5 ani pentru programul de studii Farmacie; 4 ani pentru minimum 4.600 de ore de pregătire pentru programele de studii Asistență Medicală Generală și Moașe și de 3 ani pentru alte programe de studii de licență din domeniul sănătate;
- b) fiecare an universitar are câte 60 de credite de studii transferabile în ECTS/SECT, fiind totalizate 180 de credite de studii transferabile pentru programele cu o durată a studiilor de licență de 3 ani, 240 de credite de studii transferabile pentru programele cu o durată a studiilor de licență de 4 ani, 300 de credite de studii transferabile pentru programul Farmacie cu o durată a studiilor de licență de 5 ani și 360 de credite de studii transferabile pentru programele Medicină, Medicină Dentară și Medicină Veterinară cu o durată a studiilor de licență de 6 ani;
- c) studiile universitare de master au între 60 și 120 de credite de studii transferabile ECTS/SECT;
- d) studiile universitare de doctorat totalizează 240 de credite de studii transferabile, iar studiile avansate din cadrul școlii doctorale totalizează 60 de credite; studiile universitare de doctorat se pot organiza în UOD și în IOSUD realizate prin consorții între universități și spitale sau clinici.

(2) Instituțiile de învățământ superior din domeniile sănătate și medicină veterinară acreditate, pe baza criteriilor de calitate, pot organiza, pe lângă formele de învățământ prevăzute la alin.(1), și programe postdoctorale și de formare și dezvoltare profesională: de rezidențiat, de perfecționare, de specializare, de studii

complementare în vederea obținerii de atestate și de educație medicală și farmaceutică continuă.

(3) Durata doctoratului pentru absolvenții învățământului superior medical uman, medical veterinar și farmaceutic este de 4 ani.

(4) Instituțiile de învățământ superior cu programe de studii din domeniile sănătate și medicină veterinară și instituțiile sanitare publice pot utiliza veniturile proprii, în interes reciproc, pentru asigurarea unor condiții optime de activitate, privind infrastructura, echipamentele medicale și accesul la informație medicală.

(5) La selecția și promovarea personalului didactic universitar din instituțiile de învățământ superior cu programe de studii din domeniul sănătate se iau în considerare criteriile privind experiența profesională medicală dovedită. În învățământul superior din domeniul sănătate, pentru posturile didactice la disciplinele cu corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății pot accede doar persoane care au obținut, prin concurs, în funcție de gradul universitar, titlurile de medic/medic dentist rezident sau medic/medic dentist specialist sau farmacist/farmacist rezident/farmacist specialist în specialitatea postului.

(6) Învățământul superior și postuniversitar din domeniul sănătate se desfășoară în unități sanitare publice, în institute, în centre de diagnostic și tratament, în secții cu paturi, în laboratoare și în cabinete. Conform legii speciale, se pot constitui clinici universitare, din una sau mai multe secții clinice, în specialități înrudite, din spitale publice sau particulare, în care sunt organizate activități de învățământ și cercetare ale departamentelor universitare.

(7) Rezidențialul reprezintă forma specifică de învățământ postuniversitar pentru absolvenții licențiați ai programelor de studii medicină, medicină dentară și farmacie care asigură pregătirea necesară obținerii uneia dintre specialitățile cuprinse în Nomenclatorul specialităților medicale, medico-dentare și farmaceutice pentru rețeaua de asistență medicală. Organizarea și finanțarea rezidențialului se reglementează prin acte normative specifice.

(8) Admiterea la rezidențiat a cadrelor didactice din învățământul superior din domeniul sănătate se face în aceleași condiții ca pentru orice absolvent al învățământului superior din domeniul sănătate.

(9) Medicii rezidenți care ocupă prin concurs posturi didactice de asistent universitar în instituții de învățământ superior din domeniul sănătate continuă formarea în rezidențiat și sunt retribuiți pentru ambele activități.

(10) În cadrul instituțiilor de învățământ superior care organizează programe de pregătire în rezidențiat se constituie un departament de pregătire în rezidențiat. În instituțiile de învățământ superior care organizează programe de pregătire de medicină și farmacie, departamentul este subordonat conducerii universității.

Art. 274 Reglementarea altor aspecte specifice desfășurării activităților din acest domeniu se realizează prin hotărâre a Guvernului, ordin al ministrului educației și, după caz, ordin comun al ministrului sănătății și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

Capitolul VI

Învățământul superior militar și învățământul de informații, de ordine publică și de securitate națională

Secțiunea I

Organizare și funcționare

Art. 275 (1) Învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională este învățământ de stat, parte integrantă a sistemului național de învățământ, și cuprinde: învățământ universitar pentru formarea ofițerilor, ofițerilor de poliție și a altor specialiști, precum și învățământ postuniversitar.

(2) Instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională din cadrul sistemului național de învățământ, precum și specializările/programele de studii din cadrul acestora se supun reglementărilor referitoare la asigurarea calității, inclusiv celor legate de autorizare și acreditare, în aceleași condiții cu instituțiile de învățământ superior civil.

(3) Structura organizatorică, oferta de școlarizare care conține profilurile, programele de studii, cifrele anuale de școlarizare, criteriile de selecționare a candidaților pentru învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se stabilesc, după caz, de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției, Serviciul Român de Informații și alte instituții cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale, potrivit specificului fiecărei arme, specializări, nivel și formă de organizare a învățământului, în condițiile legii.

(4) Formele de organizare a învățământului, admiterea la studii, derularea programelor de studii, finalizarea studiilor, autorizarea și acreditarea instituțiilor de învățământ, în învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de

securitate națională, se supun procedurilor și condițiilor aplicabile instituțiilor de învățământ superior civil.

(5) Pentru învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, după caz, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției, Serviciul Român de Informații și alte instituții cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale pot emite ordine, regulamente și instrucțiuni proprii, în condițiile legii.

(6) Ofițerii în activitate, în rezervă sau în retragere, posesori ai diplomei de absolvire a școlii militare de ofițeri cu durata de 3 sau 4 ani, pot să își completeze studiile în învățământul superior, pentru obținerea diplomei de licență în profiluri și specializări similare sau apropiate armei/specialității militare.

(7) Diplomele de licență, de master, de doctorat eliberate de instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de Securitate națională, precum și titlurile științifice obținute dau dreptul deținătorilor legali, după trecerea în rezervă, în condițiile legii, să ocupe funcții echivalente cu cele ale absolvenților instituțiilor civile de învățământ, cu profil apropiat și de același nivel.

(8) Planurile de învățământ pentru învățământul superior militar, de informații și de ordine publică și de securitate națională se elaborează de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Serviciul Român de Informații și alte instituții cu atribuții în domeniul apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale, în conformitate cu standardele naționale stabilite de instituțiile responsabile cu asigurarea calității.

Secțiunea a II-a

Managementul și finanțarea instituțiilor

Art. 276 (1) Managementul instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se realizează în aceleași condiții ca în instituțiile civile de învățământ superior. Finanțarea instituțiilor din învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de Securitate națională se face în condițiile legii.

(2) Structurile și funcțiile de conducere din instituțiile de învățământ militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională sunt aceleași ca și cele din instituțiile civile de învățământ superior și se ocupă în aceleași condiții ca și

acestea, precum și cu respectarea procedurilor specificate în actele normative specifice în domeniu.

(3) Conducerea instituțiilor de învățământ militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se realizează de către rectori care sunt și comandanții instituțiilor respective. Funcția de comandant se ocupă în conformitate cu reglementările Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor, Serviciului Român de Informații și ale altor instituții cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale.

(4) În învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se înființează corpul instructorilor militari, de ordine și de securitate publică, prin ordine și instrucțiuni ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor, Ministerului Justiției, Serviciului Român de Informații și ale altor instituții cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale.

Secțiunea a III-a

Resurse umane

Art. 277 (1) Funcțiile didactice și de cercetare din învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se ocupă și se eliberează în aceleași condiții ca și cele din instituțiile civile de învățământ superior. Cadrele didactice și de cercetare din învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională au același statut ca cele din instituțiile civile de învățământ superior.

(2) Instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se bucură de principiul autonomiei universitare.

(3) Cadrele didactice militare titulare, pensionate pentru limită de vârstă și vechime integrală ca militari, pot să își continue activitatea didactică, în cadrul aceleiași instituții de învățământ superior, în condițiile legii.

Secțiunea a IV-a

Viața universitară

Art. 278 Viața universitară din instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se desfășoară în conformitate cu reglementările legale pentru instituțiile civile de învățământ

superior, adaptate mediului militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională.

Capitolul VII

Învățământul superior artistic și sportiv

Art. 279 În învățământul superior artistic și sportiv, procesul educațional se desfășoară prin activități didactice și prin activități practice de creație și performanță.

Art. 280 Instituțiile de învățământ superior artistic și sportiv, autorizate provizoriu sau acreditate, conform legii, pot organiza forme de învățământ prin cele 3 cicluri de studii universitare: ciclul I - studii universitare de licență, ciclul II - studii universitare de master și ciclul III - studii universitare de doctorat, incluzând doctoratul științific și doctoratul profesional, precum și programe de formare și dezvoltare profesională continuă.

Art. 281 În învățământul superior artistic și sportiv, structura anului universitar poate fi adaptată în funcție de programul activităților practice specifice.

Art. 282 În învățământul superior artistic și sportiv, practica studenților se desfășoară în universități: în centre de proiectare, ateliere artistice, studiouri muzicale, unități de producție teatrale și cinematografice, spații destinate performanței sportive, precum și în instituții din profilul artistic sau sportiv respectiv, pe bază de parteneriat instituțional.

Art. 283 În învățământul superior artistic și sportiv, doctoratul științific sau profesional este o condiție pentru cariera didactică.

Art. 284 Cercetarea prin creație artistică, proiectare și performanță sportivă se desfășoară individual sau colectiv, în centre de proiectare, laboratoare și ateliere artistice, studiouri muzicale, unități de producție teatrală și cinematografică, spații destinate performanței sportive.

Art. 285 Evaluarea calității și clasificarea universităților artistice și sportive iau în considerare criteriile specifice creației artistice și performanței sportive.

Art. 286 În învățământul superior artistic și sportiv, alocarea pe baze competiționale a fondurilor se face inclusiv în baza criteriilor specifice creației artistice și performanței sportive.

Art. 287 Reglementarea altor aspecte specifice desfășurării activității din aceste domenii va fi realizată prin hotărâri ale Guvernului sau ordine ale ministrului

educației, în concordanță cu prevederile legii și cu reglementările generale și sectoriale ale Uniunii Europene.

Capitolul VIII

Activitatea de cercetare și creație universitară

Art. 288 (1) Activitatea de cercetare, dezvoltare, inovare și creație artistică din universități se organizează și funcționează pe baza legislației naționale și a Uniunii Europene în domeniu.

(2) Instituțiile de învățământ superior care și-au asumat ca misiune și cercetarea științifică au obligația să creeze structuri tehnico-administrative care să faciliteze managementul activităților de cercetare și a proiectelor de cercetare-dezvoltare derulate de personalul instituției. Aceste structuri deserveșc și răspund optim cerințelor personalului implicat în cercetare.

(3) Personalul implicat în activități de cercetare în institute, laboratoare sau centre de cercetare ale universității dispune, în limita proiectelor de cercetare pe care le coordonează, de autonomie și de responsabilitate personală, delegată de ordonatorul de credite, în realizarea achizițiilor publice și a gestionării resurselor umane necesare derulării proiectelor. Aceste activități se desfășoară conform reglementărilor legale în vigoare și fac obiectul controlului financiar intern.

Art. 289 (1) La sfârșitul fiecărui an bugetar, conducerea universității prezintă senatului universitar un raport referitor la quantumul regiei pentru granturile de cercetare și la modul în care regia a fost cheltuită.

(2) Quantumul maximal al regiei pentru granturile și contractele de cercetare este stabilit de finanțator sau de autoritatea contractantă și nu poate fi modificat pe perioada derulării acestora.

Art. 290 (1) Pentru granturile gestionate prin Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, Ministerul Educației, asigură un avans de până la 90% din valoarea grantului din momentul semnării contractului de finanțare. Pentru diferență, universitățile pot avansa fonduri din venituri proprii.

(2) Mobilitatea interinstituțională a personalului de cercetare după principiul „grantul urmează cercetătorul” este garantată prin prezenta lege și se realizează prin metodologii elaborate de autoritățile contractante. Titularul grantului răspunde public, conform contractului cu autoritatea contractantă, de modul de gestionare a grantului.

Capitolul IX

Calitatea. Promovarea calității în învățământul superior și în cercetarea științifică

Art. 291 (1) Calitatea, definită ca set de însușiri de nivel superior, reprezintă o coordonată esențială a educației durabile. Calitatea se manifestă într-o dublă ipostază:

a) ca produs, reprezentată de nivelul calitativ al educației la un moment dat, exprimat prin standarde și indicatori de referință pentru:

- (i) calitatea resursei umane, ca recunoaștere a valorii profesionale și științific individuale și de grup;
- (ii) calitatea activităților didactice și științifice exprimată prin criterii și standarde de performanță raportate la optimul educațional și finalitățile educației superioare;
- (iii) calitatea infrastructurii didactice și de cercetare;
- (iv) calitatea managementului academic, legitimată prin validarea strategiilor aplicate de către societate/comunitate.

b) ca proces, calitatea reprezintă dinamica ascendentă a însușirilor de nivel superior, tendința continuă spre perfecțiune prin promovarea unor standarde și criterii care generează capital educațional, sporesc valoarea individuală și valoarea comunității universitare, dezvoltă performanța în condiții de competiție.

(2) Calitatea – ca proces și produs – reprezintă performanța individuală/instituțională, competitivitatea educației ca bun public și asigură prestigiul individual/instituțional, identitatea, raritatea, unicitatea produselor educației de nivel superior.

(3) Educația durabilă, ca imperativ al societății cunoașterii în devenire, impune elaborarea de strategii care au ca finalitate promovarea calității în învățământul superior și în cercetare.

(4) Fiecare instituție de învățământ este obligată să-și elaboreze propria strategie de promovare a calității, raportându-se la standardele naționale/internaționale în domeniu și luând în calcul prevederile alin.(1) lit. a).

Art. 292 (1) Asigurarea calității învățământului superior și a cercetării științifice universitare este o obligație a fiecărei instituții de învățământ superior și fiecărui cadru didactic și o atribuție fundamentală a ministerului educației. Ministerul, în realizarea acestei atribuții, colaborează obligatoriu cu agenții de asigurare a calității

înscrise în EQAR, cu Consiliul Permanent al Educației, Consiliul General al Educației, agenții angajatori și studenții constituiți în societăți naționale.

(2) Studenții sunt parteneri cu drepturi depline în procesul de asigurare a calității.

Art. 293 (1) Evaluarea calității în învățământul superior cuprinde:

- a) evaluarea calității activității didactice și de cercetare a fiecărui cadru didactic, realizată de conducerea instituției de învățământ superior;
- b) evaluarea programelor de studii în vederea autorizării provizorii, acreditării și ierarhizării;
- c) evaluarea instituțională, în vederea autorizării provizorii, și a acreditării instituțiilor de învățământ superior, precum și a clasificării universităților.

(2) Evaluarea în scopul autorizării provizorii și acreditării se face de către o agenție înscrisă în EQAR și se realizează potrivit legii și standardelor internaționale în domeniu.

(3) Evaluarea în scopul ierarhizării programelor de studii și a clasificării universităților se realizează pe baza unei metodologii de evaluare propusă de Guvern, prin consultarea Consiliului Național al Educației și Cercetării, Consiliului General al Educației, Consiliului Permanent al Educației și Senatelor universitare. Ministerul educației are în competență exclusiv colectarea și prelucrarea datelor.

(4) Guvernul adoptă metodologia indicată la alin.(3), în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi. Orice imixtiune administrativă și politic – partinică în evaluările care au ca obiect clasificarea instituțiilor de învățământ superior și ierarhizarea programelor de studii reprezintă conflict de interese și atrage după sine răspunderea penală. Orice încercare a instituțiilor de învățământ superior întreprinsă prin membrii comunității universitare respective în scopul dobândirii unei poziții nemeritate în clasificarea universităților și/sau ierarhizarea programelor, reprezintă trafic de influență și se sancționează conform legii penale.

(5) Instituțiile de învățământ superior parcurg trei etape în evaluarea instituțională:

a) o evaluare preliminară, în baza căreia instituțiile de învățământ superior se grupează în:

1) instituții de învățământ superior înființate înainte de 1990, beneficiare de infrastructura creată de stat și transferată cu titlu gratuit acestora;

2) instituții de învățământ superior înființate după 1990.

b) o evaluare de statut, care are ca scop:

1) gruparea universităților indicate la 1) în :

- *universități monopofilate*: politehnici, academii de științe economice și comerciale, institute de artă, institute de educație fizică și sport, etc.;

- *universități bi sau multiprofilate*: universități în care fiecare facultate dezvoltă un profil, conținând programe de studii în domenii multiple precum cel al științelor reale și umaniste, comunicării, dreptului, administrației, artelor, sportului, etc.

- *universități multiculturalale*.

2) gruparea universităților indicate la (2) în:

- *universități monopofilate*;

- *universități bi sau multiprofilate*, așa cum sunt ele indicate la lit.

b), 1.

c) o evaluare instituțională de conținut care, în baza lit. a) și b) se finalizează prin clasificarea instituțiilor de învățământ superior.

Art. 294 (1) Evaluările prevăzute la lit. a) și b) din alin.(5) se realizează de către Consiliul Permanent al Educației, constituindu-se, pe criterii echitabile, grupe de universități de tipul: I₁; I₂ sau I₃

I₁ – universități înființate înainte de 1990, monopofilate;

I₂ – universități înființate înainte de 1990, bi sau multiprofilate;

I₃ – universități înființate înainte de 1990, multiculturalale

și grupe de universități de tipul: II₁, II₂

II₁ – universități create după 1990, monopofilate;

II₂ - universități create după 1990, bi sau multiprofilate.

(2) Evaluarea prevăzută la lit. c) prin care instituțiile de învățământ superior se clasifică, în interiorul tipurilor I₁, I₂, I₃ și II₁, II₂ în:

A. instituții de învățământ superior pentru formare, cercetare științifică avansată și transfer tehnologic;

B. instituții de învățământ superior pentru formare, cercetare și inovație didactică.

(3) În baza evaluării instituționale, instituțiile de învățământ superior sunt clasificate în :

a) I₁ A, I₂ A, I₃ A

b) I₁ B, I₂ B, I₃ B

c) II₁ A, II₁ B

d) II₂ A, II₂ B

(4) Evaluarea programelor de studii în vederea ierarhizării lor. Ierarhizarea programelor de studii se realizează în interiorul clasificării universităților.

(5) Programele de studii se ierarhizează în :

- a) programe de excelență, calificativ E (excelență);
- b) programe cu încredere ridicată, calificativ FB (foarte bine);
- c) programe cu încredere, calificativ B (bine);
- d) programe cu încredere limitată, calificativ S (satisfăcător);
- e) programe cu neîncredere, calificativ NS (nesatisfăcător).

(6) Instituțiile de învățământ superior, în baza autonomiei universitare, se pot înscrie în proiecte de evaluare externă, susținute de organisme internaționale, în vederea clasificării lor în plan extern. Poziția în aceste clasamente are incidență în finanțarea complementară de care beneficiază aceste instituții.

(7) Pentru programele de licență și master, finanțarea instituțiilor de învățământ superior public, din surse publice se face diferențiat pe categoriile de universități indicate la alin. (3) și în funcție de poziția în ierarhie a programelor de studii, conform ierarhizării prevăzute la alin.(5), pe baza metodologiei elaborate de guvern. Finanțarea programelor de doctorat se face conform metodologiei.

(8) Nu se finanțează de la bugetul public programele prevăzute la alin.(5), lit. d) și e).

Art. 295 (1) Pentru promovarea calității și creșterea eficienței și eficacității sistemului de învățământ superior, pentru creșterea vizibilității internaționale și pentru concentrarea resurselor, universitățile publice și particulare pot:

- a) să se constituie în consorții universitare, potrivit legii;
- b) să fuzioneze într-o singură instituție de învățământ superior cu personalitate juridică.

(2) Evaluarea programelor de studii și a instituțiilor de învățământ superior se face periodic, la inițiativa lor sau la inițiativa Consiliului Permanent al Educației.

(3) Evaluarea calității reprezintă un proces de valorizare.

Art. 296 (1) Fiecare instituție de învățământ superior are obligația să evalueze la interval de un an calitatea resursei umane și, la intervale de maximum 5 ani, să realizeze evaluarea internă și clasificarea departamentelor pe cele 4 niveluri de performanță în cercetare, conform metodologiei adoptate de guvern.

(2) Senatul universitar, la propunerea rectorului, pe baza evaluării interne, poate dispune reorganizarea sau desființarea departamentelor ori institutelor neperformante, fără a prejudicia studenții.

Art. 297 (1) Guvernul înființează Institutul de Studii și Cercetări Avansate din România, având ca obiectiv principal susținerea elitelor științifice românești din țară și diaspora. Metodologia de înființare și funcționare a acestuia se elaborează de către ministerul educației, cu consultarea Consiliului General și a Academiei Române.

(2) Metodologia indicată la alin.(1) se adoptă prin hotărâre de guvern, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 298 (1) Statul încurajează excelența în instituțiile de învățământ superior prin pârghii financiare specifice, indicate în prezenta lege:

- a) instituțiilor de învățământ superior li se adoptă o finanțare suplimentară în procent la nivel de minimum 30% din suma alocată la nivel național instituțiilor publice de învățământ superior ca finanțare de bază, pe baza standardelor și criteriilor stabilite de Consiliul Permanent al Educației și aprobate prin hotărâre de guvern;
- b) instituțiilor publice de învățământ superior li se alocă un fond distinct pentru dezvoltarea instituțională, din bugetul alocat ministerului educației. Fondul de dezvoltare instituțională se adresează celor mai performante instituții de învățământ superior din fiecare categorie și se alocă după criteriile de competitivitate bazate pe standardele internaționale. Metodologia de alocare a fondului pentru dezvoltare va conține discriminări pozitive pentru universitățile publice înființate după 1990 și pentru programele destinate creșterii convergenței și coeziunii sociale. Metodologia se adoptă de guvern, printr-o hotărâre inițiată de ministerul educației.
- c) instituțiile publice de învățământ superior care dezvoltă programe cerute de piața muncii și care dovedesc că absolvenții lor au un procent de peste 80% inserție, beneficiază, la nevoie, de un fond de sprijin pentru susținerea acestor programe. De fondul de sprijin beneficiază și instituțiile de învățământ superior care funcționează în zone defavorizate sau deschid filiale în aceste zone.

(2) Instituțiile de învățământ superior au obligația de a furniza ministerului educației datele solicitate privind calitatea, cu respectarea prevederilor legale. Refuzul sau raportarea falsă încalcă principiul răspunderii publice și atrage sancțiunile prevăzute de lege.

Secțiunea I

Sprijinirea excelenței individuale

Art. 299 (1) Personalul didactic de predare, studenții și cercetătorii cu performanțe individuale excepționale beneficiază de sprijin în carieră.

(2) Formele de sprijin pentru cadrele didactice, studenții și cercetătorii cu performanțe excepționale includ:

a) granturi de studii sau de cercetare la instituții de învățământ superior din țară ori din străinătate, acordate pe bază de competiție;

b) granturi pentru efectuarea și finalizarea unor cercetări, inclusiv teze de doctorat;

c) aprobarea unor rute educaționale flexibile, care permit accelerarea parcursului de studii universitare; pentru studenți;

d) crearea de instrumente și mecanisme de susținere a inserției profesionale a absolvenților în țară, astfel încât să valorifice la nivel superior atât talentul, cât și achizițiile realizate prin formare.

Capitolul X

Promovarea universității centrate pe student

Secțiunea I

Studenții – membri ai comunității universitare

Art. 300 (1) Studenții, ca parteneri ai cadrelor didactice și beneficiari direcți ai educației de nivel superior, sunt membri egali ai comunității universitare. În învățământul confesional studenții sunt membri egali ai comunității academice în calitate de discipoli.

(2) Parteneriatul dintre personalul didactic și studenți se realizează prin respectarea principiilor autonomiei universitare, libertății academice și răspunderii publice, transparenței, subsidiarității și dezvoltării calității. Meritul reprezintă criteriul esențial în promovarea studenților.

Art. 301 (1) O persoană dobândește statutul de student și de membru al unei comunități universitare numai în urma înmatriculării sale într-o instituție de învățământ superior acreditată sau autorizată să funcționeze provizoriu.

(2) O persoană poate fi admisă și înmatriculată ca student concomitent la cel mult două programe de studii, indiferent de instituțiile de învățământ care le oferă. Orice subvenție financiară sau bursă din fonduri publice se acordă, conform normelor

legale în vigoare, numai într-o singură instituție de învățământ superior, pentru un singur program de studii.

(3) În vederea evaluării cunoștințelor și a capacităților cognitive, respectiv artistice sau sportive, și a admiterii într-un program de studii pentru licență, master ori doctorat finanțate din bugetul de stat, instituțiile de învățământ superior organizează examene de admitere pentru fiecare program sau ciclu de studiu. Pentru programele finanțate exclusiv din taxe, se organizează concurs de admitere, aplicându-se prevederile metodologiei aprobate de Senat.

Secțiunea a II-a

Înmatricularea studenților

Registrul matricol unic al universităților din România

Art. 302 (1) O instituție de învățământ superior poate admite și înmatricula într-un program de studii numai acel număr de studenți pentru care sunt asigurate condiții optime de calitate academică, de viață și de servicii sociale în spațiul universitar.

(2) Oferta anuală de școlarizare este făcută publică de către rectorul instituției de învățământ superior prin declarație pe propria răspundere, cu respectarea capacității de școlarizare stabilite conform art.293 alin.(5).

(3) În urma admiterii într-un program de studii, între student și universitate se încheie un contract în care se specifică drepturile și obligațiile părților.

(4) Universitățile care admit în programele lor de studii mai mulți studenți decât capacitatea de școlarizare, aprobată conform prezentei legi, încalcă răspunderea lor publică și sunt sancționate în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Art. 303 (1) Se constituie Registrul matricol unic al universităților din România, denumit în continuare RMUR. RMUR este o bază de date electronică în care sunt înregistrați toți studenții din România din universitățile publice sau particulare acreditate ori autorizate să funcționeze provizoriu. Registrele matricole ale universităților devin parte a RMUR, asigurându-se un control riguros al diplomelor.

(2) Ministerul educației, la propunerea Consiliului Permanent al Educației, elaborează un regulament de alocare a codului matricol individual, precum și conținutul informațiilor care vor fi scrise în RMUR.

(3) RMUR este un înscris oficial protejat legal. Falsificarea înscrisurilor din registrul matricol se sancționează potrivit legii.

(4) RMUR, registrele matricole ale universităților și sistemele informatice aferente se elaborează în termen de cel mult 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Baza de date electronică aferentă RMUR înregistrează și păstrează evidența diplomelor universitare emise în România, pe baza registrelor existente în universitățile acreditate.

Art. 304 (1) Principiile care reglementează activitatea studenților în cadrul comunității universitare sunt:

- a) principiul nediscriminării – în baza căruia toți studenții beneficiază de egalitate de tratament din partea instituției de învățământ superior; orice discriminare directă sau indirectă față de student este interzisă;
- b) principiul dreptului la asistență și la servicii complementare gratuite în învățământul superior de stat – exprimat prin: consilierea și informarea studentului de către cadrele didactice, în afara orelor de curs, seminar sau laboratoare; consilierea în scopul orientării profesionale; consilierea psihologică; acces la principalele cărți de specialitate și publicații științifice; acces la datele referitoare la situația școlară personală;
- c) principiul participării la decizie – în baza căruia deciziile în cadrul instituțiilor de învățământ superior sunt luate cu participarea reprezentanților studenților;
- d) principiul libertății de exprimare – în baza căruia studenții au dreptul să își exprime liber opiniile academice, în cadrul instituției de învățământ în care studiază;
- e) principiul transparenței și al accesului la informații – în baza căruia studenții au dreptul de acces liber și gratuit la informații care privesc propriul parcurs educațional și viața comunității academice din care fac parte, în conformitate cu prevederile legii.

(2) În universitățile confesionale, drepturile, libertățile și obligațiile studenților sunt stabilite și în funcție de specificul dogmatic și canonic al fiecărui cult.

(3) Drepturile, libertățile și obligațiile studenților sunt cuprinse în Codul drepturilor și obligațiilor studentului, propus de asociațiile studențești în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi și adoptat de Ministerul Educației prin ordin al ministrului acestuia.

(4) În universitățile confesionale, studenții se organizează cu respectarea statutului și a normelor dogmatice și canonice ale cultului respectiv.

(5) Fiecare universitate va institui un sistem de aplicare și monitorizare a respectării prevederilor Codului drepturilor și obligațiilor studentului. Asociațiile studenților prezintă un raport anual privind respectarea codului, care este public.

Art. 305 (1) Studenții au dreptul să înființeze, în instituțiile de învățământ superior, publice sau particulare, ateliere, cluburi, cercuri, cenacluri, formații artistice și sportive, organizații, precum și publicații, conform legii.

(2) Studenții sunt aleși în mod democratic, prin vot universal, direct și secret, la nivelul diverselor formații, programe sau cicluri de studiu, atât în cadrul facultăților, cât și al universității. Ei sunt, de drept, reprezentanți legitimi ai intereselor studenților, la nivelul fiecărei comunități academice. Conducerea instituției de învățământ superior nu se implică în organizarea procesului de alegere a reprezentanților studenților.

(3) În universitățile confesionale, reprezentarea studenților la nivelul comunității universitare se va face cu respectarea statutului și specificului dogmatic și canonic al cultului respectiv.

(4) Statutul de student reprezentant nu poate fi condiționat de către conducerea universității.

(5) Studenții pot fi reprezentați în toate structurile decizionale și consultative din universitate.

(6) Federațiile naționale studențești, legal constituite, sunt organismele care exprimă interesele studenților din universități, în raport cu instituțiile statului.

(7) Organizațiile studențești care reprezintă interesele studenților la nivelul fiecărei comunități universitare pot avea reprezentanți de drept în structurile decizionale și executive ale universității.

(8) Ministerul educației colaborează, în dezvoltarea învățământului superior, cu federațiile naționale studențești, legal constituite, și se va consulta cu acestea ori de câte ori este nevoie.

(9) Studenții pot participa la acțiuni de voluntariat, pentru care pot primi un număr de credite de studii transferabile, în condițiile stabilite de Carta universitară.

Art. 306 (1) Studenții care provin din familii cu venituri reduse beneficiază de un sistem de împrumuturi bancare pentru efectuarea studiilor, garantate de stat, în condițiile legislației în vigoare, prin Agenția de credite și burse de studii. Împrumuturile pot acoperi taxele de studii și costul vieții pe perioada studiilor.

(2) Absolvenții care vor practica profesia minimum 5 ani în mediul rural vor fi scutiți de plata a 75% din împrumut, această parte fiind preluată de către stat, în cuantum de maximum 5.000 lei.

(3) Agenția de credite și burse de studii propune reglementări corespunzătoare în vederea acordării creditelor.

Art. 307 (1) Studenții beneficiază de asistență medicală și psihologică gratuită în cabinete medicale și psihologice universitare ori în policlinici și unități spitalicești de stat, conform legii.

(2) În timpul anului școlar, studenții beneficiază de tarif redus cu minimum 50% pe mijloacele de transport local în comun, transportul intern auto, feroviar și naval. Studenții orfani sau proveniți din casele de copii beneficiază de gratuitate pentru categoriile de transport stabilite prin ordin al ministrului educației.

(3) Studenții beneficiază de tarife reduse cu 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film, la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice, în limita bugetelor aprobate.

(4) Studenții etnici români din afara granițelor țării, bursieri ai statului român, beneficiază de gratuitate la toate manifestările prevăzute la alin.(3), care se desfășoară pe teritoriul României.

(5) Instituțiile de învățământ superior pot acorda, în afara cifrei de școlarizare aprobate, cel puțin un loc pentru studii gratuite absolvenților cu diplomă de bacalaureat proveniți din centrele de plasament, în condițiile stabilite de senatul universitar.

(6) Candidații proveniți din medii cu risc socioeconomic ridicat sau marginalizate din punct de vedere social – romi, absolvenți ai liceelor din mediul rural sau din orașe cu mai puțin de 10.000 de locuitori – pot beneficia de un număr de locuri bugetate garantate, în condițiile legii.

(7) Activitățile extracurriculare – științifice, tehnice, cultural artistice și sportive, precum și cele pentru studenții capabili de performanțe sunt finanțate de la bugetul statului, conform normelor stabilite de ministerul educației. În acest scop se pot folosi și alte surse de finanțare.

(8) Prevederile alin.(6) se aplică și în cazul taberelor de creație, sportive și de odihnă ale studenților.

(9) Statutul de student cu taxă se modifică în condițiile stabilite de senatul universitar.

(10) Ministerul educației, poate acorda anual burse pentru stagii de studii universitare și postuniversitare în străinătate din fonduri constituite în acest scop. Aceste burse se obțin prin concurs organizat la nivel național.

(11) La concursurile pentru obținerea burselor prevăzute la alin.(10) pot participa studenții și absolvenții instituțiilor de învățământ superior de stat și cei ai instituțiilor de învățământ superior particular acreditate.

(12) Cheltuielile de întreținere a internatelor, a căminelor și a cantinelor universităților se acoperă din veniturile proprii ale instituțiilor de învățământ respective și din subvenții de la buget cu această destinație.

(13) Tarifele practicate de universități pentru studenți la cămine și cantine sunt cel mult egale cu diferența dintre costurile de funcționare, cuprinzând cheltuielile de personal, cheltuielile cu utilitățile, cheltuielile cu materiile prime și consumabile și cheltuielile de întreținere curentă și, respectiv, subvențiile de la bugetul de stat.

(14) În vederea asigurării transparenței, universitatea de stat publică periodic balanța de venituri și cheltuieli pentru fiecare cămin studențesc.

(15) Pot fi acordate subvenții pentru cazare și studenților care aleg altă formă de cazare decât căminele instituțiilor de învățământ superior.

(16) Instituțiile de învățământ superior de stat asigură, în limita resurselor financiare alocate pentru efectuarea practicii comasate a studenților, pe perioada prevăzută în planurile de învățământ, cheltuielile de masă, cazare și transport, în situațiile în care practica se desfășoară în afara centrului universitar respectiv.

(17) Toate actele de studii eliberate de universitate, precum și cele care atestă statutul de student (adeverințe, carnete, legitimații) se eliberează în mod gratuit.

Art. 308 (1) Statul român acordă anual, prin hotărâre a Guvernului, un număr de burse pentru școlarizarea studenților străini. Aceste burse sunt atribuite doar acelor universități și programe de studii care îndeplinesc cele mai ridicate standard de calitate, indiferent dacă sunt de stat sau particulare.

(2) Universitățile, în baza autonomiei universitare, pot dispune integral de veniturile obținute din școlarizarea studenților străini.

Capitolul XI

Organizarea și funcționarea învățământului superior particular și confesional particular

Art. 309 (1) Instituțiile de învățământ superior particulare și instituțiile de învățământ superior confesionale particulare sunt:

- a) fondate din inițiativa și cu resursele materiale și financiare ale unei fundații sau asociații, ale unui cult religios ori ale unui alt furnizor de educație, recunoscut ca atare potrivit prevederilor prezentei legi;
- b) persoane juridice de drept privat.

(2) Instituțiile de învățământ superior particulare au autonomie universitară, conform prevederilor prezentei legi, și autonomie economico-financiară, având drept fundament proprietatea privată, garantată de Constituție.

(3) Structurile universităților particulare și confesionale particulare, atribuțiile, durata mandatelor, precum și alte considerente legate de statutul acestora sunt stabilite de Carta universitară, avizate de fondatori și aprobate de senatul universitar cu respectarea strictă a prevederilor prezentei legi.

Art. 310 (1) O instituție de învățământ superior particulară și confesională particulară trebuie să parcurgă toate procedurile de autorizare provizorie și acreditare stabilite de prezenta lege.

(2) Instituțiile de învățământ superior particulare și confesionale particulare sunt acreditate prin lege, inițiată de către Guvern la propunerea ministerului educației.

(3) Universităților acreditate li se recunoaște perioada de funcționare legală.

Art. 311 (1) Patrimoniul instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare constă în patrimoniul inițial al fondatorilor, la care se adaugă patrimoniul dobândit ulterior.

(2) Instituțiile de învățământ superior particulare și confesionale particulare, pe durata existenței lor, dispun de patrimoniul pus la dispoziția lor, conform legii.

(3) Toate deciziile privind patrimoniul instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare sunt luate de către consiliul de administrație.

Art. 312 (1) Desființarea, dizolvarea sau lichidarea instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare se face în condițiile legii. Inițiativa desființării instituțiilor de învățământ superior particulare sau confesionale particulare poate aparține și fondatorilor.

(2) În caz de desființare, dizolvare sau lichidare, patrimoniul instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare revine fondatorilor.

(3) Desființarea universităților particulare se va face cu protecția intereselor studenților.

Art. 313 Sursele de finanțare ale instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare sunt compuse din:

- a) sumele depuse de fondatori;

- b) taxe de studiu și alte taxe școlare;
- c) sponsorizări, donații, granturi și finanțări acordate pe bază de competiție, exploatarea rezultatelor cercetării, dezvoltării, inovării și alte surse legal constituite.

Capitolul XII

Resursa umană în învățământul superior

Secțiunea I

Categorii

Art. 314 (1) Resursa umană din învățământul superior este reprezentată de personalul didactic și de cercetare, personalul didactic auxiliar și de cercetare, personalul nedidactic, studenți și studenți-doctoranzi.

(2) Studenții sunt parte a resursei umane a instituției de învățământ superior pe toată durata înmatriculării la un program de studii, indiferent de ciclul la care funcționează programul de studii.

(3) Personalul didactic și de cercetare poate avea calitatea de titular al instituției de învățământ superior, cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată sau calitatea de asociat, cu contract individual de muncă pe perioadă determinată.

(4) Personalul didactic și de cercetare titular, personalul didactic și de cercetare auxiliar și studenții fac parte din comunitatea universitară.

Art. 315 (1) Pentru a face parte din personalul didactic și de cercetare auxiliar, toți angajații trebuie să îndeplinească condițiile generale pentru accesul în corpul funcționarilor publici, conform Legii 188/1999 reactualizată privind statutul funcționarilor publici, precum și condițiile speciale stabilite prin statutul personalului didactic.

(2) Pentru a face parte din personalul nedidactic, toți angajații trebuie să fi absolvit cel puțin învățământul secundar superior, precum și o școală care îi dă dreptul să exercite profesia în care se încadrează postul ocupat.

(3) Pentru a face parte din personalul didactic și de cercetare titular al unei instituții de învățământ este necesară îndeplinirea unei condiții minime, respectiv deținerea titlului de doctor.

(4) Pentru a face parte din personalul didactic asociat trebuie îndeplinită condiția de la alin(3).

Personalul de cercetare asociat poate fi angajat, pe un post de cercetare corespunzător și în condițiile în care face dovada că are calitatea de student-doctorand.

Art. 316 (1) Personalul didactic din instituțiile de învățământ superior poartă răspunderea formării spiritului științific al studenților și a pregătirii lor profesionale, precum și obligația de a contribui, în corespondență cu funcția didactică, la progresul disciplinelor pe care le au în normă, în dubla lor calitate de cadre didactice și de cercetători.

(2) Funcțiile didactice, norma didactică și de cercetare, drepturile și obligațiile personalului didactic sunt reglementate prin statutul personalului didactic.

(3) Funcțiile didactice și de cercetare auxiliare, atribuțiile, drepturile și obligațiile personalului didactic și de cercetare auxiliar sunt reglementate în Statutul personalului didactic.

(4) Funcțiile nedidactice se supun reglementărilor stipulate prin Codul muncii.

Secțiunea a II-a

Societățile studențești

Art. 317 (1) Educația studenților se face prin mijloace adaptate învățământului superior precum:

- a) conferințe de cultură generală, educație cetățenească, juridică și etică, profesională și orientare în viață, inițiere în cercetarea științifică și inovația psiho-pedagogică susținută de profesori și conferențieri în ore speciale;
- b) completarea și organizarea culturii artistice și a educației fizice, precum și unele inițieri tehnice, inclusiv în tehnica comunicării, prin personal specializat și prin constituirea de societăți studențești consacrate educației literare, muzicale, coregrafie, teatrale, asistenței sociale, sporturilor, turismului. Fiecare student este obligat să activeze în una din aceste societăți;
- c) organizarea unor fundații de asistență socială pe lângă casele de cultură ale studenților, cantinele și căminele studențești. Comitetele acestor fundații sunt formate din cadre didactice desemnate de consiliile facultăților, absolvenți de succes ai instituției.

Scopul fundațiilor de asistență socială constă în dezvoltarea relațiilor cu studenții și absolvenții pentru a asigura educația socială a studenților.

- d) fundațiile își desfășoară activitatea în acord cu oficiile pentru studenți.
Un regulament special, aprobat de Senat va stabili modalitățile de organizare și desfășurare a educației studenților.

Art. 318 Nici o societate studențească nu se poate constitui fără aprobarea senatului. Decanul, prodecanul sau un cadru didactic delegat de consiliul facultății are obligația de a îndruma activitatea societăților studențești.

Art. 319 (1) Căminele, cantinele și societățile studențești funcționează pe baza unor regulamente întocmite de Consiliul de administrație și aprobate de Senat.

(2) Regulamentele vor prevedea modul în care sunt conduse, administrate, îndrumate și controlate aceste entități de utilitate publică.

(3) În cazul în care se constată abateri individuale sau colective de la scopul pentru care au fost înființate, de la ordinea universitară, Senatul va dispune pe lângă sancționarea celor vinovați, închiderea pe durată determinată sau desființarea acestei entități.

(4) Societățile studențești întreprind acțiuni comune cu școlile de aplicație existente la nivelul facultăților și departamentelor și contribuie la dezvoltarea oficiilor pentru voluntariat.

(5) Societățile studențești nu pot fi afiliate organizațiilor și partidelor politice, activităților de prozelitism religios și nu pot promova acțiuni care perturbă ordinea universitară.

Secțiunea a III-a

Calitatea resursei umane

Art. 318 (1) Calitatea resursei umane dintr-o instituție de învățământ superior este dată de valoarea profesională și științifică a fiecărui membru al comunității universitare și fiecărui angajat, indiferent de statutul său juridic.

(2) Evaluarea calității resursei umane este un proces de valorizare a activităților și bunurilor publice la a căror realizare participă individual sau în echipă membri comunității academice și ceilalți angajați.

Art. 319 Art.166(1) Senatul instituției de învățământ superior stabilește modalitățile de evaluare prin adoptarea unor metodologii specifice, cu respectarea criteriilor și standardelor naționale/internaționale în domeniu.

Instituțiile de învățământ superior sunt autonome în stabilirea instrumentelor și strategiilor de evaluare a resursei umane, precum și în utilizarea rezultatelor evaluării.

- (2) Evaluarea personalului didactic și de cercetare, personalului didactic și de cercetare auxiliar și personalului nedidactic se realizează anual.
- (3) În evaluarea individuală a personalului didactic se valorifică și rezultatele evaluării colegiale și evaluările realizate de către studenți, în condițiile și proporțiile stabilite de către Senat.
- (4) Evaluarea studenților și clasificarea lor se realizează în conformitate cu prevederile legii și regulamentele adoptate de către Senatul universitar.

Capitolul XIII

Finanțarea și patrimoniul instituțiilor publice de învățământ superior

Secțiunea I

Finanțarea

Art. 320 (1) Învățământul universitar public se finanțează din surse provenite de la bugetul de stat, din surse alocate de la bugetele locale și taxe, în condițiile legii.

(2) Programele susținute prin fonduri alocate de la bugetul de stat sunt frecventate gratuit de către studenți. Studenților care frecventează programele finanțate de la bugetul de stat li se pot percepe taxe pentru: depășirea duratei de școlarizare prevăzută de lege, admiteri, înmatriculări, reînmatriculări, repetarea examenelor, și a altor forme de verificare, precum și a examenelor și formelor de verificare care depășesc planul de învățământ, conform metodologiei aprobate de Senatul universitar.

Art. 321 (1) Finanțarea învățământului superior public se asigură din fonduri publice, în concordanță cu următoarele cerințe:

- a) considerarea educației ca vector principal al dezvoltării durabile și a dezvoltării învățământului superior ca responsabilitate publică, în temeiul consacării educației drept prioritate națională;
- b) asigurarea calității învățământului superior la nivelul standardelor din Spațiul European al Învățământului Superior pentru pregătirea resurselor umane și dezvoltarea personală ca cetățeni ai unei societăți democratice bazate pe cunoaștere;
- c) profesionalizarea resurselor umane în concordanță cu diversificarea pieței muncii;
- d) întărirea convergenței și coeziunii sociale, prin dezvoltarea mediului cultural și ridicarea nivelului de civilizație al comunităților din varii zone geografice, inclusiv a celor din zonele defavorizate;

- e) profesionalizarea resursei umane în concordanță cu diversificarea pieței regionale, naționale și internaționale a muncii;
- f) dezvoltarea învățământului superior și a cercetării științifice și creației artistice universitare pentru integrarea la vârf în viața științifică mondială;
- g) absorbția absolvenților pe piața muncii;
- h) creșterea prestigiului educației românești de nivel superior;
- i) stimularea inovației psiho-pedagogice și asigurarea excelenței în formarea continua;

j) consolidarea infrastructurii instituțiilor de învățământ superior înființate după 1990 care gestionează programe de studii performante.

(2) Execuția bugetară anuală a instituțiilor publice de învățământ superior are caracter public.

(3) Finanțarea învățământului superior public se realizează și prin contribuții de la bugetele consiliilor locale și consiliilor județene din raza lor de activitate. Finanțarea poate fi realizată pe bază de contract și prin contribuția altor ministere și autorități pentru acele instituții de învățământ superior care pregătesc specialiști în funcție de cerințele ministerelor și autorităților respective, precum și prin alte surse, inclusiv împrumuturi și ajutoare externe.

(4) Toate resursele de finanțare ale instituțiilor de învățământ public sunt venituri proprii.

(5) Statul poate sprijini învățământul superior particular acreditat.

(6) Angajatorii pot finanța integral sau parțial programe de studii și pot acorda burse de studii studenților, pe bază de contract.

(7) Instituțiile de învățământ superior public, particulare de interes public și confesionale de interes public pot primi donații din țară și străinătate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art. 322 (1) Instituțiile publice de învățământ superior funcționează ca instituții finanțate din fonduri alocate de la bugetul de stat, bugetele locale, venituri extrabugetare și din alte surse, potrivit legii.

(2) Veniturile acestor instituții se compun din:

- a) sume alocate de la bugetul ministerului educației pe bază de contract ferm, pentru finanțarea de bază, finanțarea complementară și finanțarea suplimentară, realizarea de obiective de investiții, fonduri alocate pe bază competițională pentru incluziune, burse și protecția socială a studenților;

b) sume alocate de la bugetul județean/al municipiului București și bugetul local/de sector al comunității din raza teritorială în care funcționează instituția de învățământ superior, pe bază de contract, pentru finanțarea suplimentară, dezvoltarea infrastructurii didactice și de cercetare, fonduri pentru incluziune, convergență și coeziune socială, burse, activități culturale și diseminarea rezultatelor cercetării științifice cu impact asupra zonei geografice; consiliul general al municipiului București și consiliile județene pot finanța programe de studii pentru formarea inițială și continuă a personalului din administrația publică;

c) venituri proprii, dobânzi, sponsorizări și taxe percepute în condițiile legii de la persoane fizice și juridice române sau străine, alte surse prevăzute de lege. veniturile prevăzute la alin.(2) sunt utilizate de instituțiile publice de învățământ superior, în condițiile autonomiei universitare, în vederea realizării obiectivelor care le revin în cadrul politicii statului din domeniul învățământului și cercetării științifice universitare.

Art. 323 (1) Finanțarea suplimentară se acordă din fonduri publice de către ministerul educației și autoritățile publice locale pentru a stimula excelența instituțiilor și a programelor de studii, atât din cadrul instituțiilor publice cât și a celor particulare și confesionale de interes public.

(2) Ministerul educației asigură finanțarea de bază pentru universitățile publice, prin granturi de studii calculate pe baza costului mediu per program echivalent, per domeniu, per cicluri de studiu, per limba de predare și per categorie de zonă geografică urmărindu-se o discriminare pozitivă pentru zonele defavorizate.

Granturile de studii vor fi alocate prioritar spre acele domenii care dovedesc că asigură inserția absolvenților și dezvoltarea sustenabilă și competitivă a societății/comunității, iar în interiorul domeniului, prioritar, celor mai bine plasate programe în ierarhia calității acestora, valoarea absolută a grantului pentru un program variind în funcție de poziția programului în această ierarhie.

(3) Finanțarea de bază este multianuală, asigurându-se pe toată durata unui ciclu de studii, cu condiția ca formațiunile de studiu să nu fie diminuate cu mai mult de 40% la încheierea ciclului de studii.

(4) Finanțarea complementară se realizează de ministerul educației și autoritățile publice locale prin:

a) subvenții pentru cazare și masă;

- b) fonduri alocate pe bază de priorități și norme specifice pentru dotări și alte cheltuieli de investiții și reparații capitale;
- c) fonduri alocate pe baze competiționale pentru cercetarea științifică universitară, precum și pentru proiecte de dezvoltare durabilă a zonei geografice.

(5) Autoritățile publice locale asigură finanțarea de bază pentru programele de formare inițială și continuă înființate din inițiativa lor și care funcționează în instituțiile de învățământ superior din aria lor teritorială.

(6) Finanțarea instituțiilor publice de învățământ superior se face pe bază de contract încheiat între ministerul educației și instituția de învățământ superior respectivă, după cum urmează:

- a) Contract instituțional pentru finanțarea de bază, pentru fondul de burse și protecție socială a studenților, pentru fondul de dezvoltare instituțională, precum și pentru finanțarea de obiective de investiții;
- b) Contract complementar pentru finanțarea reparațiilor capitale, a dotărilor și a altor cheltuieli de investiții, precum și subvenții pentru cazare și masă.

Contractele instituționale și complementare sunt supuse controlului periodic efectuat de minister prin Consiliul Permanent al Educației.

(7) Finanțarea instituțiilor publice de învățământ superior de către autoritățile publice locale se face pe bază de contracte instituționale și complementare, conform prevederilor alin.(6) lit. a) și b), cu excepția contractului pentru finanțarea de bază, care se încheie numai în situația în care autoritățile inițiază înființarea de programe. Contractele încheiate de instituțiile de învățământ superior cu autoritățile publice locale sunt supuse controlului organismelor de specialitate.

Art. 324 (1) Finanțarea cercetării științifice universitare se face în conformitate cu prevederile prezentei legi. Consiliul Național al Educației și Cercetării, prin consultarea Consiliului General și Consiliului Permanent promovează în termen de 3 luni de la publicarea prezentei o hotărâre de guvern privind finanțarea cercetării științifice.

Cercetarea științifică destinată dezvoltării durabile a zonei geografice din aria teritorială a autorităților publice locale este finanțată pe bază de proiecte, de către autoritățile respective.

(2) Fondurile pentru burse și protecție socială a studenților se alocă în funcție de numărul de studenți admiși la programele de studii finanțate de la buget, forma de învățământ cu frecvență.

(3) Studenții beneficiază de burse de performanță sau de merit, pentru stimularea excelenței, precum și de burse sociale, pentru susținerea financiară a studenților cu venituri reduse. Cuantumul minim al bursei sociale se propune anual de către Consiliul Permanent al Educației, urmând ca acesta să acopere cheltuielile minime de masă și cazare.

(4) Universitățile pot suplimenta fondul de burse prin venituri proprii extrabugetare.

(5) Autoritățile publice pot acorda burse studenților înscriși la programe de studii inițiate de ele, precum și studenților meritoși de la alte programe de studii.

(6) Pot acorda burse studenților persoane fizice și juridice din țară și străinătate, interesate de creșterea performanței pregătirii profesionale a acestora.

(7) În fiecare instituție de învățământ superior se înființează Oficiul pentru burse, instituindu-se fondul pentru bursele studenților. Fondul de burse se gestionează conform legii.

(8) Absolvenții instituției de învățământ superior, beneficiari de bursă pe durata școlarizării, care reușesc să-și construiască o carieră profesională performantă, au obligația morală să restituie contravaloarea bursei de care au beneficiat, în tranșe și intervale de timp rezonabile, contribuind astfel la dezvoltarea fondului de burse al instituției absolvite. Absolvenții respectivi, la propunerea Senatului universitar, sunt cooptați în comunitatea universitară, acordându-li-se titlul onorific *Summa cum laude*.

(9) Categoriile de cheltuieli eligibile și metodologia de distribuire a acestora din finanțarea complementară și suplimentară se stabilesc prin hotărâre de guvern, inițiată de ministerul educației, prin consultarea Senatelor universitare și Consiliului Permanent, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(10) Rectorii instituțiilor publice de învățământ superior, prin contractul instituțional încheiat cu ministerul educației, sunt direct responsabili de alocarea resurselor instituției, prioritar spre departamentele și structurile cele mai performante.

Art. 325 Statul român acordă anual burse pentru sprijinirea etnicilor români din țări învecinate și a etnicilor români cu domiciliul în străinătate, care doresc să studieze în cadrul instituțiilor publice de învățământ superior din România.

Art. 326 (1) Programele de studii de master și doctorat în științe și tehnologii avansate, cele care se desfășoară în limbi de circulație internațională, precum și doctoratele în cotutelă cu universitățile de prestigiu din străinătate beneficiază de o

finanțare suplimentară, în procent de până la 10% din finanțarea celorlalte programe. Pentru finanțarea programelor de doctorat în cotutelă, finanțarea suplimentară se face în cuantum egal cu contribuția universităților din străinătate partenere.

(2) Fondurile rămase la sfârșitul anului din execuția bugetului prevăzut în contractul instituțional și complementar, precum și fondurile aferente cercetării științifice universitare și veniturile extrabugetare rămân la dispoziția instituțiilor de învățământ superior și se cuprind în bugetul de venituri și cheltuieli al instituției, fără vărsăminte la bugetul de stat și fără afectarea alocațiilor de la bugetul public pentru anul următor.

Secțiunea a II-a

Patrimoniul

Art. 327 Instituțiile publice sau particulare de interes public de învățământ superior au patrimoniu propriu, pe care-l gestionează conform legii.

Art. 328 (1) Drepturile pe care le au instituțiile de învățământ superior asupra bunurilor din patrimoniul propriu pot fi drepturi reale, după caz, drept de proprietate sau dezmembrăminte ale acestuia, uz, uzufruct, servitute și superficiei, potrivit dispozițiilor Codului civil, drept de folosință dobândit prin închiriere, concesiune, comodat și alte asemenea ori drept de administrare, în condițiile legii.

(2) În patrimoniul instituțiilor de învățământ superior pot exista și drepturi de creanță izvorâte din contracte, convenții sau hotărâri judecătorești.

(3) Instituțiile publice de învățământ superior pot avea în patrimoniu bunuri mobile și imobile din domeniul public sau din domeniul privat al statului.

(4) Drepturile subiective ale instituțiilor de învățământ superior asupra bunurilor din domeniul public al statului pot fi drepturi de administrare, de folosință, de concesiune ori de închiriere, în condițiile legii.

(5) Prin hotărâre de guvern, bunurile din domeniul public al statului pot fi trecute în domeniul privat al statului și transmise, cu titlu gratuit, instituțiilor de învățământ superior, în condițiile legii.

(6) instituțiile publice de învățământ superior au drept de proprietate asupra bunurilor existente în patrimoniul lor la data intrării în vigoare a prezentei legi. Ministerul educației este împuternicit să emită certificat de atestare a dreptului de proprietate pentru universitățile publice pe baza documentației inițiate de acestea.

(7) Dreptul de proprietate al instituțiilor publice de învățământ superior asupra bunurilor prevăzute la alin.(6) se exercită în condițiile prevăzute în Carta universitară, cu respectarea dispozițiilor dreptului comun.

(8) Bunurile imobile aflate în proprietatea instituțiilor publice de învățământ superior sunt inalienabile.

Art. 329 (1) Dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile, precum și alte drepturi reale ale instituțiilor publice de învățământ superior sunt supuse publicității imobiliare prevăzută de legislația specială în materie.

(2) În cazul desființării unei instituții publice de învățământ superior, bunurile aflate în proprietate, rămase în urma lichidării, trec în proprietatea publică a statului sau, după caz, în proprietatea publică a autorităților locale din raza teritorială de activitate.

(3) Instituțiile particulare de interes public și confesionale de interes public de învățământ superior sunt titulare ale dreptului de proprietate ori ale altor drepturi reale pe care le exercită asupra patrimoniului, în condițiile legii.

Titlul IV

Învățarea pe tot parcursul vieții

Capitolul I.

Norme definiții

Art. 330 (1) Prezentul titlu reglementează cadrul juridic general și integrator al învățării pe tot parcursul vieții în România.

(2) Învățarea pe tot parcursul vieții, înțeleasă ca educație permanentă, constă în totalitatea activităților de învățare realizate de fiecare persoană pe întreaga durată a existenței, în condițiile dezvoltării durabile și imperativelor societății bazată pe cunoaștere.

(3) Scopul educației permanente îl reprezintă formarea/dezvoltarea competențelor care asigură afirmarea individului dintr-o multiplă perspectivă : personală, moral-civică, culturală, socială și ocupațională.

Educația permanentă reprezintă un proces de acomodare continuă și afirmare individuală, în condiții de competiție și eficacitate, asigurând formarea și dezvoltarea personalității individuale, prin integrare socială și transmitere culturală pe tot parcursul vieții.

(4) Funcție de contextul în care se realizează, învățarea pe tot parcursul vieții este:

- a) *învățarea în context formal*, ca învățare organizată și structurată, care se realizează într-un cadru instituționalizat și se fundamentează pe o proiectare didactică explicită. Învățarea în context formal are asociate obiective, durate și resurse, depinde de voința celui care învață și se finalizează cu certificarea instituționalizată a cunoștințelor și competențelor dobândite;
- b) *învățarea în context nonformal*, ca învățare integrată în cadrul unor activități planificate, cu obiective de învățare, care nu urmează în mod explicit un curriculum și poate diferi ca durată. Învățarea în context nonformal depinde de intenția celui care învață și nu conduce în mod automat la certificarea cunoștințelor și competențelor dobândite;
- c) *învățarea în contexte informale*, ca învățare – rezultat al unor activități zilnice legate de muncă, mediul familial, timpul liber. Ea nu este organizată sau structurată din punct de vedere al obiectivelor, duratei ori sprijinului pentru învățare. Învățarea în contexte informale nu este dependentă de intenția celui care învață și nu conduce în mod automat la certificarea cunoștințelor și competențelor dobândite.

(5) Certificarea cunoștințelor și competențelor dobândite în contexte non-formale și informale poate fi realizată de organisme abilitate în acest sens, în condițiile legii.

Art. 331 (1) Învățarea pe tot parcursul vieții cuprinde:

- a) educația timpurie
- b) educația de nivel nonuniversitar
- c) educația de nivel superior
- d) educația și formarea profesională continuă a adulților.

(2) Finalitățile principale ale învățării pe tot parcursul vieții vizează dezvoltarea plenară a persoanei și dezvoltarea durabilă a societății.

(3) Învățarea pe tot parcursul vieții se centrează pe asimilarea valorilor universale, pe formarea și dezvoltarea competențelor – cheie și a competențelor specifice unui domeniu de activitate sau unei calificări.

Art. 332 (1) Instituțiile/organizațiile în care se realizează învățarea în contexte formale sunt: unități și instituții de învățământ nonuniversitar și superior, centre de educație și formare profesională din subordinea ministerelor sau autorităților publice locale, furnizori publici și privați de educație și formare profesională autorizați/acreditați în condițiile legii, angajatori care oferă programe de formare profesională propriilor angajați.

(2) Instituțiile/organizațiile în care se realizează învățarea în contexte non-formale sunt instituțiile/organizațiile prevăzute la lin (1), centre de îngrijire și protecție a copilului, palate și cluburile elevilor, agenți angajatori implicați în formarea profesională a propriilor angajați, instituții culturale precum muzee, teatre, centre culturale, biblioteci, centre de documentare, cinematografice, case de cultură, precum și asociații profesionale, culturale, sindicate, organizații nonguvernamentale autorizate/acreditate conform legii.

(3) Instituțiile/organizațiile în care se realizează învățarea în contexte informale sunt instituțiile/organizațiile precum la alin.(1) și (2). Învățarea informală este, adesea, neintenționată și neconștientizată și se poate produce atunci când copiii, tinerii și adulții desfășoară activități în familie, la locul de muncă, în comunitate, în rețele sociale, când se angajează în activități de voluntariat, sportive ori culturale sau altele asemenea.

(4) Învățarea formală și non-formală sunt forme ale învățării instituționalizate.

(5) Învățarea informală este instituționalizată dacă se realizează în cadrul instituțiilor/organizațiilor prevăzute la alin.(1) și (2), inclusiv în familie, ca învățare intenționată și conștientizată și neinstituționalizată, ca învățare realizată prin activități la locul de muncă, în rețele sociale, prin activități de voluntariat, sportive, culturale sau altele asemenea.

(6) Furnizorii publici și privați de educație și formare profesională, organizațiile nonguvernamentale ori guvernamentale care oferă formare profesională vor fi supuși evaluării în vederea acreditării sau menținerii acreditării în interval de 9 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, în baza unei metodologii adoptate de guvern, inițiată de ministerul educației, prin consultarea Consiliului permanent și a ministerului muncii. Evaluarea în vederea menținerii acreditării se realizează la intervale de maximum 5 ani.

Art. 333 (1) Organizarea și funcționarea învățământului non-universitar sunt reglementate în Titlul II din prezenta lege.

(2) Organizarea și funcționarea învățământului superior sunt reglementate de Titlul III din prezenta lege.

(3) Organizarea și funcționarea formării profesionale a adulților sunt reglementate de prezenta lege, completată printr-o hotărâre de guvern cu caracter special privitoare la formarea profesională continuă a adulților, ucenicia la locul de muncă și învățământul dual. Hotărârea de guvern va fi inițiată de ministerul educației, prin

consultarea Consiliului Permanent și ministerului muncii, în maximum 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 334 (1) Statul garantează, asigură și susține, inclusiv financiar, accesul la educație și formare profesională continuă pentru:

- a) tinerii și adulții care nu au finalizat învățământul obligatoriu;
- b) tinerii care au părăsit sistemul de educație înainte de a obține o calificare profesională și nu sunt cuprinși în nicio formă de educație sau formare profesională;
- c) absolvenții de învățământ non-profesional sau cei care au absolvit studiile învățământului liceal sau ale învățământului superior în domenii și calificări redundante ori nerelevante pe piața muncii;
- d) persoanele cu cerințe educaționale speciale;
- e) tinerii și adulții care revin în țară după o perioadă de muncă în străinătate;
- f) tinerii și adulții rezidenți în comunități dezavantajate economic și social;
- g) angajații de peste 40 de ani cu nivel scăzut de educație, rezidenți în mediul urban și în mediul rural, cu calificare redusă sau necalificați;
- h) elevii cu risc major de eșec școlar;
- i) toți cetățenii care doresc să urmeze programe de educație permanentă.

(2) Finanțarea învățării pe tot parcursul vieții se realizează din fonduri publice și particulare pe baza parteneriatului public-particular, sau finanțare din partea angajatorilor, organizațiilor nonguvernamentale, prin fonduri nerambursabile din programe europene, prin conturi de educație permanentă și prin contribuția beneficiarilor.

Capitolul II

Responsabilități privitoare la învățarea pe tot parcursul vieții

Art. 335 Statul își exercită atribuțiile în domeniul învățării pe tot parcursul vieții prin intermediul ministerului educației, Parlamentului, Guvernului, ministerului muncii, ministerului sănătății, ministerului de interne, a altor autorități și instituții publice centrale și locale cu atribuții în domeniu.

Art. 336 Ministerul educației are ca atribuții principale, în domeniul învățării pe tot parcursul vieții:

- a) elaborarea strategiilor și politicilor naționale în domeniu;
- b) elaborarea reglementărilor referitoare la organizarea și funcționarea sistemului de educație din România;

- c) monitorizarea, evaluarea și controlarea, direct sau prin organismele abilitate, a funcționării sistemului educațional și a furnizorilor de educație;
- d) stabilirea mecanismelor și a metodologiilor de validare și recunoaștere a rezultatelor învățării;
- e) elaborarea, împreună cu ministerul culturii, a politicilor în domeniul educației nonprofesionale a adulților și vârstnicilor;
- f) alte atribuții, așa cum apar ele specificate în legislația din domeniul educației și formării profesionale.

Art. 337 Ministerul muncii are ca atribuții principale, în domeniul învățării pe tot parcursul vieții:

- a) elaborarea, împreună cu ministerul educației, a politicilor și a strategiilor naționale privind formarea profesională a adulților;
- b) reglementarea formării profesionale la locul de muncă și a formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă.

Art. 338 Ministerul culturii are ca atribuții principale, în domeniul învățării pe tot parcursul vieții:

- a) stimularea creșterii gradului de acces și de participare a publicului la cultură;
- b) propunerea și promovarea parteneriatelor cu autoritățile administrației publice locale și cu structurile societății civile pentru diversificarea, modernizarea și optimizarea serviciilor publice oferite de instituțiile și așezămintele de cultură, în vederea satisfacerii necesităților culturale și educative ale publicului;
- c) promovarea recunoașterii competențelor profesionale, respectiv garantarea drepturilor și a intereselor creatorilor, artiștilor și specialiștilor din domeniul culturii;
- d) alte atribuții prevăzute de legislația din domeniul educației și formării profesionale.

Art. 339 (1) Ministerele și autoritățile centrale pot avea responsabilități în domeniul educației și formării pentru profesiile reglementate prin legi speciale.

(2) Formarea continuă a personalului din instituțiile publice de apărare, ordine publică și securitate națională se reglementează, în sensul prezentei legi, prin ordine și instrucțiuni proprii emise de către conducătorii acestora.

(3) Structura organizatorică, profilurile, specializările, cifrele anuale de școlarizare și criteriile de selecționare a candidaților pentru învățământul de formare continuă nonuniversitară a personalului militar, de informații, ordine publică și securitate

națională se stabilesc de ministerele și serviciile de resort și de alte instituții cu atribuții în domeniul apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale, potrivit specificului și nivelurilor de învățământ.

Art. 340 (1) În vederea realizării obiectivelor învățării pe tot parcursul vieții se organizează și funcționează, pe lângă ministerul educației, Autoritatea Națională pentru Calificări, organism de specialitate în domeniu.

(2) Autoritatea Națională pentru Calificări elaborează Cadrul național al calificărilor pe baza Cadrului european al calificărilor, gestionează Registrul național al calificărilor și Registrul național al furnizorilor de formare profesională a adulților. Autoritatea Națională pentru Calificări coordonează autorizarea furnizorilor de formare profesională continuă la nivel național, coordonează sistemul de asigurare a calității în formarea profesională continuă și activitățile comitetelor sectoriale. Autoritatea Națională pentru Calificări mai are următoarele atribuții:

- a) elaborează, implementează și actualizează Cadrul național al calificărilor, precum și Registrul național al calificărilor;
- b) asigură compatibilitatea sistemului național al calificărilor cu celelalte sisteme de calificări existente la nivel european și internațional;
- c) propune ministerului educației elemente de politici și de strategii naționale, acte normative referitoare la sistemul național al calificărilor și la dezvoltarea resurselor umane, inclusiv formarea profesională a adulților;
- d) coordonează și controlează la nivel național elaborarea standardelor ocupaționale și a standardelor de pregătire profesională;
- e) coordonează asigurarea calității în formarea profesională a adulților;
- f) coordonează și controlează autorizarea furnizorilor de formare profesională a adulților;
- g) întocmește Registrul național al furnizorilor de formare profesională a adulților, precum și Registrul național al evaluatorilor de competențe profesionale;
- h) coordonează autorizarea centrelor de evaluare a competențelor profesionale și certificarea evaluatorilor de competențe profesionale;
- i) participă la elaborarea unor planuri sau programe de interes național în domeniul calificărilor și al formării profesionale a adulților;
- j) promovează dialogul social, sprijină și coordonează activitatea comitetelor sectoriale.

(3) Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale Autorității Naționale pentru Calificări se asigură din venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat, prin bugetul ministerului educației.

(4) La nivelul Autorității Naționale pentru Calificări se constituie un consiliu cu rol consultativ, format din reprezentanți ai instituțiilor de învățământ preuniversitar și universitar, ai studenților, ai asociațiilor profesionale, ai administrației publice centrale, ai patronatelor, ai sindicatelor și ai comitetelor sectoriale. Consiliul asistă Autoritatea Națională pentru Calificări în stabilirea strategiilor naționale și a planurilor de acțiuni pentru dezvoltarea Cadrului național al calificărilor și a formării profesionale a adulților.

(5) Autoritatea Națională pentru Calificări este coordonată de Ministerul Educației. Structura, organizarea și funcționarea acesteia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 341 (1) Cadrul național al calificărilor este un instrument pentru clasificarea calificărilor în conformitate cu un set de criterii care corespund unor niveluri specifice de învățare atinse, al cărui scop este integrarea și coordonarea subsistemelor naționale de calificări și îmbunătățirea transparenței, accesului, progresului și calității calificărilor în raport cu piața muncii și societatea civilă.

(2) Implementarea Cadrului național al calificărilor vizează sistemul național de calificări obținute în învățământul secundar general, în învățământul profesional și tehnic, în formarea profesională continuă, în ucenicie, în învățământul superior, atât în contexte formale, cât și în contexte informale și nonformale, din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții.

(3) Cadrul național al calificărilor permite recunoașterea, măsurarea și relaționarea tuturor rezultatelor învățării dobândite în contexte de învățare formale, nonformale și informale și asigură coerența calificărilor și a titlurilor certificate. Existența unui cadru național al calificărilor contribuie la evitarea duplicării și suprapunerii calificărilor, îi ajută pe cei ce învață să ia decizii în cunoștință de cauză privind planificarea carierei și facilitează evoluția profesională, în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții.

(4) Cadrul național al calificărilor contribuie la asigurarea calității sistemului de formare profesională.

Art. 342 (1) Autoritatea Națională pentru Calificări evaluează și certifică evaluatorii de competențe profesionale, evaluatorii de evaluatori și evaluatorii externi.

(2) Criteriile și procedurile de evaluare și certificare a evaluatorilor de competențe profesionale, a evaluatorilor de evaluatori și a evaluatorilor externi se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi, aprobate prin ordin al ministrului educației.

(3) Autoritatea Națională pentru Calificări întocmește Registrul național al evaluatorilor de competențe profesionale, evaluatorilor de evaluatori și evaluatorilor externi certificați.

(4) Autoritatea Națională pentru Calificări înființează Centrul Național de Acreditare ca structură fără personalitate juridică cu scopul de a autoriza centrele de evaluare a competențelor profesionale, precum și pentru a acredita centre de evaluare și organisme de evaluare. Regulamentul de organizare și funcționare a Centrului Național de Acreditare se aprobă prin ordin al ministrului.

(5) Pentru realizarea autorizării și acreditării prevăzute la alin. (4), Centrul Național de Acreditare folosește, în condițiile legii, evaluatori externi care elaborează rapoarte de evaluare în acest scop.

Art. 343 (1) Centrele comunitare de învățare permanentă se înființează de către autoritățile administrației publice locale în parteneriat cu furnizorii de educație și formare. Acestea au rolul de a implementa politicile și strategiile în domeniul învățării pe tot parcursul vieții la nivelul comunității. Funcționarea centrelor comunitare de învățare permanentă se reglementează prin hotărâre a Guvernului, inițiată de ministerul educației.

(2) Unitățile și instituțiile de învățământ de sine stătător sau în parteneriat cu autoritățile locale și alte instituții și organisme publice și particulare: case de cultură, furnizori de formare continuă, parteneri sociali, organizații nonguvernamentale și altele asemenea pot organiza la nivel local centre comunitare de învățare permanentă, pe baza unor oferte de servicii educaționale adaptate nevoilor specifice diferitelor grupuri-țintă interesate.

(3) Finanțarea centrelor comunitare de învățare permanentă se face din fonduri publice și particulare, în condițiile legii. Toate veniturile obținute de centrele comunitare de învățare permanentă rămân la dispoziția acestora.

Art. 344 (1) Atribuțiile centrelor comunitare de învățare permanentă la nivel local sunt următoarele:

- a) realizează studii și analize privind nevoia de educație și formare profesională la nivel local;
- b) elaborează planuri locale de intervenție în domeniul educației permanente;

c) oferă servicii educaționale pentru copii, tineri și adulți prin:

(i) programe de tip remedial pentru dobândirea sau completarea competențelor-cheie, inclusiv programe educaționale de tip "A doua șansă" sau programe de tip "zone de educație prioritară" pentru tinerii și adulții care au părăsit timpuriu sistemul de educație ori care nu dețin o calificare profesională;

(ii) programe pentru validarea rezultatelor învățării nonformale și informale;

(iii) programe de dezvoltare a competențelor profesionale pentru calificare/recalificare, reconversie profesională, perfecționare, specializare și inițiere profesională;

(iv) programe de educație antreprenorială;

(v) programe de dezvoltare personală sau de timp liber;

(vi) organizarea de activități de promovare a participării la învățarea permanentă a tuturor membrilor comunității;

d) oferă servicii de informare, orientare și consiliere privind:

(i) accesul la programe de educație și formare profesională;

(ii) validarea rezultatelor învățării nonformale și informale;

(iii) pregătirea în vederea ocupării unui loc de muncă;

d) oferă servicii de evaluare și certificare a rezultatelor învățării nonformale și informale;

e) asigură accesul membrilor comunității la mijloace moderne de informare și comunicare;

f) promovează parteneriatul cu mediul economic;

g) implementează instrumentele dezvoltate la nivel european, Europass și Youthpass, pașaportul lingvistic, precum și portofoliul de educație permanentă;

h) gestionează informații cu privire la participarea beneficiarilor la serviciile acestora.

(2) Metodologia de acreditare, evaluare periodică, organizare și funcționare a centrelor comunitare de învățare permanentă se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 345 (1) În înțelesul prezentei legi, termenii referitori la procesele de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării se definesc după cum urmează:

a) rezultatele învățării reprezintă ceea ce o persoană cunoaște, înțelege și este capabilă să facă la finalizarea procesului de învățare și sunt definite sub formă de cunoștințe, abilități și competențe;

- b) identificarea rezultatelor învățării reprezintă procesul prin care indivizii, singuri sau cu sprijinul personalului specializat, devin conștienți de competențele pe care le dețin;
- c) evaluarea rezultatelor învățării reprezintă procesul prin care se stabilește faptul că o persoană a dobândit anumite cunoștințe, abilități și competențe;
- d) validarea rezultatelor învățării reprezintă procesul prin care se confirmă că rezultatele învățării evaluate, dobândite de o persoană, corespund cerințelor specifice pentru o unitate de rezultate ale învățării sau o calificare;
- e) certificarea rezultatelor învățării reprezintă procesul prin care se confirmă în mod formal rezultatele învățării dobândite de persoana care învață în diferite contexte, în urma unui proces de evaluare. Aceasta se finalizează printr-o diplomă sau un certificat.

(2) Recunoașterea rezultatelor învățării reprezintă procesul de atestare a rezultatelor învățării validate și certificate prin acordarea de unități de rezultate ale învățării sau de calificări.

(3) Identificarea, evaluarea și recunoașterea rezultatelor învățării în contexte nonformale și informale se realizează pe baza unei metodologii elaborate de ministerul educației, de ministerul muncii și de Autoritatea Națională pentru Calificări și se aprobă prin hotărâre de guvern.

(4) Ministerul educației elaborează și aprobă prin ordin al ministrului educației metodologia de recunoaștere a rezultatelor învățării în contexte nonformale și informale a cadrelor didactice și de echivalare a acestora în credite pentru educație și formare profesională.

Art. 346 (1) Serviciile de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării pot fi oferite de instituții de stat sau particulare autorizate în acest sens.

(2) Diplomele și certificatele acordate de instituțiile autorizate în urma evaluării rezultatelor învățării în contexte nonformale și informale produc aceleași efecte ca și celelalte modalități de evaluare și certificare a cunoștințelor și competențelor din sistemul formal de educație și formare profesională în vederea ocupării unui loc de muncă sau continuării educației și formării profesionale în sistemele formale.

(3) Rezultatele învățării în contexte nonformale și informale pot fi recunoscute explicit prin evaluări în centre de evaluare și certificare a competențelor sau implicit prin finalizarea unui program formal de studii.

Art. 347 (1) Programele de formare profesională inițială și continuă, precum și sistemele de evaluare a rezultatelor învățării în contexte nonformale și informale

vor respecta asigurarea mobilității ocupaționale pe orizontală și pe verticală prin utilizarea sistemului de credite transferabile pentru educație și formare profesională.

(2) Metodologia de acordare a creditelor transferabile se elaborează de ministerul educației, de ministerul muncii, de ministerul culturii și de Autoritatea Națională pentru Calificări și se aprobă prin hotărâre de guvern.

(3) Rezultatele învățării și creditele asociate acestora, dobândite anterior în contexte formale sau ca urmare a evaluării rezultatelor învățării nonformale și informale, sunt transferate și integrate în programul de formare profesională pe care îl urmează persoana care învață.

Art. 348 (1) Persoanele care doresc să fie evaluate în vederea recunoașterii competențelor profesionale obținute în alte contexte de învățare decât cele formale se adresează unui centru de evaluare acreditat pentru ocupația sau calificarea respectivă.

(2) În funcție de procesul de evaluare desfășurat, centrul de evaluare acreditat eliberează următoarele tipuri de certificate cu recunoaștere națională:

a) certificat de calificare - se eliberează în cazul în care candidatul a fost declarat competent pentru toate competențele asociate unei calificări sau unei ocupații, conform standardului de pregătire profesională ori standardului ocupațional;

b) certificat de competențe profesionale - se eliberează în cazul în care candidatul a fost declarat competent pentru una sau mai multe competențe asociate unei calificări ori unei ocupații, conform standardului de pregătire profesională sau standardului ocupațional.

(3) Certificatele se eliberează însoțite de o anexă a certificatului, denumită „Supliment descriptiv al certificatului”, în care se precizează unitățile de competență pentru care candidatul a fost declarat competent.

Art. 349 (1) Portofoliul de educație permanentă reprezintă un instrument care facilitează identificarea și formularea abilităților și competențelor personale și valorificarea acestora în parcursul școlar și profesional și în inserția pe piața muncii a fiecărui individ.

(2) Portofoliul de educație permanentă conține dovezi ale rezultatelor învățării dobândite în contexte formale, nonformale și informale de educație.

(3) Portofoliul educațional integrează și instrumentele europene care evidențiază rezultatele învățării unei persoane, cum ar fi Europass și Youthpass.

Art. 350 (1) Consilierea și orientarea carierei pe tot parcursul vieții se referă la totalitatea serviciilor și activităților care asistă persoanele de orice vârstă și în orice moment al existenței lor să facă alegeri în sfera educațională, de formare sau muncă și să își gestioneze cariera.

(2) Serviciile de consiliere și orientare în carieră se realizează prin unități și instituții de învățământ, universități, instituții de formare, servicii de ocupare a forței de muncă și servicii pentru tineret. Ele se pot realiza și la locul de muncă, în serviciile sociale și în sectorul particular.

Art. 351 Statul asigură accesul gratuit la servicii de consiliere și orientare în carieră tuturor elevilor, studenților și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Art. 352 (1) În sensul prezentei legi, consilierea și orientarea în carieră includ următoarele tipuri de activități:

- a) informarea cu privire la carieră, care se referă la toate informațiile necesare pentru a planifica, obține și păstra un anumit loc de muncă;
- b) educația cu privire la carieră, care se realizează în instituțiile de învățământ prin intermediul ariei curriculare "consiliere și orientare". Sunt oferite informații despre piața muncii, se formează abilități de a face alegeri privind educația, formarea, munca și viața în general, oportunități de a experimenta diverse roluri din viața comunității sau din viața profesională, instrumente pentru planificarea carierei;
- c) consilierea în carieră, care ajută persoanele să își clarifice scopurile și aspirațiile, să își înțeleagă propriul profil educațional, să ia decizii informate, să fie responsabile pentru propriile acțiuni, să își gestioneze cariera și procesul de tranziție în diferite momente;
- d) consilierea pentru angajare, care ajută persoanele să își clarifice scopurile imediate privind angajarea, să învețe despre abilitățile necesare pentru a căuta și a obține un loc de muncă;
- e) plasarea la locul de muncă, care reprezintă sprijinul acordat persoanelor pentru găsirea unui loc de muncă.

(2) Pentru punerea în aplicare a prevederilor alin. (1), precum și pentru facilitarea corelării sistemului de învățământ cu piața muncii, se înființează și vor funcționa, în toate instituțiile de învățământ superior, centre de consiliere și orientare în carieră pentru elevii din anii terminali, studenți și absolvenți, în cadrul cărora vor funcționa unități de analiză și gestiune previzională a solicitărilor pieței muncii.

(3) Metodologia privind organizarea și funcționarea acestor centre se aprobă prin ordin al ministrului.

Art. 353 (1) Ministerul educației și ministerul muncii colaborează în scopul creșterii calității, pentru sincronizarea și continuitatea activităților de consiliere și orientare în carieră de care beneficiază o persoană pe parcursul întregii vieți.

(2) Ministerele prevăzute la alin. (1) stabilesc, prin ordin comun, instrumente și metodologii comune referitoare la formarea specialiștilor în consiliere și orientare, utilizarea instrumentelor Europass și Youthpass, organizarea de activități comune de sensibilizare a cadrelor didactice și a formatorilor, a părinților și a publicului larg cu privire la dimensiunea consilierii și orientării în educație și formarea profesională.

Art. 354 Pentru asigurarea transparenței serviciilor și a mobilității persoanelor în spațiul european, ministerul educației și ministerul muncii realizează demersurile necesare pentru integrarea României în rețelele europene de consiliere și orientare pe tot parcursul vieții.

Art. 355 (1) Sistemul național de asigurare a calității educației permanente cuprinde sistemul de asigurare a calității în învățământul preuniversitar, sistemul de asigurare a calității în învățământul superior, sistemul de asigurare a calității în formarea profesională inițială, sistemul de asigurare a calității în formarea profesională continuă.

Art. 356 (1) Statul sprijină dreptul la învățare pe tot parcursul vieții prin acordarea sumei reprezentând echivalentul în lei a 500 euro, calculat la cursul de schimb leu/euro comunicat de Banca Națională a României și valabil la data plății, fiecărui copil cetățean român, la nașterea acestuia. Suma este acordată în scop educațional în beneficiul titularului, din bugetul de stat, prin bugetul ministerului muncii.

(2) Suma se depune într-un cont de depozit, denumit în continuare cont pentru educație permanentă, deschis la Trezoreria Statului pe numele copilului de oricare dintre părinții firești, de împuternicitul acestora sau de reprezentantul legal al copilului, pe baza certificatului de naștere.

(3) Părinții copilului, contribuabili, pot direcționa în contul prevăzut la alin.(2) un procent de până la 2% din valoarea impozitului anual pe veniturile din salarii, în condițiile legii, și pot depune sume în acest cont.

(4) Pentru sumele depuse în contul prevăzut la alin.(2) se plătește dobândă anual la o rată a dobânzii stabilită prin ordin al ministrului finanțelor publice. Dobânzile

aferente conturilor de depozit constituite la Trezoreria Statului se asigură de la bugetul de stat, din bugetul Ministerului Finanțelor Publice.

(5) Titularul contului este singura persoană care poate solicita sume din contul pentru educație permanentă, începând cu vârsta de 16 ani și cu acordul expres, după caz, al părinților, al tutorelui sau al reprezentantului legal. Trezoreria Statului eliberează vouchere echivalente în valoare cu sumele solicitate. Metodologia prin care se certifică faptul că sumele au fost cheltuite pentru educația permanentă se elaborează de către Ministerul Educației.

(6) Retragerea sumelor în alte condiții decât cele prevăzute la alin.(5) și/sau utilizarea acestora în alt scop decât cel stabilit de prezenta lege constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la un an.

(7) Normele privind deschiderea, gestionarea și accesul la contul pentru educație permanentă se aprobă prin hotărâre de guvern.

(8) Sprijinul de stat pentru exercitarea dreptului la educație permanentă prin acordarea sumei reprezentând echivalentul în lei a 500 euro se acordă tuturor copiilor născuți după data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 357 (1) Personalul care lucrează în domeniul educației permanente poate ocupa următoarele funcții: cadru didactic, cadru didactic auxiliar, formator, instructor de practică, evaluator de competențe, mediator, facilitator al învățării permanente, consilier, mentor, facilitator/tutore on-line, profesor de sprijin și alte funcții asociate activităților desfășurate în scopul educației permanente.

(2) Ministerul educației, împreună cu ministerul muncii cu ministerul culturii și cu Agenția Națională pentru Calificări, stabilește normele metodologice de elaborare a statutului și rutei de profesionalizare a personalului care lucrează în domeniul educației permanente, aprobat prin hotărâre de guvern. Programele de formare profesională vor cuprinde obiective specifice învățării permanente, precum: competențe psihopedagogice specifice vârstei și profilului beneficiarilor învățării, dezvoltarea competențelor de utilizare a tehnologiilor moderne de informare și comunicare, competențe de facilitare a învățării în medii virtuale, utilizarea învățării pe bază de proiecte și portofolii educaționale.

Art. 358 (1) Guvernul înființează Muzeul Național al Științei, în condițiile legii.

(2) Muzeul Național al Științei are drept scop principal oferirea de experiențe de învățare nonformală și informală, prin prezentarea principalelor realizări ale științei și tehnologiei.

(3) Metodologia de înființare, organizare, funcționare și finanțare a Muzeului Național al Științei se stabilește prin hotărâre a Guvernului, în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 359 Ministerul educației, împreună cu ministerul muncii și cu ministerul culturii elaborează un set de indicatori statistici pentru monitorizarea, analiza și prognoza activităților de învățare pe tot parcursul vieții.

Art. 360 Ministerul muncii realizează periodic studii – diagnostic asupra pieței muncii și elaborează prognoze în domeniu. Prognozele, reactualizate la intervale de 5 ani sunt puse la dispoziția unităților de învățământ secundar superior, unităților de învățământ profesional și instituțiilor de învățământ superior.

Titlul V

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 361 (1) Prezenta lege intră în vigoare începând cu 1 septembrie După intrarea în vigoare, în termenele stipulate se elaborează și publică metodologiile indicate în prezenta.

(2) La data intrării în vigoare, se abrogă Legea 1/2011, cu excepția Titlului IV cu modificările și completările ulterioare. Orice dispoziție contrară prezentei, se abrogă.

(3) Organizarea și funcționarea unităților de învățământ nonuniversitar și a instituțiilor de învățământ superior, după intrarea în vigoare a prezentei legi, se realizează conform noilor reglementări. Mandatele incomplete ale funcțiilor unipersonale de conducere exercitate în intervalul 2015 - 2016 nu se iau în calcul pentru o nouă candidatură.

(4) Prin excepție de la prevederile prezentei, se fac următoarele prorogări:

a) introducerea clasei a X-a în învățământul gimnazial intră în vigoare începând cu anul școlar.....

b) examenul de admitere în clasa a XI-a

(5) La data intrării în vigoare a prezentei legi, în instituțiile de învățământ superior încetează contractul individual de muncă pe perioadă determinată al personalului didactic care nu deține titlul de doctor.

Art. 362 Senatele universitare sunt obligate ca în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi să elaboreze carta universitară, regulamentele și metodologiile de organizare și funcționare.

Art. 363 Ruta profesională a personalului didactic este următoarea:

- a) absolvirea unei facultăți în profilul postului, specializându-se pentru minimum două discipline. Treptat se trece la specializarea pentru disciplinele dintr-o arie curriculară. Concomitent, sunt urmate cursurile modulului pedagogic;
- b) examen de licență;
- c) un an practică pedagogică într-o unitate de învățământ, sub îndrumarea unui profesor de specialitate care are cel puțin gradul II în învățământ;
- d) examen de capacitate, care dă dreptul la ocuparea unui post de titular provizoriu în învățământul nonuniversitar. Examenul are valabilitate 5 ani, repartizarea pe posturi făcându-se în ordinea descrescătoare a mediei;
- e) examen de definitivare în învățământ, susținut după 3 ani de activitate și de cel mult 3 ori;
- f) examene pentru gradele didactice II, I, Excelență;
- g) cursuri de formare continuă, din 5 în 5 ani, finalizate prin examen sau colocviu.

Art.364 (1) Ministerul muncii este obligat ca anual să recenzeze posturile vacante din domeniul învățământului public, prezentând oferta de muncă instituțiilor de învățământ superior. Oferta de muncă stă la baza alocării locurilor *bugetate* pentru programele de studiu destinate pregătirii cadrelor didactice, finanțate de la bugetul de stat.

(2) După promovarea examenului de capacitate, absolvenții programelor destinate formării cadrelor didactice, finanțate de la buget sunt obligați să lucreze în învățământul nonuniversitar 3 ani de la repartizarea pe post.

(3) În situația în care absolvenții indicați la alin.(2) refuză angajarea sau părăsesc postul înainte de 3 ani, sunt obligați să restituie sumele de care au beneficiat pe perioada studiilor. Aceeași obligație revine și absolvenților care au beneficiat de finanțare de la bugetul de stat și nu promovează examenul de capacitate în 2 sesiuni consecutive.

Art.365 (1) Ministerul muncii, în colaborare cu ministerul educației estimează posibilitatea de absorbție a absolvenților programelor de studii în învățământul superior, alocând resurse de la buget funcție de aceste estimări. Estimările inițiale se pot fundamenta pe experimentarea rezidențiatului de la facultățile de medicină și farmacie.

(2) În finanțarea de la buget a programelor de studii din învățământul superior se va avea în vedere cu prioritate numărul absolvenților seriei precedente anului de organizare a admiterii care s-au angajat în specialitate.

Art.366 (1) Beneficiarii/potențialii beneficiari de resursă umană calificată prin sistemul național de învățământ plătesc o taxă în cuantum de 2% din profit.

(2) Beneficiarii resursei umane calificate își elaborează anual planul de ocupare pe nivele de calificare.

(3) Ministerul finanțelor ia măsuri în vederea flexibilizării fiscale, aplicând măsuri stimulative agenților angajatori care încadrează în specialitate absolvenții în primul an de la absolvire.

Sumele rezultate din taxa pentru educație se redistribuie în procent de minim 70% universităților, liceelor tehnologice și școlilor profesionale care pregătesc resursa umană calificată. Sumele provenite din taxa pentru educație se utilizează exclusiv pentru dezvoltarea instituțională și cercetarea științifică.

Art.367 (1) Promovarea elevilor dintr-un an de studiu în altul în învățământul secundar și profesional se realizează printr-un examen după fiecare clasă. Rezultatul la examen, împreună cu mediile/calificativele din timpul anului condiționează promovarea într-o clasă superioară și stă la baza clasificării elevilor/clasă.

(2) Promovarea studenților dintr-un an de studiu în altul se face exclusiv pe baza acumulării numărului de credite, conform prevederilor prezentei legi.

(3) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, ministerul educației, la propunerea Consiliului General al Educației, elaborează Regulamentul privind frecventarea și promovarea în învățământul non-universitar.

(4) În fiecare unitate de învățământ preșcolar se introduce fișa de observare psihopedagogică și medicală a copilului. Fișa de observare însoțește copilul pe toată durata școlarizării, în toate ciclurile de învățământ, fiind un instrument de bază în consilierea și orientarea școlară și profesională.

Art.368 Elevii din ultimul an al liceelor tehnologice și al școlilor profesionale efectuează un stagiul de practică de 6 luni, respectiv 1 an. Pe perioada practicii, elevii pot fi angajați cu contract de muncă pe durată determinată.

Art.369 În termen de 3 luni de la publicarea prezentei legi, ministerul educației va elabora o metodologie privind aplicarea contravențiilor pentru nefrecventarea învățământului obligatoriu. Procedura specială se adoptă prin hotărâre de guvern și

conține precizări obligatorii pentru unitatea de învățământ, părinții și reprezentanții legali, inspectoratele școlare, autoritățile publice.

Art.370 Se înființează consorțiile pentru educație, care cuprind universități, școli, licee, agenții angajatori, autorități publice. Organizarea și funcționarea consorțiilor pentru educație se realizează în baza protocoalelor de colaborare, contrasemnate de fiecare componentă.

Art.371(1) Se înființează, la nivelul fiecărui județ și la nivelul municipiului București Casa școalelor, cu atribuții în sprijinul comunităților școlare și universitare.

(2) Organizarea și funcționarea Casei școalelor se realizează în baza unui regulament elaborat de Consiliul General al Educației și aprobat prin ordin de ministru în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art.372 Înființarea organismelor consultative pe lângă Guvern și ministerul educației se va face în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art.373 (1) În termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Consiliul Național pentru Educație și Cercetare care funcționează pe lângă Guvern va elabora metodologia privind alternativele la ARACIS, în vederea eliminării monopolului asupra evaluării externe a instituțiilor de învățământ superior. Metodologia se adoptă prin hotărâre de guvern.

(2) Evaluarea programelor din învățământul superior public se finanțează din bugetul ministerului educației.

Art.374 În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul va adopta o hotărâre cu caracter normativ prin care se va introduce un sistem special privitor la achiziții în sistemul educației. Hotărârea urmează să reglementeze, în condițiile pieței cu concurență imperfectă, achizițiile de bunuri și servicii, inclusiv editarea manualelor școlare, prin echilibrarea raportului cost/calitate și raportarea la un cost maximal imperativ.

Art.375 Ministerul educației, prin consultarea Consiliului general al educației va elabora, în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei, un sistem de finanțare care să stimuleze performanța și să garanteze viabilitatea unor programe de studii pe cel puțin 10 ani în instituțiile de învățământ superior și de cel puțin 20 de ani în licee și școli de arte și meserii. În acest sens, vor fi elaborate bugete multianuale, structurate pe proiecte majore de dezvoltare și surse multiple de finanțare.

Art.376 (1) Prevederile Legii educației naționale se completează cu prevederile Legii privind Statutul personalului didactic, care va fi elaborat în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei.

(2) Până la intrare în vigoare a noii legi privind Statutul personalului didactic în domeniu se aplică prevederile cuprinse în Titlul IV din Legea 1/2011.